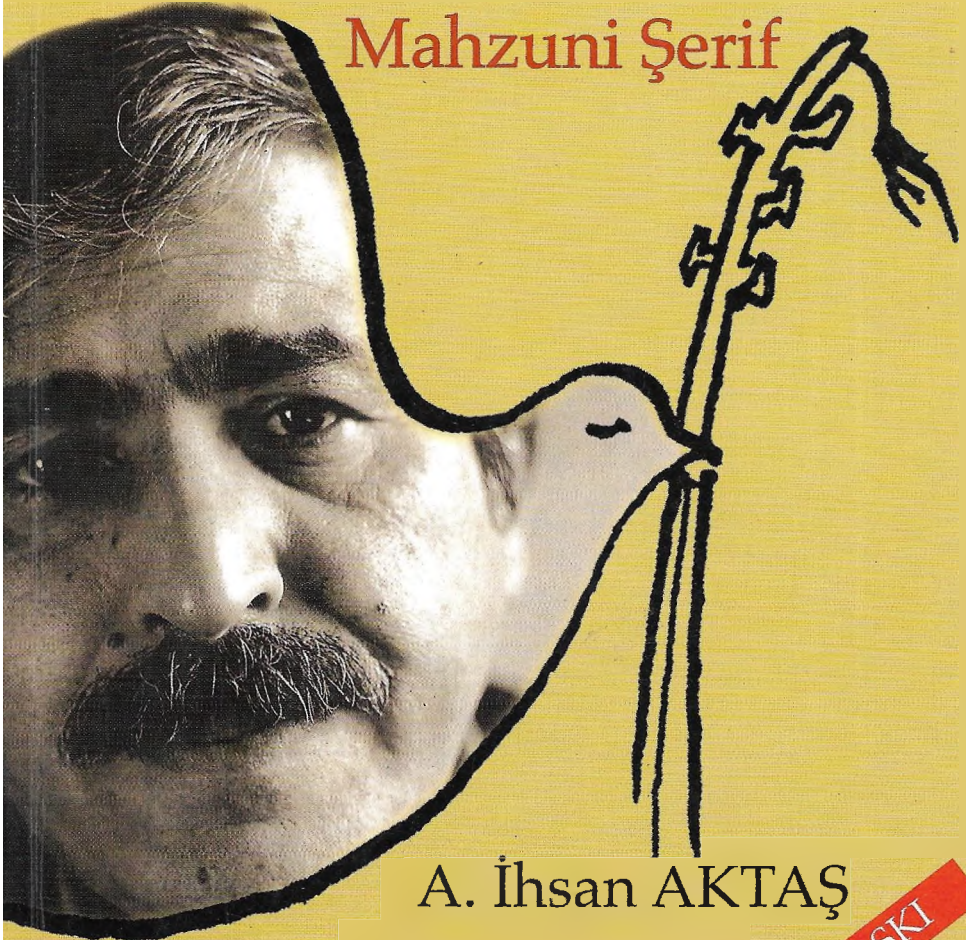

Anadoluyu Kucaklayan Ozan

Mahzuni Şerif

A. İhsan AKTAŞ

16 Ağustos 2002

4. BASKI

ÂŞIK MAHZUNİ ŞERİF

ANADOLU'YU KUCAKLAYAN OZAN

A. İhsan AKTAŞ

ANKARA – 2002

Kapak, İç desen: **Ümit Sarıaslan**

Yayına Hazırlayan – İç desen: **A.İhsan Aktaş**

Birinci Basım: 1990

İkinci Basım: Mart 1999

Üçüncü Basım: 2001

Dördüncü Basım: Ağustos 2002

Baskı: Baran Ofset 336 68 74

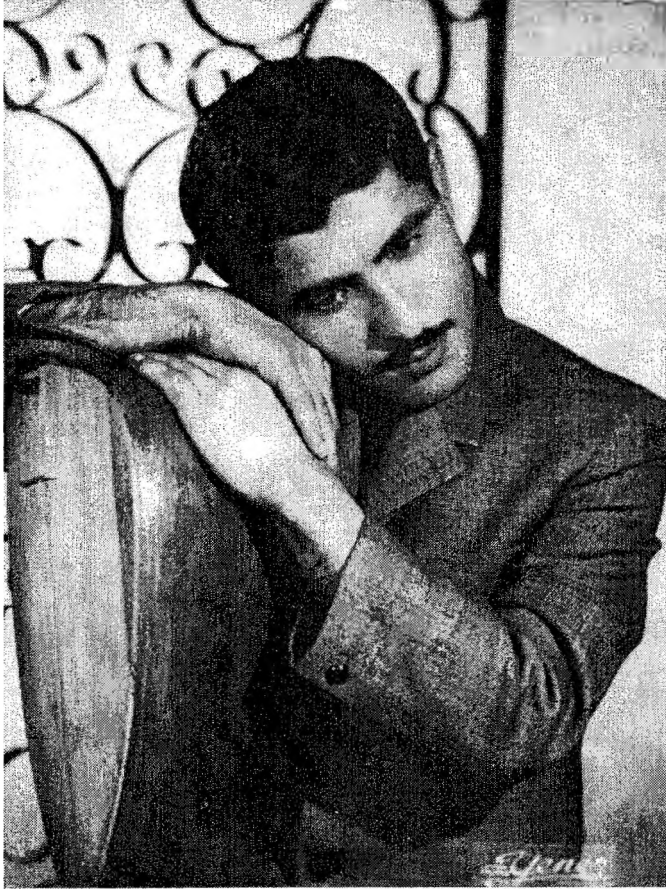
Edinme, İsteme: A. İhsan AKTAŞ

Tel: (0358) 717 19 53

İster Kars'ta doğsun
İster Edirne'de, Varı'da
Anadolu'yu kucaklayanlara
Selâm olsun...

İslam Çankaya

*Büyük ozan Mahzuni Şerif'in
Gençlik yıllarında başlayan
Bağlama tutkusu.*

ANADOLU’NUN KUCAKLADIĞI OZAN

Büyük Ozan Artık Sürekli Hacibektaş’ta!

Büyük ustamız, kitabın ilk üç baskısını birlikte yaptığımız büyük Ozan. Ne yazık ki 4. baskıda beni yalnız bıraktı. Bir büyük günde (19 Mayıs 2002) bir daha hiç ayrılmamasına Anadolu’muzun kültür ocağı Hacibektaş toprağıyla buluşup sonsuzluğu yaşamaya başladı. Uğruna bir ömür verdiği, ekmeği ve alın terini savunduğu soluk giysili, boz yüzlü “altın yürekli” kasketli Anadolu insanları yalnız bırakmamıştı Mahzuni’yi. O büyük ozan ki, ayırıp, kayırmadan hayatını bir bütün olarak halkı, onların alın teri, ekmeği ve özgürlüğüne adadı.

İşte o Anadolu halkıydı, Yozgat’tan Almus’tan, Hur hak’dan, Vandan, Iğdır’dan Anadolu’nun her yerinden “mazot parasını ödünç” alıp, çift sürdüğü “öküzlerinin tekini satıp” da gelmişti Hacibektaş’a. Boz yüzleri, yamalı gömlekleri, soluk kasketleriyle “taze sevgileriyle” Anadolu insanı yüz binler olmuş büyük ozanını kucaklamaya gelmişti Hacibektaş’a.

Ağlamadan, yakınmadan, sızlanmadan yürekli birliktelikle, Hacibektaş toprağına teslim edildi Büyük Ozan. Böylece “Anadolu’yu Kucaklayan Ozan” Anadolu insanı tarafından aynı dostluk, muhabbet ve sevgiyle kucaklanmış olunuyordu, Hacibektaş toprağının Evrenselliğinde.

Kitabımızın 4. baskısı bu kutsal buluşmadan sonra gerçekleşiyor, biliyoruz ki: büyük Ozan izliyor, gözlüyor, özliyor ve duyuyor bizi.

Biliyoruz ki yapılan her güzel şey bir az Mahzuni’yi sevindirir, mutlu eder.

Çünkü O üreten, çoğaltan, paylaşan herkesi severdi. Hacibektaş ve Hacibektaş toprağını seçmesinin başka anlamı olabilir mi ki? Bir düşüünün bakalım.

Saygılarımla,

A. İhsan AKTAŞ

BÜYÜK USTAMIZ MUHZUNİ ŞERİF

1939 yılının bir sonbahar günüydü, o günün gece yarısında Döndü ananın ağrısı bitecekti.

Ama daha küçük yaşlarda o dünyaya getirdiği bebe; bağlamasını yoksul halkının dertleriyle, ağıtlarıyla ağlatacak, giderek daha duyarlı, daha toplumcu içerik kazandıracaktı dizelerine...

İlk yıllarda mezhepsel çelişkileri yergili bir dille betimlerken, daha sonra halk dertlerini dile getirmeye çalışacak, o nedenle de bazı politik baskılar görecekti.

Hak ile halkı birliyerek emeği savunacak, emeğin savaşımını verecekti.

Mahzuni Şerif tüm baskıcılara karşı haklıların simgesi olarak «bizim suçumuz, şerefimiz»dir diyecekti.

Coşkulu yüreğiyle çağdaşlarına göre daha çok üretiyor, özgün söz ve müziğiyle Türk folkloruna kaynak oluşturunuyordu. Ama ne yazık ki onun şiirine kendi adı konulmuyor, başkaları onun sırtından çıkar sağlıyordu.

Mahzuni sazını eline aldığı günden bu yana her türlü sömürüye karşı savaşımın içinde birleştirici söz öğelerini kullanıyor, böylece kendine özgü bir yol çiziyordu.

Artık Mahzuni'yi anlatmak için bir noktayı, içtenlikle vurgulamak istiyorum.

Ozanımız «Neyzen» gibi biraz demlidir, ama bu duyarlı olmanın bir gereği idi; doğaçtan söyleyebilmesi için dem onda olumlu etki yapıyordu; oysa dem de olsa az almak zorundaydı, çünkü sağlığının ve sanatının koşulları böyle gerektiriyordu.

O, âşıklık geleneğini yerine getirirken halkın gözü, kulağı olmaya özen göstermeliydi.

1960 ila 1980 yılları arasında yurt dışında bir kez Avustralya, çok kez de Avrupa'da konserler vererek, gene ulusuna, halkına sevgiler gönderiyor; «dünya tembellerin, haksızların değil, çalışanların, haklıların olmalıdır» diyerek sarı sazın tellerini inletiyordu...

Umarım ki ozanımız Mahzuni Şerif bundan böyle de yaşadığı sürece birliği, erliği, güzelliği toplumsal ve evrensel içerikli dizelele sevgili halkımıza duyurmanın kıvançını yaşar...

A. İhsan AKTAŞ

MAHZUNİ ŞERİF ÖZGEÇMİŞİ

“Ozanın, Türkiye yazarları Ansiklopedisinde yayımlanan özgeçmişini aynen alıyoruz.”

Halk ozanı ve besteci. 17 Kasım 1939, Berçenek / Afşin/ K. Maraş doğumlu. İlkokuldan önce, babasının gönderdiği Elbistan medreselerinde Kur'an eğitimi gördü. İlkokulu Berçenek'te bitirdikten sonra. Mersin 3. Astsubay Hazırlama Okulu (1959) ve Ankara Ordu Donatım Teknik Okulu'ndan mezun olarak ordudan ayrıldı. Saz çalmayı ve deyiş söylemeyi küçük yaşlarda iken amcası Aşık Fezali Baba'dan öğrenerek hayata başladı. Yurt içi ve yurt dışında verdiği konserler ile çıkardığı plaklar, dönemin yasakçı anlayışı ile karşılaştı ve 1969 yılından itibaren hapislik dönemleri yaşadı. Duygu ve düşüncelerini sazının yanı sıra, kalemle de dile getirerek Milliyet, Meydan , Anadolu'nun Sesi gazeteleri ile Pir Sultan, Hacı Bektaş, Kızıldeli, Ozanca vd. dergilerde uzun yıllar yazılar yayımladı. Kitaplarının dışında dört yüz'e yakın plak, on uzun çalar (LP) ile yetmişden fazla kaseti vardır.

“Âşık Mahzuni, Yunus Emre, Şah Hatayi, Pir Sultan, Kul Himmet, Köroğlu, Karacaoğlu, Dadaloğlu, Aşık Veysel silsilesindeki halk ozanı birikimimizi Nazım Hikmet, Ahmed Arif, Enver Gökçe, Hasan Hüseyin, Cahit Külebi gibi çağdaş şiirimizin ustalarıyla bütünleştirmiş birisidir. Bu bakımdan da O'nun özümsemesi, bütün bir Anadolu kültürünün anlaşılması gibidir.”

Büyük ozan Mahzuni öğretmenlere önem ve değer verirdi. İşte bunun bir işareti olarak öğretmenim şiiri.”

ÖĞRETMENİM ≈

Bütün karanlığın ulu güneşi
Her gece gönlüme dol öğretmenim
Kim ki çıkmak ister ömür dağına
Ancak senden başlar yol öğretmenim.

Hep çürüsün sana küfreden diller
Kökten kopsun sana taş atan eller
Senden küçük güzellikler güzeller
Sendeki bir başka hal öğretmenim.

Satır satır düşüncemde kanımsın
Kanımın içinde başka canımsın
Yaradandan sonra küçük tanrımsın
Sende hikmet kudret bol öğretmenim

Adaletin A harfini sen yazdın
Zorlukluları sen öğrettin sen çözdün
Hesabı keşfettin atomu ezdin
Sana tüm engeller kul öğretmenim.

Sen ağlarken ya ben nasıl güleyim
Rehbersiz menzili nasıl bulayım
Eline gönlüne kurban olayım
İşte bir canım var al öğretmenim.

Mahzuni sızlanır övgüm az diye
Bana neler çektin oku yaz diye
Gene yatır dizlerine saz diye
Beni ölene dek çal öğretmenim.

Yönetenlerin horladığı, ama halkının bağına bastığı
Ozan...

İçi sızılı, sazi yanık sözü güzel...

Daha küçük yaşta cemlerde öten bülbül... Sazi, sözü
çevresini aşır, tüm Anadolu'ya dalga dalga yayılan dizeler...

Bazan durgun bir su, bazan coşkulu akan ırmak, maz-
lum, mahzun ama yürekli Anadolu çocuğu...

Ülkesini, halkını seven, onun emeğinin, alın terinin
sömürülmesine saziyle, sözüyle karşı çıkan, o nedenle de
politik çevrelerce bir türlü seilmeyen çileli ozan.

Bakarsınız evrensel düşünmesine karşı ulusal duygula-
rı coşarak tele vurur; ülkesinin, halkının yüce değerlerini
özgün bir dille öven bazan da armdan ağıt yakan duygulu
yürek...

Ama nasılsa kendisine hak ettiği değer bir türlü veril-
mez; Mahzuni, onu çok seven halkına radyo ve televizyon-
dan dinletilmez...

Şimdi birlikte ozammızın şiir dünyasına girelim.

AŞKA BAŞLARKEN

Sorsalar ki nerden İçtin doluyu
Berçenek'te körün birinden İçtim.
Rüyamda görmedim ak sakallı pir,
Ben ezilen alın terinden İçtim.

Tarih bin dokuz yüz elli senesi
Henüz kurulurken dost meyhanesi
Yanıp tutuşurken dostluk hanesi
Ben dertlerin orta yerinden İçtim...

Ar ile namusu bir pula sattım,
Böyle bir şerefte yattım ha yattım
Bardağın içine çok zehir kattım,
İnan ki zehirin pirinden İçtim...

İnsan olan insan vurup yarışmaz
İnsan olan sabur ile güreşmez.
İnsan oğluna cin, şeytan karışmaz
Mahzuni Şerif'in şerinden içtim...

*T*üm halk ozanlarımızda olduğu gibi Mahzuni de genellikle saz eşliğinde ve doğaçtan söylemiştir .

Geri kalmış toplumların, yoksul insanların yüz yıllardır oluşturduğu yaşam felsefesinin, içindeki insanı yokluğa, uyuşukluğa götüren, inanç motiflerini teker teker alarak yerine toplumcu yaşamın öğlerini koyan Mahzuni Şerif böylece her kesimin tutucularını da karşısına almış oluyordu.

Sevgili okurlarım, bu arada şunu söylemek istiyorum:

Benim amacım, sınıfsal, mezhepsel ve de politik değer yargıları kalıplarına sıkışmadan, kendime özgü anlam biçimiyle, çalışkan, duyarlı, inançlı, mazlum ama gerektiğinde coşkun Anadolu insanını Mahzuni Şerif aynasından yansıtmaktır .

Değerli ozanımız toplumun çok yönlü değer yargılarını, kendi kültürü, düşün ve duygu gücüyle ve özgün müziğiyle sazın telinden halkına duyurmaktadır.

Böyle bir değerın bu güzel yapıtlarını, tarihin hızla değişen sürecine bırakmaya gönliüm razı olmadı; bu çalışmamız, güçlü yazarlarımızın görmemezlikten gelme özelliğini değiştirir ve yazın dünyasına bir kaynak oluşturur kanısındayım.

Bir yakınma şiirinde ozanımız:

GÖRÜN

Bana dışarıdan gülen dostlarım
Girdabı belâya girin de görün
Halim seyretmiye gelen dostlarım
Bir ayna önünde durun da görün

Adam akıllıyken deli olurmuş
Zır deli başına veli olurmuş
Aşık maşukunun kulu olurmuş
Bunu bir kâmilden sorun da görün

***B**ir toplumda inançlarından dolayı ayrıcalık varsa
o ayrıcalıkları yaratanlara küfür de eder âşıklar..*

Ozanımız Kazak Abdal'ı şöyle tanımlıyor.

Kazak Abdal XV. yüzyılda yaşayan büyük halk edebiyatçısı ozanımızdır

Toplumcu, Türkiye halk felsefesini bugün en modern çizgilerle belirleyen, Hacı Bektaş müritlerinden bir Anadolu ermişidir.

Kazak Abdal bazan küfürlü sözlerle çatmıştır kimilerine. Örneğin:

Eşği saldım çayıra

Otlaya karnın doyura

Gördüğü düşü hayıra

Yoranın da anasını... diyor.

Mahzuni de o büyük ozandan ilham alarak onun sözüne bir nazire yapıyor. (1957)

Son yılların güncel konusu «babalar»a çatıyor.

KAZAK ABDAL GİBİ

Bir fakirin hatırını
Kıranın da babasını
Bizim köye katırını
Sürenin de babasını...

Sahte molla, sahte derviş
İnsanın ömrünü yermiş.
Bir kişi yalanla ermiş
Erenin de babasını...

Parayla diploma alan
Haklının hakkını çalan
Bizim başımıza plan
Kuranın da babasını...

Bizim köyün yolu harap
Beyler içer kızıl şarap
Doğru söze yanlış cevap
Verenin de babasını...

Bir avuç pis kabadayı
Nerden almış böyle payı
Fikirilere prangayı
Vuranın da babasını...

Çalışanlar ayı yendi
Yıldızlara çıkıp indi
Adam çalıştırıp kendi
Duranın da babasını...

Bu ne Aslı bu ne Kerem,
İnsanlığı etti verem,
Zalım yarasına merhem,
Sürenin de babasını...

Çaldı bizi taştan taş
Yandık gitti baştan başa
Mahzuni'yi boştan boşa
Yoranın da babasını...

***T**oplumların her düzende sırtında taşıdığı asalakla-
rı «babalar» diye niteleyerek hem Kazak Abdal'a gönül
telinden bir naz gönderiyor, hem de düşüncesini ne güzel
betimliyordu.*

*Ozanımız bir tasavvuf şiirinde, daha doğrusu âşık ve
ilahi aşkın kendi yaşam felsefesi içinde anlatımı olan
deyişinde:*

DİVAN

Azmile bir borç eyledim canların tüccarına
Faizi erdi ödedim, faizi cananımış.
Erem dedim eremedim ademin esrasına
Hâli haktan ayrı kişi dil bilen hayvanımış.

Ben derdim ki sitem çekmek boş ömüre delildir
Meğer sitem çekmek er kişiye delili burhanmış.
Bilmezdim ki şu dünyada herşey lütfü Celil'dir
Her nereye nazar kıldım mevcudu Sübhanımış.

Ben güler dururdum neden çölün mecnunlarına
Dad-ı leyla için çöller tahtı Süleymanımış.

Erem dedim eremedim ademin esrarına
Kendini okuyan kişi bir «Ümmül Kur'an»ı mı.

Ey Mahzuni Kan Kalesin yıktı tarumar eyle
Tahammül bir zülfükârdır kullanan merdanımı.
Eğer goncayı seversen durma ahuzar eyle
Goncayı gonca eyliyen bülbül-ü efganı mı.

«**Aşk-İnsan-Tanrı**» üçlüsünü «**can-canan-beden**»
ile bütünleştirerek bir insanı kamil portresi çiziyor, ana
çizgilerde sabırı, tevazuyu yoğurarak çile fırınında pişiriyor,
ve de sevi sofrasında insana sunuyordu.
Öte yandan bir politik taşlamasında:

YUH YUH

Uzaktan yakından yuh çekme bana
Sana senin gibi baktım ise yuh!
Efendi görünüp bütün insana
Hakkın kullarını yıktım ise yuh!

Ben hoca değilim muska yazmadım
Ben hacı değilim Arap gezmedim
Kuvvetliyi sevip zayıf ezmedim
Namussuza boyun büktüm ise yuh!

Ne demek efendim beyle amele?
Fakir soymak yakışır mı kemâle?
Rüşveti hak bilip her dakika hile
Yapıp yapıp kafa çektim ise yuh!

Mahzuniyim benden başlar asalet
Asillere paydos beye nihayet
Şu insanlık derde düşerse şayet
Ben onu sevmekten bıktım ise yuh!

Dindar görünüp sahtekârlık yapana, milliyetçiyim deyip, milletin hakkını, emeğini çarçur edene, beylikle, asillikle öğünüp yoksulun hakkını sömiürene, sahnelerde, plaklarda, kasetlerde yuh çekerek karşı çıkıyor; ulusunu seven, inançlı, çağdaş, eşitlikçi, yiğit, gerçek insanın böyle olması gerektiğini sazıyla anlatıyor, ben böyleyim diyordu...

Tüm Anadolu'yu konserler vererek gezen ozanımız, bir ünlü sanatçıya gönderme yaparak...

Anadolu'm seni elden sakınırım, kıskanırım, diyor,, dizelerde boş dolgular yerine anlamlı sözler koyarak, bü-tünüyle bir şiir yapısı kuran ozanımız, bu deyişiyle Anadolu'muzu ne güzel anlatıyordu.

Sömürüye, zulme karşı gelen her insan dün de bugün de yigittir diyordu, yigitler şiirinde:

YİĞİTLER

Doğudan batıya bir ses yükselir
Yiğitler, yiğitler bizim yiğitler...
Gavur dağlarından Dadallar gelir
Yiğitler, yiğitler bizim yiğitler...

Göğsü toprak, toprak öfke oyuklu
Anası ağlamış öfke yayıklı
Elinde dirgeni kara bıyıklı
Yiğitler, yiğitler bizim yiitler...

Karşıdan geliyor elinde dirgen
Sırtı yırtık yırtık omzunda yorgan
Yaktı anamızı zalım kemirgen...
Yiğitler, yiğitler bizim yiğitler...

Mahzuni Şerif'im yiğit yavrusu
Anadolu'sundan yoktur kaygısı
Sizin değil beyler işin doğrusu
Yiğitler, yiğitler bizim yiğitler...

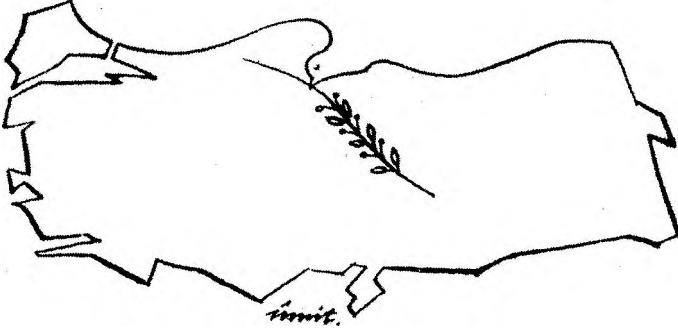
*Bazan insancıl duyguları ağır basıyor, karşıt görüşlü
olsa da, kara güçlerden etkilenmeden inanan gençlere yi-
ğit gözüyle bakıyor, yiğidin düşmanı gene yığittir diyerek,
bütünüyle halkınm ozanı olduğunu içtenlikle söylemek is-
tiyordu.*

*«Boşa dövüşmeyin bizim yiğitler» derken aynı duy-
guları dile getiriyor!*

GENÇLİĞE ÇAĞRI

Boşa dövüşmeyin bizim yiğitler .
Sizi vuranlar vurulmuyor ki...
Kim bilir nerede hangi koltukta
Kömürde tarlada yorulmuyor ki...

Aynı baba dölü ölüp öldüren
Ölenle öldüren iti güldüren
Yok muydu bunu size bildiren
Vur diyenler burda görülüyor ki...

İşçiyi işçiye düşüren zalim
Boynumuzda boza pişiren zalim
Bu kadar bardağı taşıran zalim
Gözümüz önüne serilmiyor ki...

Yeni adı çıkmış sağ ile solun
Tarihte borcu yok kullara kulun
İki yanı birdir yattığın çulun
Bilirsin ölenler dirilmiyor ki...

Mahzuni der nedir Hakkın davası
İnsana benzemez köpek mayası
Uy tükensin bitsin sınıf kavgası
Sınıfsız bir okul durulmuyor ki...

Bir toplumda iç ve dış sömürü varsa, o ulusun insanları birbirine düşer. Özellikle duyarlı genç yiğitler birbirine düşürülür, kıyasıya dövüşürler; sanki sömürünün, geri bırakılmışlığın nedeni kendileriymiş gibi birbirlerini vururlar.

İşte ozan burada da uyarı görevini yapıyor, kara güçleri, kavganın nedenleri aşık diliyle tele döküyordu.

Yıl 1976... Almanya Köln Radyosu, Mahzuni Şerife ayrılan yarım saatlik bir program yapıyor. Sunucusuyla halk ozanımız Mahzuni arasında sazlı sözlü söyleşi:

Sunucu- Sayın Mahzuni hoş geldiniz, Türkiye'den geliyorsunuz, Türkiye'de ne var ne yok?

Mahzuni- İzin verirsiniz, bu sorunuzu sazımla yanıtlayayım.

KÖLN RADYOSUNDA

Ben gelirken beyaz karlar yağmıştı
Düz ovayı kara duman boğmuştu
Rahat olanlara güneş doğmuştu
Hasret ile iki gözü dolan var...

Çok azaldı Kızılırmak, Ceyhanlar
Kokmaz oldu lâle, sümbül, reyhanlar
Birbirini sevmez oldu insanlar
Ne yazık ki öldüren var ölen var...

Mahzuni'yim alın teri yemedim
Ömrümde haksıza haklı demedim
Benim Türkiye'lim benim Memedim
Türkiye'den dolu dolu selâm var...

Sunucu- Ben çok beğendim deyişinizi ama ne yazık ki dediğiniz gibi olaylar var, umarım düzelir.

Sayın Mahzuni, bize zaman zaman sazını eline alıp ben halk ozanım, halk aşığıyım deyip geliyorlar, sizce âşık nedir: ozan nedir, kimdir, söyler misiniz?

Mahzuni- Aslında âşık da ozan da aynı kişidir, âşık sözcüğü Arapça kökenlidir. Türkler Osmanlı dönemlerinde Arapça'dan etkilenmişler “Âşık”ı almışlar. Âşık bir sevginin, bir saygının tutkunu demektir. Ama öz Türkçe'de bize “ozan”, sazımıza da “kopuz” denir. Halk ozanı, halk dertleriyle haşır neşir olan kafa yapısının adamıdır. Benirn kanmca ozanın tarifi şudur, ozan halkın dertlerini, sorunlarını, isteklerini, duygu, düşünce ve sevgilerini kısa ve öz sözlerle tele döken halk sanatçısıdır.

Sunucu- Duyduğum kadarıyla siz bir ara içeri de girmişsiniz? ..

Mahzuni- Evet ara sıra türkülerinden dolayı koğuş-turmalara uğradım, cezalar çektim; fakat o ceza benim için şereftir.

Sunucu- Gerçekten de bir ozan için türkülerinden dolayı ceza görrnek üzücü, ama dileriz düzelir.

Mahzuni- Ama bizim suçumuz şerefimizdir.

Sunucu- Âşık seninle başa çıkmak zor...

Mahzuni- Umut ederim ki inandığım kuvvet, hırsızlığı ve numussuzluğu vermesin.

Biz yaptıklarımızın cezasına zaten razıyız.

Sunucu- Sizin müziğiniz folklor türünden değil mi, bize neşeli bir parça oku da programınızı kapatalım.

Mahzuni- Neşeli değil ağıdımsı bir parça ama, bizim memleket uzun havayı sever.

DÖNMEK ZOR

Üç günlük dünyada bir demlik ömür
Altın olsa el kapısı zor olur
Mazlumun kanını yiyip içenler
Gün gelince sürünür de kör olur.

Birleşen arılar yılanı boğar
Balın peteğinden akrebi kovar
Bir yiğit anadan bir defa doğar
Her yiğidin özü sözü bir olur.

Mahzuni bir şahin uçtu kolumdan
Uçtu gitti Elbistan'ın solundan
İnsan sevgisinden hakkın yolundan
Bundan geri dönmek bana kir olur.

Sunucu- Âşık bir ricam daha olacak benim çok sevdiğim bir şiiriniz var «Uyan Halkım Uyan».

Mahzuni- «Dost Uyan» mı? tabi efendim, okuyayım.

UYAN

Bu uykudan böyle bir ses
Duy uyan etine uyan.
Uyku bir can olsa bile
Kıy uyan gardaş uyan.

Uyku tembel niyetidir
Aç gözünü hayat nedir
Gittiğin yol çok kötüdür
Cay uyan halkım uyan.

Ateş düşmüş döşeğine
Sen gene uyursun gene
Elini vicdan üstüne,
Koy uyan nolur uyan.

Kazanmadan yemek ayıp
İnsan hakkı olur kayıp
Tek benim sırtımdan soyup
Doy uyan yapma uyan.

Uyuyanın kazancı olmaz
İnsana bir vefa gelmez
Bir daha Mahzuni gelmez
Say uyan dostum uyan.

***M**ahzuni Şerif haik ozanlarının içinde geniş halk kitlelerince en çok sevilen ozanlarımızdan biri olmasına karşın, her düşünce grubunda bulunan düz, mantıklı, tutucular tarafından sürekli taşlanmıştır.*

Aşağıdaki deyişi böylelerine karşı verilen yanıttır:

REST

Bana dönek demiş itin birisi
Âçığın neyimiş sor hele hele
Eli çatlamamış ayı irisi
Gel bizim köylerde dur hele hele.

Bir yığın kitabı yığmış önüne
Sinek konsa korkar tatlı canına
Hipi yosmasını almış yanına
Pehlivanlık yapar gör hele hele.

Köylüden yanadır toprak görmemiş
Viskiden gayriye dudak sürmemiş
Ömür boyu serçe bile vurmamış
Ordu yıkacakmış ker hele hele.

Yiğittir ölüsü dağlarda kalan
Yiğittir yiğidin öcünü alan
Soytarıdan yiğit olur mu ulan
Sen bizim dağlara gir hele hele.

Bu herifin önü sonu ayandır
Anlayana benim sözüm beyandır
Senden korkan hayvan oğlu hayvandır
Gel de Mahzuni'yi vur hele hele.

Gerçek halk ozanı olunca, o ozanın işi zor!

Ozan halkının dertlerini, sevilerini, beklentilerini dile getirmek zorunda. Neden mi?

Çünkü vicdanı, kişiliği böyle istiyor, ama gel gör ki egemenler, insanlarımızın uyanmasını istemiyenler, öte yandan korkaklar, bağınazlar, çıkarıcılar rahatsız oluyorlardı.

Gerçekte Türk halkı, Türk gençliği ne kadar suçluyorsa gerçek ozanlar da o denli suçlu sayılıyordu. Tabi ya halkın gözü, kulağı, dili olmak kolay değildi.

Şimdi ozanımızın bir başka yönünü ele alalım, aşağıda okuduğu deyişine kulak verelim:

AKARÇAY TOKAT FESTİVALİ

Gittim Akarçay'ı seyran eyledim
Kuru topraklarına kurban olduğum.
Tokat'm yaylası Almus'un özü
Yeşil yaprağma kurban olduğum.

Cenetten sızarak bir göl serilmiş
Etrafına bin güzellik verilmiş
Sanki Kul Himmet'im kalkmış dirilmiş
Ala şafağına kurban olduğum.

Düğün olur pehlivanlar derilir
Elele güzeller halay kurulur
Yeşil düzlüğünde çapa vurulur
Bostanı, bağma kurban olduğum.

Der Mahzuni Şerif Tokat diyarı
Toprağı bal olmuş, insanı arı
Bir daha göreydim akar çayları
Taşına dağma kurban olduğum.

***M**ahzuni Şerif çok önceleri söylediği aşağıdaki şiirinde pek çok simgeleri ve tasavvufi değer yargılarını özgün bir biçimde tanımlıyor, onbirli hece kalıpları içinde sunuyor:*

ERZURUMLU EMRAH'A ÖYKÜNME

Kime açtım ise garip halimi
Hemen bizim ele gel dedi bana.
Gözlerimden döktüm kanlı yaşımı
Götür ateş ile sil dedi bana.

Dedim nerde bulurdum ben o yarı
Dedi ki nevsine çal zülfikarı
Dedim nerededir adamın körü
Bak kendi gözüne, bul dedi bana.

Dedim (Necef) nere, dedi özümdür
Dedim (Kabe) nere, dedi gözümdür
Dedim senet nedir, dedi sözümdür
Yalancı ikrarı bol dedi bana.

Dedim cennet nerde, dedi sinemdir
Dedim kahraman kim, dedi yanandır
Dedim Rabbin kimdir, dedi canandır
Bildiğin sultanlar kul, dedi bana.

Dedim namaz nedir, dedi niyazdır
Dedim Muhammet kim? dedi bir özdür
Dedim sidret nedir, kapalı sözdür
Canlı posta namaz, kıl dedi bana.

Dedim Hayber nedir, nefsin kalesi
Dedim matem nedir, sevenin yası
Dedim adem kim, dedi harabın hası
Ara viranede bul, dedi bana.

Dedim güzel kimsin, dedi Leyla'yım
Dedim benden izin, dedi boylayım
Dedim fani dünya, dedi neyleyim
Mahzuni Şerif'im kul, dedi bana.

Benim amacım şiirlerin biçimsel özelliklerini açıklamak değil, ozanın felsefi görüşünü, kültürel kimliğini ortaya çıkartmak ve de yazın dünyamızın dikkatini çekmektir.

Bu nedenle şiirin yorumunu sevgili okurlara bırakıyorum.

Bir gün dostlarla birlikte bir dem sofrasında oluşan, güzel bir söyleşiden sonra, orada bulunan bir aşığın, toplumsal, bilimsel içerikten yoksun, doğaçtan söylediği çok uzun deyişe karşı, Mahzuni, bu iyi niyetli saf ama toplum gerçeklerinden habersiz, sanat yönü de zayıf olan bu aşığı incitmeden aşağıdaki şiirini doğaçtan okuyor; kültürel, ekonomik, politik ve de insancıl değerlerdeki çarpık gelişmeleri özgün kurgularla dile getiriyordu:

ANAM GELİN OLURKEN

Bir gerçek yalanım vardır erenler
Anam yeni gelin oldu duydun mu?
Bir gasavet aldı garip babamı
Düğünde davul çaldı duydun mu?

Bizim köye kabak ettik dut bitti
Yeşil yapağında develer öttü
Dört boynuzlu koçlar doğuma yattı
İkiz ikiz kurtlar geldi duydun mu?

Semer vurduk serçelerin eğnine
Balığı bezirgan yaptık yanına
Ramazan Ağanın girdik kanına
Aklımızı Bayram aldı duydun mu?

Senem kadın sekseninde doğurdu
Doğan çocuk mama diye bağırdı
Bitirdi de altı kova yoğurdu
Bir dakika uykuya daldı duydun mu?

Keban'a göl yaptık dağlar sulandı
Bütün Edirne'de bağlar sulandı
Karadeniz bir sinekten bulandı
Coğu Akdeniz'e doldu duydun mu?

Mahzuni der işte böyle halimiz
Avrupa'ya köprü olur dilimiz
Arada sırada hortlar ölümüz
Her biri bir makam çaldı duydun mu?

*Yetmişli yıllarda dinsel inanç tartışması çok yapıldı, ozanımız da sanırım bu konuda inancından ötürü eleştiriliyordu. Aşağıdaki şiirinde kendisini eleştirenleri ya-
nıtlıyor:*

İTİRAF

Dostlar ben Allah'ı inkar etmedim
Bu şekilde hayvan kalana çattım
Şeriat'ı sevdim, yere yatmadım
Gösterişe namaz kılana çattım.

Arapça değildir Allah'ın dili
Allah evi yapmaz Allah'ın kulu
Camiden geçer mi cennetin yolu
Burda cehennemlik olana çattım.

Ne sakal ne bıyık dosta yetirir
Ne dua ne telkin canlar bitirir
Ne muska ne divit Hak'ka götürür
Ben canlı içinde yalana çattım.

Mahzuni'yim daha ötesi var mı
İbrişim elliler çelik bükür mi
Ben bir canım diyen can yakar mı
Böyle bir görünmez plana çattım.

Sazını bıraktıktan sonra, ozan şöyle yorum getiriyordu.

*Ben yaradanıma inanıyor ve seviyorum; ama zahitle-
rin yorumladıkları, tanımladıkları gibi değil.*

*Şeriat'ı sevdim, toplumsal, insancıl yasalara uydum,
ancak Allah'm Adem'e secde emrini unutup, vechi Hakk'a
sırtımı dönüp yere yatmadım... Evren'de var olanların di-
li Allah'ın dilidir, tek Arapça dili Allah'ın dili olsun, olur
mu öyle şey?*

*«Allah'ın evi evrenin bütünü»dür, O yalnız O'nu an-
layan, düşünen, seven insan yüreğine sığar.*

*Softa yarınki cenneti düşünüyor ama içinde yaşadığı
cenneti de tehenneme çeviriyor; ben böylelerine çattım.*

*İnsan özüyle, işlediği ile Hakk'a yeter, duayla, telkin-
lene çocuk olur ne de can biter. Hakk'ı seven yalanla,
muskayla halkı aldatamaz.*

Kişi bir can taşıyor, o can içinde yalan olmaz, çünkü o can Hakk'm canıdır...

Kendi kesilmiş bileğini öbür eline alıp, karşısındaki cana fırlatan acımasız, korkunç adam yiğit olur mu, işte ben böyle bir görünmez plana çathm, diyor:

OLMUYOR

Benim de canımı Allah yarattı
Yaradanı inkar etsem olmuyor
Hiçbir varlık kendi kendin yaratmaz
Yaradanımı unutsam olmuyor

Yok sağımış, yok solumuş bilemem
Ben kimseye eli bağlı kalamam
Dualı, divitli toprak olamam
Bilenin hakkını yutsam olmuyor.

Mahzuni damlayıdı bir sel ettiler
Seli coşa coşa bir göl ettiler
Bilmediğim bağda bülbül ettiler
Gayrı karga gibi ötsem olmuyor.

AĞLARIM

Ben canandan ayrı düştüm ağlarım
Derdimi dökerim esen yellere.
Viran oldu bahçelerim, bağlarım
Başım alıp gidem elden ellere.

Cahilin elinden kırılır gurur
Dünyanın sitemi üstüme yürür
Kime dost dedimse gelir taş vurur
İnanasım gelmez sahte kullara

Mahzuni Şerif'im desem sözümü
Ancak Allah bilir benim özümü
Bana çok gördüler garip sazımı
Kızdım veda edeceğim tel lere.

***M**ahzuni konser için gittiği her yerde büyük bir sevecenlikle karşılanır.*

Çoğu kez program saati gelinceye kadar, fakir, zengin demeden dost yürekli, aydın, sevecen ırısanların konuştuğu olur, orada güzel söyleşiler yapılır, kendisi daha çok dinler, sonra da sazıyla o söyleşideki fikirleri, duyguları dizelere döker.

Sözü yeni, ezgisi yeni bu yapıtlar, hemen kasetlere kaydedilir.

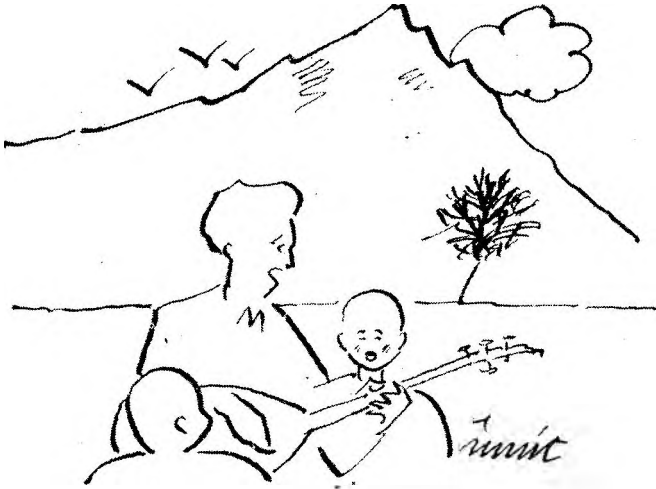
Yetmişli yıllarda bir gün İç Anadolu'nun şirin bir ilçesi olan Gümüşhacıköy'de gene bir dost evinde aşağıdaki yumuşak, sevecen, güzel deyişini okumuştı:

BİR MUHABBET

Ey erenler ey bacılar
Biz Hak'kın kuluyuz bugün
Dün gece biraz akıllı
Birazcık deliyiz bugün.

Gündüzler gitmiş akşama
Yıldızları yama yama
Hiç kimseden değil ama
Biz bizden uluyuz bugün.

Eğil dost Mahzuni eğil
Turap ol da haddini bil
Yalnız dört duvar değil
Bir Anadolu'yuz bugün.

O günkü söyleşide meğer fanatik görüşlü biri varmış, söze karışarak bazı kafirlerin insana taptığını, bunların Anadolu'da pek çok sayıda olduğunu, şirk dolu ibadetlerini gizlediklerini, türbelerde arkalarını Kâbe'ye döndüklerini söyleyiverdi.

İlk önce, kısa süren bir sessizlik oldu, sanırım yüzü kızaran adam, ne yaptığını anlamıştı.

Orta yaşlı kravatlı biri söz aldı ve şunları söyledi.

Birçok ünlü düşünürlerimiz, gönülden gönüle giden yoldan Hakk'a ulaşılacağını, o nedenle iki gönül arasında bir engelin olamayacağını, Hak'kın yüzünün insan yüzü olduğunu, tertemiz diye tanımlanan Adem'e secde edildiğini, etmeyenlerinde yalnız İblis olduğunu, gerçek Kabe'nin aşk ehli olan «İnsanı Kamilin» gönlü olabileceğini, çünkü Allah'ın evinin orası olduğunu söylüyorlar.

Ozan «Kulfakır»ın da dediği gibi:

«Kalbi Beytullah'tır türbeyi Celil.»

SOFTALARA

Bu kâfirdir diye yol tefrik etme
Ademi kınamak ayıptır softa
Bildğim mezatı mal diye satma
Hak aşikâr köre kayıptır softa.

İbdida Âdem'e secde kılındı
Çar-anasır Âdem ile bilindi
Divitten dökülen yazı silindi
Ak üstünde kara kalıptır softa.

Bir kurbanın, bir lokmasın yer mi Hak
Allah neye muhtaç, söyle neyi yok
Havaya bakarsın, kuldan mı uzak
Hedefsize küfür vaciptir softa;

Kible Hicaz'daysa Muhammel orda
Ordaki peygamber ne gezer burda
Burda da mevcutsa Kible her yerde
O ki her kibleye sahiptir softa.

Unuttun mu yuvarlanan çobanı
Kible hesap etme hedefi tanı
Adem Safiyullah yalan mı yani
«Velagat Keramna» tabiptir molla.

Yunus neye döndü balık rahminde
Ondan üstün hizmet var mıdır sende
Daha Kabe Kudüs yokken dünyada
Kible ne tarafta sabitti molla.

O köprüyü çoktan geçti Mahzuni
Sevgiyle tanıdım imanı dini
Derdim var efendi neylersin beni
Gönül sağ olana aşıktır molla.

***D**iyerek bitirdi ve bir sigara yaktı, çakmağı yandı
kişiye eli göğsünde kıyam ediyor, arkadaş kusura bakma-
sın, dostlarım izin verirsiniz; bir kaç söz etmek istiyor-
um, diye söze girdi.*

*Aslında gerek dini, gerek siyasi, bireysel, toplumsal
tüm kuralları insanlar koyarlar .*

*Her zaman dilimi içersinde, özelliklerden de etkile-
nirler.*

Tarihinin derinliklerinden gelen... Söylenceler, antik

bulgular, resimler, heykeller, yazıtlar ve tabii betikler, o ulusun manevi inanç kurallarını oluşturur.

Bu olgunun başka yönü de, toplumları yönetenler, o insanların inançlarını kendi çıkarlarına yönlendiriyorlar böylece biçimlenerek kalıplaşıyor. Böyle olunca da, ayrı özelliklerde binlerce inanç oluşuyor. Benim bütün ulusların, toplumların İnançlarına saygım vardır.

Ben okuduğum şiirde kendi inançlarımı, düşüncelerimi dile getirdim.

Allah'ın tek yolu vardır, o da Hak yoludur. Bu yolda oluşan kurallar, insanların toplu yaşamını güzelleştirmek, geliştirmek içindir.

İnsanı vicdanına sorumlu yapan bu inanç motifleri ilahi tema içinde verilmektedir, diyerek sözünü bağlıyordu.

NE GÜZEL UYMUŞ

Ta ezelden böyle yakışıklıdır
Şu dağlara kaie ne güzel uymuş
Bir ah çekse bin dereyi sel alır
Aşıklara çile ne güzel uymuş.

Kırmızıya beyaz, karaya sarı
Bataklığa sinek, çiçeğe arı
Yaz gününe güzü, kışa baharı
Kuru toprak sele ne güzel uymuş.

İnsanlar insana, hayvanlar soya
Sular enginlere, selvi ovaya
Güzele kalem kaş, çirkine boya
Sivri tımak kele ne güzel uymuş.

Arsıza ahlâksız, hırsıza tasa
Canbaza enayi, bankaya kasa
Mazluma kol-kanat, suçluya ceza
Namussuza hile ne güzel uymuş.

Dünyada pay olmuş tavşana tazi
Aıslana çarçakal, kurtlara kuzu
Mahzuni'ye derdi, Şerif'e sazi
Parmakları tele ne güzel uymuş.

***K**abma sığmaz duygulan adamı, evde oturabilir
miydi? «Ağlanır mı gözlerini sevdiğim» derken belki de;
göz yaşlarını, gönül gölüne böyle döküyordu.*

İNTİZAR

Her sabah her sabah, her gün her gece
Ağlanır mı gözlerini sevdiğim?
Bir fındık içinde bir poyraz yeli
Eğlenir mi gözlerini sevdiğim?

Ne güzel bir aydır yaz bahar ayı
Akıyor gözümünden kanların çayı
Bir saçın telinde bir Ceyhun suyu
Eğlenir mi gözlerini sevdiğim?

Kalmadı gönlümün takatı hâlî,
Zehrettin ömrümü neyleyim balı
Zincirler içinde Mahzuni teli
Bağlanır mı gözlerini sevdiğim?

İnsani değerleri ön plâna çıkartan ozanımız, efsanevi görüşlere değinmeden her Veli gibi ana babadan, doğan, evlenen, çocuğu olan, çoğalan ve yaradanın evrensel gerçeği bu evrime en güzel yanlarıyla uyan, Pir Bektaş Veli'yi böyle anlatıyor; onun yüceliği insana ve doğaya bakışını belirler.

Suyu getiren, toprağı yeşerten, emeği yücelten, birlikte olmanın mutluluğunu, bereketini, öz yaşamıyla kânutlayan; Hüncar'dan himmet dileyerek ozanı dinleyelim.

HACI BEKTAŞ VELİ —

Gel dinim imanım canım efendim
Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost.
Ben aşkın şarabına vuruldum yandım
Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost.

Bir kıvılcım verdin Taptuk Emre'ye
Hazırlandı Yunus canın vermiye
Her can lâıyk değil seni sevmeye
Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost.

Kurtar bizi sarıların dilinden
Munkir olan gitmez senin yolundan
Ben usandım şu yobazın elinden
Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost.

Kemter Mahzuni'yim bende neyleyim
İnliyerek dergahında öleyim
Kul eyle kapında kurban olayım
Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost.

DÜŞTÜ

Gene bir firkate geldim
Gönül kalktı yola düştü.
Oy seni seven âşıklar
Bunca dilden dile düştü.

Yanımda bir nur ışılar
Nura gark olur kişiler
Cem olunca bektâşiler
Laden kırlû kale düştü.

Dost Mahzuni bağlaşalım
Dost deyipte ağlaşalım
Her yıl, her yıl buluşalım
Şanımıza böyle düştü.

Ayrılık dağının engellerini bu güzel deyişleriyle yıkmaya çalışan, maddesi ile manayı birleştiren, tüm kötülüklerin simgesi Yezit'in başka yerde aranmasının yanlışlığını, bu özgün içerikte anlatan Mahzuni, «Hak yolun da haklı yürü diyerek, gene dertli sazını içimizi yakarak bize dinletiyor...

ÖZELEŞTİRİ

Ahmak gönlüm ne gezersin yabanda,
«Şu iki cihanı» sen sende ara.
Boşa Tur Dağı'nı gezip dolaşma
«Musa'yı çobanı» sen sende ara.

Kötü kişi yoktur dünya yüzünde
Herkesin mertegi kendi gözünde
Herkesin Yezit'i kendi özünde
«Ol şah-ı merdanı» sen sende ara.

Bundan sana nedir erenler ermiş
Ermiyen dünyada yani ne görmüş
Dinle Hacı Bektaş Veli ne demiş
«Derdine dermanı» sen sende ara.

Mahzuni şerif'im Hak'ka gel hele
Hak'ka gelmiyenler düşer mi yola
Damlayınan düşek bir ulu göle
«Ummanı», «deryayı» sen sende ara.

«1988 On Kasımında», evde öğleden sonra programını izliyordum, bir de ne göreyim, Mahzuni şerif ekranda... Nasıl olurdu bu... Halkının emeğini savunan bir halk ozanı kendi ülkesinin TV'sinde görünür müydü...
Dinledim, duygulandım. şiiri okuyalım:

ATATÜRK'E I

Ben ağlamam «On Kasımda»
«O'nu», her gün diri gördüm.
Ölene dek göreceğim
Doğalıdan beri gördüm.

Halka, vermişti canını
Hak'tan, almış ünvanını
Atmış, Osmanlı şanını
Samsun'da bir eri gördüm.

Matemin doyurmaz beni
Minnetim kucaklar seni
Bize cennet gibi yeni
Verdiğin eseri gördüm.

«Ulu Atam», inan buna
Düşkünler hayrandır sana
«Mazlum milletler» adına
Sendeki, zaferi gördüm.

Ne hikmet, varıdı sende
«Güneştin», doğdun cihanda
«Bin yılların», ötesinde
El bastığın, yeri gördüm.

Mahzuni yoluna düştüm
Nice nice engel aştım
«On Kasım» da kaybetmişim
Daha şimdi geri gördüm.

ATATÜRK'E II

Sana hasret, sana hayran gönlümüz
Sarı saçlım, mavi gözlüm neredesin
Bu gemi bu «Kara Deniz»
Sarı aslan, mavi gözlüm neredesin.

Kara peçe, yakışmıyor kullara
Kurban olam gitticeğin yollara
Hele uyan bir bak bizim hallara
Sarı saçlım, mavligözlüm neredesin.

Bulutlar terinden, dağlar kokundan
Sarhoştur Mahzuni, senin kokundan
Bir daha gel gel ha Samsun'dan
Sarı aslan, mavi gözlüm neredesin.

*Nasıl çağırmasın ozan, «o eşsiz kahraman, yüce insan». Çeşitli katmanlardan, düşün ve inanç gruplarından oluşan bir büyük kitleye, yeniden çağdaş ulus olma inancını veren, çalışmayı, sevmeyi, güvenmeyi bu ulusun her bireyine en yüce inanç olduğunu öğütleyen, o büyük «devlet adamının», amacınım tam tersine, terlemeden kazanan, düşünmeden üreten, aşkı, sevgiyi, güveni yalnız parada arayan bir toplum yaratma düzenini savunan, cücelerin boylandığı, zayıfların palazlandığı bir dönemde;
Ozan nasıl çağırmasın, çalmasın.
«Sarı saçlım, mavi gözlüm gel diye.»*

TAVSİYE

Size derim vücudunu sevenler
Evvel ayak olur sonra baş olur
Bir cemâlin elbet gülü sümbülü
Gözü yapılır da sonra baş olur.

Dünya yürümez ki böyle tımarla
Evler yapılmaz ki kolay imarla
Balık balık ile himar himar'la
İnsan insan ile arkadaş olur.

Dostun sunduğuna dolu der isek
Dostun gittiğine yolu der isek
Bütün insanlara veli der isek
Elbet Ali olur bir Bektaş olur.

Der Mahzuni kurtul böyle cinlikten
Çok zeminlik çıkar az zeminlikten
Vallahi billahi senlik benlikten
Korkarım dünyada çok savaş olur.

NE GÜZEL

Alakarda gelir bahar ayları
Selden sele karışması ne güzel
Selamdan selama sarı sümbüller
Uçtan uca varışması ne güzel.

Ayrı kişi ölü ile diriler
Yaşlar gider yollar yarı yarılar
Sonbaharda birleşirken sürüler
Koyun kuzu karışması ne güzel.

Bu günden bellidir efendim yarın
Bu günün yüzüdür yarından derin
Kadehten kadehe dost aşıkların
Mızrapları vuruşması ne güzel.

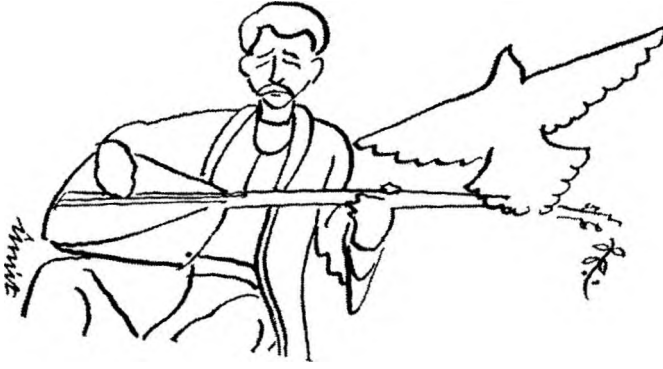
Aşıkları bıraksalar halinde
Neler gelir geçer onun telinde
Mahzuni'nin üçbin beşyüz yılında
Sorulupta sorulması ne güzel.

Semavi dinlerde, «Beden ayrı, ruh ayrı -Madde ayrı, mana ayrı -Allah ayrı, kul ayrı -Dünya ayrı, ahiret ayrı» ve benzeri ayrıların bir yartanda bütünleştiği ve de kader planı içinde bütünlüğün hareket kazandığı inancı vardır.

Öbür yandan ilk çağlarda insanlar, cansız nesnelerden insana 'benzeyen Tanrı'lar yapıyorlardı. O günlerden bu yana da, insanlardan kimilerini Tanrı gibi görmeye çalışıyorlar.

Ne var ki, insanın doğal yapısındaki değerleri yücelterek değil de, «doğa üstü beklentilerle biçimlendirerek», her insan kendi tinsel aynalarına yansıyan refleksleri keramet, mucizat olarak görüyor. Böylece kendilerine manevi bir dünya oluşturuyorlar. Düşün üretimin-den yoksun bir dünya...

İşte tüm bu olgulardan etkilenmekle birlikte, ozanımız, Ruh'u bedenle – maddeyi mânayla – kulu «yara-tan»la - Dünyayı ahiretle-bütünleştiriyor ve tanımını bu bakış açısından yapıyor.

SOFTAYA SORULAR

Hocam gelmiş bana sualler sorar
Bu Kürre'yi arzın binası nedir?
Bir gelin oturur güneş yüzünde
Elinde yüzüğü kınası nedir?

Hangi çarmıh tutmuş bizim «İsa»yı
Bilirsiniz dili yanmış Musa'yı
Tur Dağı'na götürürken «Asa»yı
Onun konuştuğu «Sina»sı nedir?

Mevla'm bizi bir hamurdan yoğurmuş
Adem olun diye durmuş çağırılmış
«Meryem», babası yok çocuk doğurmuş
Onun babasının anası nedir?

Der Mahzuni Şerif bitsin bu acı
Neydi Zekeriya Nebi'nin tacı
Hocamın korktuğu Tuğbâ Ağacı
Tuğbâ'nın döktüğü danesi nedir?

MEDET ARAMAK

Ey erenler, ey gaziler sultanı!
Bizim demimize girenden medet.
Akıp giden böyle bir ırmak gördüm
Irmağa bu hızı verenden medet.

Ah ile vah ile «kırklar»a varıp
Yüzüğün sırrını danışıp sorup
Fazlı'nın borcuna emanet durup
Terazi gözüne girenden medet.

İnan ki sultanım değil Irak'ta
İkilik olamaz böyle bir farkta
Arş yüzüne gidip kelam-ı Hak'ta
Muhammet'e yüzük verenden medet.

Der Mahzuni Şerif hu deyi deyi
Mudukap eylemiş ulu «Kabe»yi
Horasan'dan alıp yetim yavruyu
Kıraç Berçenek'e sürenden medet.

ALİ'NİN SIRRI

Efendim bu hanım bu kerameti
Biri hancıdadır, biri yoldadır
Kolay kolay ağız tadı olmaz ki
Biri ağızdadır biri baldadır

Bir güzel açmıştır kamilin gülü
Nerede ötmüştür onun bülbülü
Cenabı Âli'nin iki mendili
Biri Allah'tadır biri kuldadır.

Geldi gitti âşıklara bu arı
Kudreti Âli'nin sırrı serdarı
Leylâ'yla Mecnun'un böyle duvarı
Biri siper olmuş biri duldadır.

Hikmet vardır bu geceki kusurda
Hikmet yoktur Şam şehrinde Mısır'da
Sanıyorum yirmi iki asırda
Biri Mahzuni'de biri kuldadır.

Korkulacak olan, gecenin karanlığı değil, cehlin karanlığıdır. Doyasıya yaşam, bilimin ışığında oluşur.

İyilikler, güzellikler ve de tüm erdemler insanın varlığına ve benliğine sinmeli, yerleşmeli, duyumsana duyumsana yaşanmalıdır.

Yaşam, evrenin güzellikleriyle sürdüğü sürece, insan ve de her canlı varlık tatlılaşır, güzelleşir, yücelir.

Bu söyleşilerin yapıldığı gece, sana doyamıyorum diyerek, ozana övgü dolu ama abartılı sözler söyleyen birine, ozan saziyla yanıt veriyor:

Neye doyamadın benim sevdiğim
Bahçeye girdinse gülünden doy doy
Aşıklık denilen derya misali
Ufacık bir çeşmenin selinden doy doy.

Belleğimden silinen bu «doy doy» şiirinden sonra, güzel yumuşak deyişlerle o dostun gönlünü alıyordu.

YOLCU

Belki gelmezsin bu ile
Yolcu güle, yolcu güle
Sakın ha düşmeden dile
Yolcu güle, yolcu güle

Veren alacaktır canı
Toprakta kalırdın hanı
Sakın ha unutma beni
Yolcu güle, yolcu güle.

Usanmadın mı gezmeden
Böyle okuyup yazmadan
Sakın gülleri üzmeden
Yolcu güle, yolcu güle.

Mahzuni'yim yoldan kalma
Arayıp belanı bulma
Sakın sözüme darılma
Yolcu güle, yolcu güle.

ELVEDA

Anlaşıldı meyhaneci
Elveda oy oy elveda
Benden başka kimse yoktur
Elveda oy oy elveda.

İçtiğim iftira benim
Ciğerlerim yara benim
Herkes gitmiş sıra benim
Elveda oy oy elveda.

Son kadehim son yudum
Üç sabah burda uyudum
Yoktur hayattan umudum
Elveda oy oy elveda.

Al şu sazı sende kalsın
Param yoktur helâl olsun
Telleri Mahzuni çalsın
Elveda oy oy elveda.

SILA EFKÂRI

Ala kar mı yağdı gamlı başına?
Erciyes Dağları kolay erir mi?
Ben gidince dost girer mi düşüne?
Kendini görmeyen Hak'kı görür mü?

Yüksekten yükseğe erler nidası
Leyla'ların mecnun olur fedası
Her Hasan'ın elbet vardır cûdası
İnsan sevdiğine avu verir mi?

Kayadan kayaya sararan sümbül
Sümbülün derdinden bilir ehli dil
Yapraktan yaprağa kovulan bülbül
Bin çiçekli bal olsa da durur mu?

Boşuna Mahzuni yalvarıp yakar
Gözlerinin yaşı içine akar
Değ mümine münkir nereden çıkar
Çağrılmayan yere insan varır mı?

Buğulu gözlerle pencereden bakıyordu.

Yağmur yağıyordu, hüznü hüzünlü.

Arasına rüzâr damlaları yön değiştiriyor, karşı pencerelere vuruyor; bazan gözyaşlarıyla karışarak yanaklarına dökülüyordu.

İçinde bir sızı, duygular karmakarışık, yüreği özlemle dolu... Bir sigara, bir sigara daha...

Ozanımız öğretmen Hüseyin Topcu'ya:

«Topcu be, açsana şu şişeyi» diyor.

«Topcu çilingir sofrası hazır gel dostum» diyerek gülmüştü.

Mahzuni- Hay yaşa sen, kirve, düşünüyorum da, acaba biz görevimizi tam yapabiliyor muyuz? Gavurun memleketinde şehir şehir dolanıyor, işçilere, bizim insanımıza moral vermek için çırpınıp duruyoruz. Ama buradan benim güzel yurdumun insanlarına böyle seslenmek içimi burkuyor, boğazımı birşeyler yakıyor, sözcükler düğümleniyor. Neden, neden benim memleketimi yönetenler anlamıyor, neden radyosunda TV'sinde seslenemiyorum.

Bütün bunlar çok acı veriyor bana.

Topcu- «Suya sabuna dokunma, biraz da sağından sağından salla da bak nasıl okutuyorlar».

Mahzuni- Yahu hocam! emeğin değerini anlatmak, çalışanın hakkını aramak bir halk ozanının görevi değil mi? Bu uğraşın sağı solu olur mu?

Biz duru Türkçe'yle okumuyor muyuz şiirimizi? Güneşinde yanarak, burcu burcu toprak kokarak, ellibeş milyona bir gözle bakarak çalmıyor muyuz sazımızı? Neyse hocam haydi sağlığımıza biraz dasarı sazım konuşsun...

LONDRA GECELERİ

Sanki ömrüm bir bilmece
Bitmez tükenmez geceler.
Uzun ince yollar gibi
Bitmez tükenmez geceler.

Yağmur yağar hışım hışım
Aman ne belâlı başım
Ne hayalim ne de düşüm
Bitmez tükenmez geceler.

Bir evim, bir eşiğim yok
Bir lamba bir ışığım yok
Yorganım yok döşeğim yok
Bitmez tükenmez geceler.

Bir kar yağar bir de yağmur
Geldi geçti bunca ömür
Mahzuni'nin ömrü demir
Bitmez tükenmez geceler.

ALMANYA'YA SİTEM

Onun burda taşı toprağı vardı
Alamanya gardaşımı geri ver.
Düz ovası, yeşil yaprağı vardı
Alamanya gardaşımı geri ver.

Toprağında vardı kara sabanı
Gönderin amcamı verin babamı
Bağrıma basarım yırtık abamı
Alamanya gardaşımı geri ver.

Anadolu Mahzuni'nin anası
Fabrikası, değirmeni binası
Yeter artık bizden beter yanası
Alamanya gardaşımı geri ver.

Bizi böyle eden beyler utansın
Haksız padişahın makamı yansın
Pirenin emdiği devler uyansın
Alamanya gardaşımı geri ver.

Dön Mehmet, dön Ahmet dön...
Ayşe dön, Fatma dön, emmi dön,
dön Anadolu'ya...

Yetmişli yıllardı. Birgün ozanımıza sormuşlardı, neden Amerika katil? Bu soruyu şöyle yanıtlamıştı: “Ben birilerine yaslanmayı sevmem, Rus benim dayım değil ki...”

Ben ulusal kurtuluş savaşını veren, bağımsızlığını kazanan bir «ulusun» ozanıyım. Bütün ulusların halklarını sevdiğim kadar Amerika halkını da severim, katil diye vurgulamam, o halklara değil Amerika'nın yöneticileri nedir.»

Amerika kendi ülkesinin çıkarlarını ön planda tutarak, ve de dost diye girdiği her ülkede, o ülkenin insanlarını birbirine düşürüp, birini ak, birini kara gösterir, kıyasıya dövüştürür ve sonra bakarsınız bir müdahale olmuş... Demokrasi rafa kaldırılmış, politik özgürlüğü elinden alman halkın ekonomik özgürlüğü de kendiliğinden yok olmuş. Çalışan halk gittikçe yoksullaşmış...

«**B**ütün bu oluşumların altında, Amerika parmağı var inancından kaynaklanmaktadır. Amerika katil deyişim; tabi evrensel boyutu da var. Kore'de, Vietnam'da, Lübnan'da, Angola'da ve benzeri birçok ülkede binlerce insanın öldürülmesine neden olması, bundandır Amerika katil deyişim...»

Oldukça ilginç bir ezgisi de olan şiiri sunalım.

AMERİKA'YA TEPKİ

Bütün insanlık adına
Amerika katil katil!...
Kanun yapar kendi teper
Amerika katil katil!...

Vietnam'm suçu nedir?
Hür yaşamak ayıp mıdır?
Atom patlat ister kudur?
Amerika katil katil!...

Türk milleti Türk milleti!
Nerden gelmiş elin iti?
Bu gidişin sonu kötü!
Amerika katil katil!...

Birgün gramlar bir olur
Kilodan hakkını alır
Zalim olan bela bulur!
Amerika katil katil!...

Mahzuni Şerif uyuma
Gün geldi çattı akşama
Bizden selam Vietnam'a!
Amerika katil katil!...

MİLLÎ ARZU

Edirne'den Kars'a efendim
Bu memleket takım takım bizim be...
Bizi bölemezsın behey serseri
Toprak gibi büküm büküm bizim be...

Bizdeki yürekler başka yürekler
Günümüz dayanır tuzlu çörekler
Senin sofrandaki ballar börekler
Ömür boyu zehir zıkkım bizim be...

Kara sapan, kuru tezek, kel çarık
Toprak tezek, toprak susuz, çok yarık
Biz senin gözünde güya barbarık
Hayat denen şeyden bıktık bizim be...

Edirne'den Kars'a bir yol uzanır
Dumanlı dumanlı oy bizim eller...
Yeşil ormanları bulut kazanır
Dumanlı dumanlı oy bizim eller...

*Evet! ırmaklarında barajlar, kırlarında fabrikalar,
dağlarında yeşil ormanlar...*

*Sırtı pek, karnı tok, el ele vermiş mutlu insanlar, bu
günden yarınlara hoşça kalın, diyerek bağılıyordu, ama
alkışlar, alkışlar ve bu kez:*

İLK PLAK

İşte geldim, gidiyorum
Elveda dostlar elveda!
Bilmem kime ne diyorum
Elveda dostlar elveda!

Koyun postundaki kurtlar
Söylemekle bitmez dertler
Böyle işgâl olmuş yurtlar
Elveda dostlar elveda!

Dost yoluna kurban canım
Ne vezirim ne sultanım
Beni bekler çevre yanı
Elveda dostlar elveda!

Mahzuni'yim gide gide
Dost lokmasın yuda yuda
Ne hocayım ne de dede
Elveda canlar elveda!

BİR AYRILIŞ

Bu ayrılık zaten bitmez
İnan yolcuyum erenler.
Hak cemâli gözden gitmez
İnan yolcuyum erenler.

Biz inanmak asıl soya
Yaşamışız doya doya
Bu köy değil başka köye
İnan yolcuyum erenler.

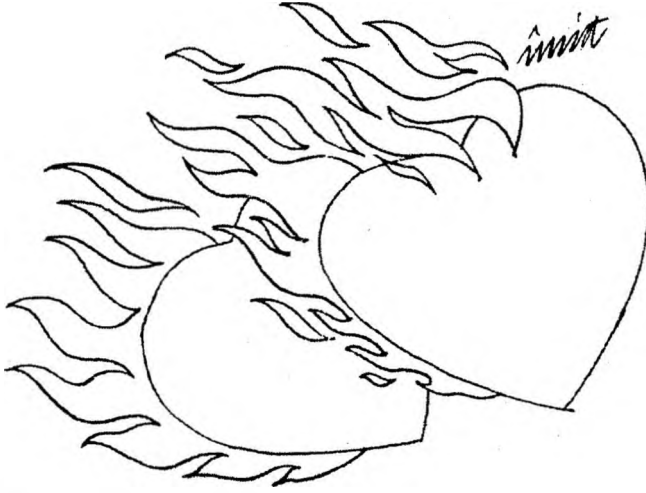
Bizim yollar gitmez eğri
Biz olmayız başka sayrı
Bizim yollar Hak'ka doğru
İnan yolcuyum erenler.

Gönlümde vardır yeriniz
Nedir yani neferiniz
Dost Mahzuni eseriniz
İnan yolcuyum erenler.

1988 yılı idi; Mahzuni Şerif küçük kızını, ibni Sina Hastanesi'nde ameliyat ettirmişti.

Duyduk, üçbeş dostla hasta görmeye gittik.

O akşam bizi kırmadı, birlikte olduk, tatlı tatlı söyledik. İnanın onunla bir dem sofrasında sazlı sözlü söyleşmek insana öylesine mutluluk veriyor ki; söyleşi bittiğinde bizden Hacıköy'lü dostlara saızıyla şu selam şiirini hediye etmişti:

İHSAN AKTAŞ'A

İhsan baba Hacıköy'e gidersen
N'olur beni soranlara selam et.
Tuz ekmek yediğim bütün dostlara
Hizmetimi görenlere selam et.

Geçti benim ömrüm yamadır yama
Benim sabahlarım benzer akşama
Yolun uğrar İse eğer çorum'a
Düğün kivre'lerime selam et.

Hacıköy dağları gülleri acı,
İçimden gitmiyor bir ince sancı
Hizmetin gördüğüm Habibe bacı
Bize divan duranlara selâm et.

Bu kadar gösterdim ben bu çabayı
Güzel sevdim çünkü «Ali-Aba»yı
Sakın ha unutma «Tellâl Baba»yı
Bize karşı duranlara selâm et.

Bizim çeşme aktı aktı kurudu
Felek bana ordusuynan yürüdü
Kara beniz Tilki Hoca varıdı
Hatırımı kıranlara selâm et.

Mahzuni Şerif'im kolay gülemem
Gülemem nedendir onu bilemem
Belki mukadderdir daha gelemem
Yani bizi soranlara selâm et.

GÜMÜŞHACIKÖYÜ

Ayrılık zuhretti gene sultanım
Var git gayri zaman neler getirir.
Bir sürüye zeval düşmeyiversin
Belalar kuzuyu meler getirir.

Selâm söyle Gümüşhacıköy'üne
Kölesine, ağasına, beyine
Karlı dağlar düzün mor eteğine
Şubat aylarını siler getirir.

Kimse bilmez şu ormanın kurdunu
Kara kartal yüksek oyar yurdunu
Mahzuni Şerif'in gönül derdini
Ağlayı ağlayı güler getirir.

Türküm diyor, Türkçe'ye karşı!
Milliyetçiyim diyen, milli kurumlara karşı!
Medeniyim diyor, fanatik düşünüyor!
Halk'cüyim diyor, halkmı tanımıyor!

Sömürüye karşı olan, sümürü tuzağına düşüyor!
Dindarım diyor, Hakk'ı anlıyamıyor!

***D**aha pek çok tersliklerin oluştuğu, çoğaltığı dönemde. Duyarlı, kültürlü bir halk ozanı çok yönlü şiirler oluşturmak, söylemek zorunda kalmıştı.*

TÜRKÇEYE ÖNEM

Ey Arapça okuyanlar!
Allah Türkçe bilmiyor mu?
İngilizce, Fransızca
Bize hitap kılmıyor mu?

Çalışanlar geri kalmaz
Çalışmayan bir halt bilmez
Yalınız fikirler ölmez
Peygamberler ölmüyor mu?

Bizimdir bu bahçe, bağlar
Bizimdir bu yeşil bağlar
Canı sağ olsun softalar
Ayakkabı çalmıyor mu?

Dost gezer dostluk bağında
Biz olur bizlik dağında
Gavurun Merih çağında
Alem bize gülmüyor mu?

Bir bülbül getirin lez yazı
Yalınız bülbül avazı
Mahzuni korkmadan sazı
Kainat'a çalmıyor mu?

DELİ TÜRLERİ

Çeşit çeşit deli vardır erenler
Ala deli, kızıl deli, mor deli!
Deliyinen sohbet etmek kolay mı
Aksi deli, sakar deli, tor deli!

Bir deliye sen delisin denilmez
Zehirler yenilir deli yenilmez
Elden ele alınıp da konulmaz
Uyuz deli, yalaz deli kör deli!

Mahzuni şaşmıştır deli elinden
Sakın gitmen delilerin yolundan
Deliler ayırır Hakk'ı kulundan
Şeytan deli, merdan deli, pir deli!

***B**in yıllık bir tarihin bize verdiği çok olumlu veriler
olmalıydı.*

*Bugin içinde bulunduğumuz çağda pek çok ülkeden
sosyo-ekonomik ve siyasal yönden geride olmamız, bu
ulusun her bireyi için br özeleştiri konusu olmalı, ama
asla yazgımız buymuş demeden, iyileşmenin, ycelmenin
olgularını yaratmaya, u düşüncelerin heyecan yeline
kapılmadan, düşünen, arayan, üreten, yaratan coşkulu,
sevecen insan toplumu oluşturmaliyiz.*

Sözü Mahzuni'ye bırakalım:

OSMANLI VE TÜRKLER

Bin yıllık bir hasta inler şurada
Ne doktor bulunur, ne çıban biter
Dört mevsim boş geçer bu güzel kırd
Ne çiçek ekilir, ne fidan biter.

Vicdan adaleti kurulmadıkça
Haksız, Hak yolunda görülmedikçe
Mebus köylü gibi yorulmadıkça
Ne adalet bakar ne vicdan biter

Marangoz çalışır, kapısı yoktur
Berberin sakalı herkesten çoktur
Çalışan aç gezer soyanlar toktur
Ne adavet kalkar ne düzen biter.

Size derim size duyun insanlar!
İnsanı asıpta zevkeden canlar...
Dört yanımdan hücum etti hayvanlar
Ne Mahzuni korkar ne sözü biter.

*Vergisiz kazançlar, aklanan kara paralar; terleme-
denalınan, çalınan servetler, bir kaç yıl içinde ortaya
çıkmiş yapay zenginlikleri oluşturur.*

*Ozan demesin mi? «Ulan pis asalak, nereden çıktın
toplumun karşısına. Birdenbire zengin olmak var mı öyle?*

*Define mi buldun? Esrar mı, afyon mu sattın? Ey
kişiliksiz adam! İnsanı sevmeyen, doğayı karartan, dün
takla atan, bugün caka satan, çağdaş kırıtık!»*

Mahzuni de şöyle söylüyor, dinleyelim mi?

VERGİ KAÇIRANLARA

Mısır satıyordun iki yıl evvel
Gardaş defineyi nereden buldun?
Baktım defterine vergi ne gezer
Gardaş defineyi nereden buldun?

Haber verse idin müzemiz vardı
Kumandan, kaymakam kazamız vardı
Yoksa muhtarımız azamız vardı
Gardaş defineyi nereden buldun?

Okuma görmedin kırk sene yattın
Bir ekmeğe kırk yıl taklalar attın
Eroin mi sattın, esrar mı sattın
Gardaş defineyi nereden buldun?

Seni de beni de gören Allah'tır
Alın teri bütün terlere şahtır
Devlet parasını çalmak günahtır
Gardaş defineyi nereden buldun?

Mahzuni Şerif'e inanmaz mısın
Ben yanarım daim sen yanmaz mısın
İnsanım demeye utanmaz mısın
Gardaş defineyi nereden buldun?

***B**ir memleketin insanları düşün üretmiyorsa, o toplumda yeni değer yargıları oluşmaz; mistik inançlar, başka renkler kazanarak daha da yaygınlaşır, kavramlar karışır birbirine.*

Körler uzak hedefler göstermeye başlarlar.

Çelişkiler karmaşık göstergeler oluşturur ve ozan yergili, yakınmalı dizeleri özgün içeriklerle örer, duyumsar, du yumsar, vurur tellere:

MAPUS SONRASI

Kolay değil şu dünyanın âlemi
Kuru lafla sürülmez ki süreyim.
Tutupta nefsime idam kararı
Vicdan vardır verilmez ki vereyim.

İçime akıyor gözümün yaşı
Ne kadar zor olur ahabın taşı
Erciyes Dağı'nda uçan bir kuşu
Kör gözünen vurulmaz ki vurayım.

Kalmadı dizimin gayrı dermanı
Ekin ekim yapamadım harmanı
Suçum yokken beyler vermiş fermanı
Dost Mahzuni verilmez ki vereyim.

***K**ızılırmak'ın akışını dile getiren Mahzuni, turistin «Kızılırmak akar siz de böyle bakar» sözlerini duymuş olmalı.*

Kızılırmak'ın kıvrıla, kıvrıla akarak, yalnız bir estetik görüntü vermesi yeter miydi?

Kıyılarında göletler, barajlar oluşturarak ekonomik ve kültürel zenginlikler kazanılmaz mıydı?

Evet şimdi bu kaçınılmaz yatırımlar yapılmaktaydı ama geç kalınmıştı.

Onca zaman yitip gitmişti. Yitirilen yıllar ozanın yüreğini sızlatıyor, duygularını tellere döküyordu.

KIZILIRMAK

Yürü bire Kızılırmak
Bu akışın nere böyle?
Buna can dayanır mı
Çok yıkılır dere böyle?

Şubat gelince çağlarsın
Niye yolcuyu bağlarsın
Dertli misin çok ağlarsın
Kaderin mi kara böyle?

Bunca yiğitleri nettin
Kıvrılarak aktın gittin
Yüzbeş asır hizmet ettin
Bizim ağalara böyle?

Kızılırmak deniz dibin
Ya kimdir senin sahibin
Sanki rengin gibi, rengin gibi
Niye rengin kara böyle?

Mahzuni Hak'kı bulası
Dönüp saçını yolası
Birleşip baraj olası
Bizi sürme nere böyle?

***K**imilerince suçlanıyordu ozanımız. Öyle ki, Anadolu insanı siyaset yapmamalıydı; toprak insanı siyasetten anlamazdı. Bazıları böyle düşünüyordu. Çıkarlarına böylesi uygundu.*

Gelişmiş ülkelerde de bu süreç yaşanmıştı ama elli yıl evvel bu kara çemberi kırmışlardı, çalışan insanların

*aktif politikaya girmesini sağlamışlar ve de daha sağlıklı-
lı düzen oluşturmışlardı.*

*Yalnız politik açıdan değil her konuda şiirlerinin
gerçekçi yaklaşımlar içermesi dar kafaları kızdırıyor; yü-
züne demeseler de ozanın arkasından acımasız eleştiriler
yapıyordu:*

DİLE KOLA YDIR

Akılsız diyerek dost beni taşlar
Artık adam olmak dile kolaydır.
Ne bilsin belayı belasız başlar
El davulu çalmak dile kolaydır.

Kim istemez nazlı yarı sarmayı
Kim istemez her gün bayram görmeyi
Çocuk bile bilir akıl vermeyi
Hak'ka secde kılmak dile kolaydır.

Evim yok barkım yok sermaye sıfır
Vücudum müslüman kaderim kafir
Sağımdan solumdan yağıyor küfür
Gayri rahat bulmak dile kolaydır.

Ömrüm oruç geçti bayram görmedim
Mevla'm ayak vermiş bir gün gitmedim
Çok ham yetiştirdim kendim yetmedim
Kayadan su almak dile kolaydır.

Mahzuni Şerif'im zordur bu dünya
Düşünce görülür Hanyayla Konya
Ne İngiliz koydum ne de Almanya
Gayri insan kalmak dile kolaydır.

Âşık Mahzuni Şerif gittiğinde bazı âşıklarla karşı-
lıklı söyleşirler, yani atışmalar da yapmıştı. Birinde âşık
Şah Turna ile aşağıya bir bölümünü aldığım atışmada
bulunmuşlardı:

Mahzuni- Durnalar zalım avcıya
Vuruluyor Turna bacı
Dokunsan gönül teline
Kırılıyor Turna bacı.

Şah Turna- Hak kelimandan kırılmaz
Bilmeyenler âşık olmaz
Yarayı her can saramaz
Merhaba canan merhaba

Hemi halk ozanlarını, halkın gözü, gönlü, dili, kula-
ğı diyorlar, hem de halkının ulusal, kimi zaman da duy-
gusal coşkusundan ayırmaya çalışırlar .

Oysa (birilerini kucaklayana/sevili göz yaşları)
(öpüşenlere/gülüçükler), (küskünlere/nükteler) dağıtan
ozan...

Memleketinin savaşında da yiğitlik türküleri söyler,
gene durulukla gene coşkuyla...

KIBRIS'TA BİR ŞEHİT

Hele bakın şu yiğidin göğsüne
Zalımdan bir kurşun yemiş geliyor.
«Albayrak» tabutuna sarılmış
Bu toprak benimdir demiş geliyor.

Kundakta yavrular diri yakılmış
Çoluk çocuk hendeklere dökülmüş
Gebe kadınlara süngü sokulmuş
Kıbrıs'ı bir duman almış geliyor.

Bir papazın şeri, dünyayı sardı
Akdeniz'i kana, yaktı kavurdu
Kurtaran yok mu, şu yavru yurdu
Bir Mustafa Kemâl doğmuş gelir.

Ne güzel yakışmış bayrağın rengi
Bir vatan uğruna eylemiş cengi
Var mı ulan dünyada Mehmet'in dengi
Mahzuni soyunu övmüş geliyor.

1974 KIBRIS SA V AŞI

Duracak zaman değildir
Yürüyen zalim üstüne
Ölen ölsün kalan yeter
Yürüyün Kıbrıs üstüne.

Gemimiz derine dalsın
Uçağımız ılık çalsın
Türk ulusu öcün alsın
Yürüyün zalim üstüne.

Hasan- Tahsin, Yavuz-Adem
Bu uğurda öldü dedem
Düşmandan kaçanı nidem
Yürüyün düşman üstüne.

Mahzuni der Türk milleti
Kim oluyor Rum'un iti
Son bulsun savaş illeti
Yürüyün zalim üstüne.

GÜLABİ'DEN MAHZUNİ'YE

Seni çamurlardan sordum
Yağmur altında kurbanım.
Damlada hayalin gördüm
Yağmur altında kurbanım.

Rüzgarlar ninni söyledi
Damlalar hitap eyledi
Gel gör beni dost neyledi
Yağmur altında kurbanım.

Yorulmadım gündüz gece
Topladım epeyim hece
Seni sordum ben gizlice
Yağmur altında kurbanım.

Döşeğim su, yastığım taş
Uğruna fedadır bu baş
Seni sordum yavaş yavaş
Yağmur altında kurbanım.

Gözlerim derine kaldı .
Arayıp seni buldu
Gülabi, Mahzuni sordu
Yağmur altında kurbanım.

***B**öyle diyordu Âşık Gülabi. Yağmur altında aramıştı onu bulamamıştı, bulamazdı, zifiri karanlıktı. Böylesine birgünde onu aramak yalnız yürekli bir dostun işiydi, halk ozanı Mahzuni tutukluydu. Bir şiirinde cinas yapmıştı, hiç olurmuydu öyle şey. Onu yalnız bırakan bir eskisine erim erim eriyessin, sürüm sürüm sürünesin demişti.*

Mahzuni'ye beş buçuk ay tutuklu kaldığı sürenin çoğunda işkence yapılmıştı.

Prof. Dr. Sayın Bahri Savcı'nın bilirkişiliği ile yargıç ozanı suçsuz bulmuştu. O gün binlerce hayranı omuzlarında Gençlik Parkı'na taşıyorlardı ozanı. Gene tele vuracaktı. «Bizim suçumuz, şerefimizdir» diyerek.

Biz ölürüz ama halkımız ölmez. Acıdan göz yaşından, alın terinden daha nice Mahzuni'ler yaratır halkımız diyerek çalıp söyleyecekti:

GÜLLERE SİTEM —

Doğar doğmaz bu dünyanın çamuru
Niye gördün kör olası gözlerim
Doluya çevrilmiş bahar yağmuru
Niye baktın kör olası gözlerim?

Katil kulaklarım yardımcı sana
Bakarsın güzelden kötüden yana
Arslanın elinde kalmış ceylana
Niye baktın kör olası gözlerim?

Şu yıldızdır, şu güneştir der iken
Çok çekerim bende bu göz variken
Bir balina bir ton balık yeriken
Niye gördün kör olası gözlerim?

Mahzuni dünyaya doysam olmuyor
Yalanı doğruya koysam olmuyor
Seni ellerimnen oysam olmuyor
Niye baktın kör olası gözlerim?

Yolsuz Maraş' susuz Urfa ya Diyarbakır'ları ve de tümüyle Anadolu... Evet şimdi de ozanımızın bir başka yönüne değinelim.

Kölecilik kurumlarının başka boyutlarda yaşadığı ağların, şeyhlerin diyarı...

Devletimizin tüm çabalarına karşın üstesinden gelemediği yoksulluğun, işsizliğin, bilgisizliğin, geriliğin kol gezdiği topraklar...

Ozanımızın nice şiirlerinde betimlenen karmaşık acımasız yaşam koşullarının hala devam ettiği köyler, kasabalar!...

ACI DOKTOR

Berçenek'ten yaya geldim
Aman doktor bak bebeğe...
Beşiğini elden aldım
Aman dokton bak bebeğe...

Yıkık yuvam kaldım yasta
Yalvarırım eşe dosta
Annesi bebekten hasta
Yandım doktor bak bebeğe.

Kuru soğan, yağsız aşım
Yırtık bağrım, açık başım
Birşey değil vatandaşım
Aman doktor bak bebeğe...

Allah için bir merhem çal
Öldürür beni bu vebâl
Param yok, sen ceketim al
Aman doktor bak bebeğe...

Mahzuni Şerif çobandır
Meskenim dumanlı tandır
Bebektir ama insandır
Aman doktor bak bebeğe...

YAŞAMAYA GELDİM

Yaşamaya geldim ben de dünyaya
Elimi kolumu bağlama benim
Komşular koşuyor yıldız aya
Dağların başında eğleme beni.

Körpecik aklımı kandırma boşa
İnsanlar benzemez beyinsiz kuşa
Avareyim diye etme temaşa
Bir dilim ekmeğe bağlama beni.

Mahzuni nedendir geri kaldığın
Kulların sırtından çalıp aldığın
Allah bilir kimin nasıl olduğunu
Hastayım götürün sağlama beni.

DURMUŞ' A MEKTUP

Durmuş bizim köyden haber sorsan
Harman kalktı, bulgurları serildi.
Onyediyıl evvel ölen Hacı
Seksenbir yaşında geri dirildi.

Kömüş Hasan ineğini satıyor
Kasım harmanında düğün tutuyor
Cin Mehmet yatağa düştü yatıyor
Bir acayip kulakları gerildi.

Götürdüler İbiklerin Tulay'ı
Kel muhtara sövdüğünden dolayı
Kır Bekir bilmeden atmış kalayı
Çok ayıp yerinden serum verildi.

Üç it tuttu Yahya'ların Hasan'ı
Toz ediyor o geceye basanı
Bizim Yusuf değiştirmiş lisanı
Laf ederken kırım kırım kırıldı.

Mahzuni bu kadar işte Durmuş'um
Selam verip hatırını sormuşum
Gece olmuş geç farkına varmışım
Sığır geldi sıpaları derildi.

DUMANLI DUMANLI

Vay göresim geldi Berçenek seni
Dumanlı dumanlı oy bizim eller..
Nasıl unuturum körpe yavrumu
Dumanlı dumanlı oy bizim eller..

Bizim elin yiğitleri bol olur
Çalar davullan dizgin dololur
Ölüm bize tozlu tozlu yol olur
Dumanlı dumanlı oy bizim eller..

Mahzuni Şerif'im vay beni
Haniya ikrarsız ikrann hani
Oy göresim geldi nazlı yar seni
Dumanlı dumanlı oy bizim eller..
Oturup ağlarsam delisin derler..

YARADAN DOĞRU GETİRE

Geldi geçti elli sene
Yaradan doğru getire.
Bir milletin hepisine
Yaradan doğru getire.

Boş petekler doldu arı
Bal yaparlar zarı zarı
Sıvayalım paçaları
Yaradan doğru getire.

Zaman deryaları yudar
Ömür ağacını budar
Edirne'den Kars'a kadar
Yaradan doğru getire.

Ürkek yürek dağlanmasın
Böyle derman sağlanmasın
Gene kolun bağlanmasın
Yaradan doğru getire.

Konu komşu çıkar aya
Yıldızın bakar aya
Bütün fakir fukaraya
Yaradan doğru getire.

DİYARBAKIR GECELERİ

Bir geceye benzemiyor
Diyarbakır geceleri
Bulutları süzüyor
Diyarbakır geceleri.

Diyarbakır ovaları
İnliyor zarı zarı
Doğunun bahtsız diyarı
Diyarbakır geceleri.

Mahzuni'yim ne diyorum
Canı dosta adıyorum
Şte geldim gidiyorum
Diyarbakır geceleri.

Işık kristalize edildiğinde çeşitli renkler çıkar orta ya, ama bütün renkler geriye süzülse aynı ışık oluşur mu dersiniz?...

Demokrasinin gelişimi, hoşgörünün yükselişi, toplumda var olan inanç moziyiğini güçlendirir. Yeter ki bütün insanlığın geliştirdiği, toplumların kendi kültürel çevresinde biçimlendirdiği ortak değerler bozulmasın.

Bozulursa ozan alır sazını işte böyle dillendirir:

DÜZENE TEPKİ

Gene it dilinden çaldı makamlar
Çok ayılar göbek attı hırsınan.
Çayırın harmanı çıktı bakalım
Uyuz beygir şaha kalktı tırsınan.

Kolay çıkmaz bu tahtanın cilası
Temeli bulaşık oldu olası
Bizim başımızın böyle belası
Özel gelmiş mektebinen kursunan.

Gizli pazarlığın yahşi rızası
Ne bir tesadüftür ne iş kazası
Çok yamandır doğru sözün cezası
Tepem ezer tırpanınan örsünen.

Mahzuni Şerif'im necidir neci
Yaktı sinemizi hac'oğlu hacı
Züğürt ah der fakat zenginin piçi
Avrupa'ya gider gelir forsunan.

Kendini insan üstü görenler, gösterenler toplumun
sırtında boza pişirenler...

*İnsanları din, ırk ve inançlarına göre ayıranlar, her
kime hangi devletse utanmalı, utansınlar.*

«**U**luslar uyanmalı» diyor ozan. Bu isteme katılmak elde değil. Yaptıkları kavgaları ilerde oluşturacakları savaşlara, bu günden harcadıkları değerler insanlığın mutluluğuna harcansa, ne aç kalır, ne açık; ne konutsuz ne yolsuz, ne susuz; ne azınlık kalır ne çoğunluk olur, tümü bir olur.

Yani birlik olur, birlik olan yerde dirlik olur, varlık olur.

ERENLER —

Geçti Mecnun, Leyla çöllerde kaldı
Bu her neyse bitti erenler.
Dün için gelenler yollarda kaldı
Nasıl geldi ise gitti erenler.

Yunus'lar bu günü anlatıp geldi
Pir Sultan bu günü başıyla yazdı
'Yeysel' daha dünden bu günü sezdi
Bu gün yann için battı erenler.

Hak değil insana bir hanedanlık
Korkutmasın bizi perilik cinlik
Utanmaya değer şu senlik benlik
Artık canımıza yetti erenler.

Yemyeşil edelim şu bizim bağı
İsterse boş kafa, versin göz dağı
Unutma çağımız uranyum çağı
O Nuh'un gemisi battı erenler.

Çalma düdüğünü hiç oğlu için
İnsan sevmeyeni sevelim niçin
Mahzuni Şerif'im yarınlar için
Yarına bak bugün bitti erenler.

BİR KURULTAYDA

Tarih bin dokuz yüz doksan yılında
Korkusuz, rüyasız dünya dilerim
Dostluk bir elinde bayram kolunda
Döğüşsüz kavgasız dünya dilerim.

Uluslar kalkmalı derin uykudan
İçilmeli birlik denen bir sudan
Alevler yer olsun tüfekler fidan
Sınırsız davasız dünya dilerim.

Azmlık çoğunluk nereden çıktı
İnsan bir tek iken bunlar hiç yoktu
Tarihi, senlikler benlikler yıktı
Fitneye vefasız dünya dilerim

Bütün insanlığın çabası insan
Kültürlüsü insan, kabası insan
Bebek insan doğar babası insan
İnsana hatasız dünya dilerim.

Der Mahzuni insanlıktır gerisi
Okyanus ötesi yahut berisi
Tüm yıkılsın kötülüğün serisi
Doğruya cezasız dünya dilerim.

Bütün savaşlar ekonomik nedenlerle başlamasına
karşın, savaşlarda asıl unsur olan insanlar, düşmanlarını
karşı ulustan olduğu için öldürürler. Böylece savaşın
nedeni millicilik olur çıkar!...

Her insanın gönlünde bazı kutsal inançlar, o inanç-
larda yüce değerler vardır.

Kişi o değeri kendi dünyasında «Bedene çan», «ca-
nacan»», elde estetik, dilde. güzellik, gönülde aşk, göz-
de sevgiyle yaşama dönüştürüldüğünde o inançlar o in-
san için ne güzel güvencedir.

Yarınlar bu günün aynasıdır, bu gün de dünlerin aynası... Bu günlerin yaşantısı her açıdan güzel olmalı.

Gerçek varken neden düşe

'Başı bırakıp da neden taş'a'

Bahar, yaz geçerken neden kışa

güvenir insan?

diyor ozan Mahzuni Şerif...

KİM NEYE GÜVENİR —

Haydar'ı Kerrar'ı sevmeyen adem
Yüzbin hac eylese boşa güvenir.
Ehli-beyte gönül vermeyen adem
Ne yazık ki dört duvar taş'a güvenir.

Sofular duaya, soysuzlar şere
Pirler mürşitlere, talipler pir'e
Sadıklar arife, ahmaklar köre
Aşıklar gözünde yaş'a güvenir.

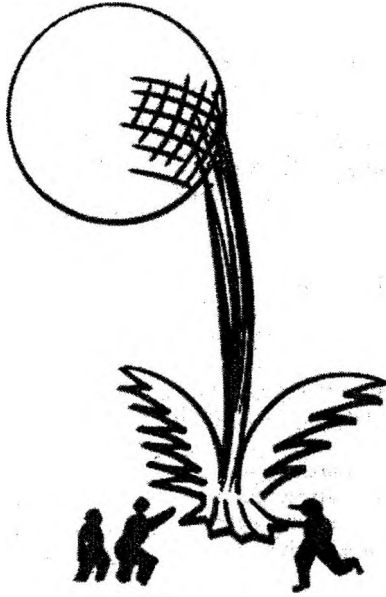
Evliyası bitmez Anadolu'nun
Derdi mi tükenir derviş yolunun
Kırar kanadmı Hak'kın kulunun
Cahil cennetteki kuşa güvenir.

Gerçekler gerçeği gerçekce över
Pişman binamazlar bağrını döver
Dünyada ademin kuluna söver
Ahrette mübarek naşa güvenir.

Der Mahzuni Şerif, gördüğüm yurtlar
Gezip dolaştığım ovalar sırtlar
Yaz gününde kuzu koymayan kurtlar
Gizlenirim diye kış'a güvenir.

Gerçek halk ozanları gördüklerini, duyduklarını yansıtır.

Ancak ozanlar, yaşadığı süre içinde anlaşılmazlar...

ARARLAR BENİ

Ne dedimse halka hiç yaramadı
Ben gittikten sonra ararlar beni...
Boşa cahillerin gözü karardı
Kuru çene ile yorarlar beni...

Duman eksik olmaz her yüce dağda
Bülbül eksik olmaz her yeşil bağda
Atomun patlayıp bittiği çağda
Onun ötesinde sorarlar beni...

Ebedi değildir şu yüce dağlar
Ebedi değildir şu yeşil bağlar
Öz gardaşım ama bizim softalar
Mezarımda bile kırarlar beni...

Mahzuni Şerif'im gayri gam yemem
Ondan ötesini kimseye demem
Ufak vücuduma kefen istemem
Varsa insanlıkla sararlar beni...

Saltanat kavgaları ondan sonra da olacaktı.

Ama insanlık tarihinde insanların tinsel bünyelerini,
bu denli etkileyen bir olay, olmamıştı olmamalıydı.

Kendi yaşamında tüm güzellikleri betimleyen, o güzel insan; «Yüce peygamberin» torunu, mertliğin, inancı, doğruluğun ve de yiğitliğin simgesi, bir büyük «Velinin» yavrusuna, o yiğit insana yapılmamalıydı bu korkunç ihanet...

Ne var ki birilerinin paylaşım hırsları uğruna nice yiğitler acımasızca öldürülecekti.

Dün olduğu gibi bugün de insanlığı kendi çıkarlarına göre biçimlendirmek isteyen güçler tarafından...

Yaralar, yaralar, insanı yaralar, insanlığı yaralar,
aşkı yaralar, aşkı yaralar...

HZ. ALİ GERÇEĞİ

Ey harici! bilemezsin sen Ali'nin sırrını
Oku rahledeki Enam-ı inan mümtaha yazar
Dünü günü figân etsem yetmez «ulu Abaya»
Çünkü benim gönlümde şehit şuheda yazar.

Haymegâhı Hüseyin'i utanmadan bastınız
Evladı Ali'ye acımayıp yavrusunu kestiniz
Hangi rüzgarda bu adet böyle cahil estiniz
Gelin görün gönlümüze böyle bir saba yazar

Der Mahzuni inan der imanı irfanımda
Gücenme yok ey selam inan merhaba yazar
«Secerim Horosan» ile «müneccimim berhuda»
Ne yazarsa cüzdanımda inan «Murtaza» yazar.

Şah Hüseyin mazlumların şahısın
Gönüllerin hünkânsın güzellerin mahısın
Kerbelâ'ya düşenlerin ezeli ervahısın
Merdan Ali yadigar evliyasın dost Hüseyin.

Mustafa'nın gözü şuru Fatıma'nın canları
Ey kanlar içinde uyuyan ulular sultanları

*Ne olur bu kulunda, gözünden yüreğine dökülen bir
damla gözyaşını o yücelik, o dirilik, o haklılık deryasına
kat...*

*Haksızlıklara isyan etmeyenler o yüzden gelecek mu-
sibetlere katlansınlar.*

Hz. Ali

*Muhabbet edelim Alî seninle. Ey «Sultân-ı Evliya»
sana iki cihanın velisi diyorlar, tabi derler, «sen ki iki ci-
han güneşiyle bir vücut oldun».*

*Resul-û Ekrem senin için, «O, cümle nebilerle gizli
geldi, benimle aşıkâr oldu» diyorlar.*

*Hazreti Mevlâna sana Tanrı'nın insanlığa Hakk te-
cellisi diyor. Daha nice âşıklar nice dillerden Natı-Ali
söylüyorlar. Oysa ben bu dünyanın ve insanlığın atmos-
ferinde yalnız senin insan yanımlı tanıyabiliyorum, ya da
tanımaya çalışıyorum... Sana Kur'an-ı hadmetmiş diyor-
lar.*

Ben senin âşıkın olarak, Fatıha Suresi'nin yedi ayesini yüzünde «vech-inn»de gördüm.

Hûrı Gılman cenette yardımcıların olacakmış olsun

Oysa ey sultanım! O gül yüzlü Hak sözlü peygamberimin hayrün-nisa dediği, güzeller güzeli Fatıma-tüz-Zehrâ senin meleğin senin hizmetinde, Selman'ı Faris-i pâk olmuş yüreğiyle, ya Kamber o erişilmez sevdasıyla, senin hizmetinde...

Ey şahım senki haklıların, inananların, erdem yolcularının hizmetindesin...

Ne olur bu âşıkını da unutma... Çünkü sen mazlumların umudu, mertlerin Şah'ısın...

ALİYLE PAZARLIK —

Muhabbet edelim Ali seninle
İki cihan senin olsun sen benim.
Hayrını gör din ile imanın
Hatmi Kur'an senin olsun sen benim.

Gül yüzlü sevdiğim düştüm peşine
Merhamet et ne olur didem yaşına
Yandım mah yüzüne hilâl kaşına
Huri, gılman senin olsun sen benim.

Her sensin diyene eyleme minnet
Başına çalınsın gül yüzlü cennet
Dostluk pazarında olma muhannet
Cümle canım senin olsun sen benim.

Mahzuni Şerif'im ereyim dursun
Senin aşkın beni yaksın kavursun
Hasılı bildiğim «Merdan-Ali'sin»
İki cihan senin olsun sen benim.

YA ALİ

Bağladım sıtkımı ulu divana
Gel benim efendim şahım ya Ali.
Gün begün fırağım kâr eder cana
Hazin hazin ahu vahım ya Ali.

Ayağın tozuna yüzümü sürsem
Aşıkı mesteden cemâlin görsem
Nusettim katrenden sersemin sersem
Mürüvvet kıl secdegâhım ya Ali.

«Şah-ı Vilâyet»sin gümanım mı var
Şadolup gülecek zamanın mı var
Senden özge dinim imanım mı var
Hacet kıblem azmü-rahım ya Ali.

Hazretine eren canlar öğünsün
Gelen giden doğup batan hep sensin
Zülfükâr dokunmuş beden sevinisin
Şifasına ben ağahım ya Ali.

Vaizin dilinde küfürdür adın
Tahammül etmekte nedir muradın
Ya niçin tevella teberya dedin
Sultanım pıştı-penahım ya Ali.

Üç huruf içinde gizledin adın
Bai-Bismillh'i yazdın öğrendin
Zülfükâr bağlayıp düldüle bindin
Şahadetim ilallahım ya Ali.

Mahzumi kuluna bir nazar eyle
Hükmü Firavun'a bakta ar eyle
Dilimi kes gözlerimi kör eyle
Medet senden padişahım ya Ali.

*A*nadolu'yu gezen ve halkını seven o insanlarımızın
kültürleriyle iç içe yaşayan Mahzuni, yakınmalı, yergili,
övgülü deyişlerle onları hep coşturmuş, değişik içerikli
şairler okumuş, halkımızın gerçekten sevdiği, istediği
ozan olmuştur. Onu dinlemeyi sürdürelim:

BİLMEDİM —

Boşuna geçirdim bunca ömrümü
Yalan dünya bomboşumuş bilmedim
Felek denen yalan aldı önümü
Kara sevda bir hoşumuş bilmedim.

Dar günümde eşim dostum çekildi
Mihrican değdi de gülüm döküldü
Nice umut ettim hepsi yıkıldı
Bülbüllerim baykuş imiş bilmeşim.

İtimadım yoktur gayri dünyada
Gizli sırlarımı demem ben yada
Koskoca dünyada ufacık oda
Kul Mahzuni sarhoşumuş bilmedim.

ESPRI —

Bir gerçek yalanım vardır erenler
Deve karıncaya binmiş geziyor
Özüyle işiyle kirli kişiler
Halkın önünde yunmuş geziyor.

Bilenler bir gömlek biçsinler bana
Acep kim benzermiş zalım Mervan'a
Yiğitçe çıkmıştı halkın uğruna
Mahzuni hak ile yanmış geziyor.

FELEK

Geçti felek geçti gayri zamanım
Gidiyorum kara gözlüm ağlama
Gök yüzünde kayıp oldu dumanım
Savruldu pazara külüm kalmadı.

Erenler konardı erler göçerdi
Mevla'nın aşkına damla içerdi
Güzeller toplanır ekin biçerdi
Harman savuracak yelim kalmadı.

Mahzuni Şerif'im ah bire günler
Kırılmış sazımız telleri inler
Altı top perçemli güzel gelinler
Düğünler tutacak halım kalmadı.

EŞİ FATMA'YA

Kader böyle imiş böyle yazılmış
Gidiyorum kara gözlüm ağlama
Mezarımız gurbet ele kazıldı
Gidiyorum dudu dilim ağlama.

Ceylan bakışım üzme boşuna
Kurbanlar olayım gözün yaşına
Keder yakışmıyor hilâl kaşına
Gidiyorum kara gözlüm ağlama.

Emanet eyledim benli kuzumu
Arkalarda koyma benim gözümü
Getir ver çalayım kırık sazımı
Gidiyorum kara gözlüm ağlama.

Mahzuni Şerif'im yollar göründü
Garip başım dertten derde büründü
Fadime'm duvağın yerde süründü
Gidiyorum kara gözlüm ağlama.

FATMA'YA SİTEM

Kırma hatırlımı gül yüzlüm benim
Gün olur ki hatırlımı sorarsın.
Toprak olur gider birgün bedenim
Saçlarını yolum yolum yolarsın.

Sen benim kaderim, alın yazımsın
Hak'kın huzurunda bana lâzımsın
Sevda çöllerinde emlik kuzumsun
Ardım sıra dertli dertli melersin.

Ben bir Mahzuni'yim yollu yolunca
İniler gezerim hallı halınca
Gurbet elde mezar olup kalınca
Seher yeli ile haber salarsın.

YAKIŞMAZ

Sana böyle melül durmak yakışmaz
Nerde senin yiğitlerin dağlarım?
İşte bundan çiğdemlerin kokuşmaz
Nerde senin yiğitlerin dağlarım?

Güneş olan güneş yüksekte inmez
Bulutun sözüne toprak gücenmez
Ey Mahzuni bizim yiğit tükenmez
Nerde senin yiğitlerin dağlarım?

Gel gardaşım, bu memleketin efendisi olmaya lâayk-
sın, gel. Sen, ben, o gelin.

Gönül gönüle el ele verelim ve diyelim ki,
«Yaramazlar yaramıza elini sürmesin»...
Önce biz bizimle karışalım sonra dünyaya kucak açalım.

YURT SEVGİSİ

Benim Anadolu'lum en güzel yurdum
Ey benim fakirim en yaman derdim
Haksız sevmeyen ey güzel merdim
Vatanı düşün, vatanı düşün gel.

Zalıma gaddara elin uzatıp
Bunca haksızların hakkın gözetip
Elli milyon yetim hakkı satıp
Yutanı düşün, yutanı düşün gel.

Bu nasıl bir düzen bu nasıl emel
Bu nasıl bir plan bu nasıl temel
Bizim rehberimiz «Mustafa Kemâl»
Atamı düşün, atamı düşün gel.

Onlar beğenmiyor senin yapını
Dar gününde çalan yoktur kapını
Kendi kardeşinin idam ipini
Tutanı düşün, tutanı düşün gel.

Bu yollar barajlar halkın emeği
Halk pişirdi onlar yedi yemeği
Kitapları satıp doğru demeyi
Yakanı düşün, yakanı düşün gel.

Mahzuni ağlamak koydun yayıma
Niye borcum Avrupa'lı dayıma
Getirip keyfini kendi payıma
Katanı düşün, katanı düşün.

Yedi yüzyıl evvel, o evrensel sevisiyle gelip, kara
höyüklerle benzeyen kara inançları, o ışık saçan fikirleri
ve gerçek yaşamıyla dize getiren ulu kişi...

Suyu getirip kıraç toprakları sulayan, eken, biçen,
yeşerten, burcu burcu toprak kokan, emek kokan bereket
«örneği», «yeşil el»in sahibi...

Dişiliğin simgesi mercimek, erliğin simgesi buğda-
yın, protein yüklü bu maddelerin o topraklara ekilişini
öğreten; bugünde çalışan, üreten, engin hoşgörülü, sevi-
li Anadolu insanının simgesi «Hacı Bektaş Veli»yi...

Siz ey Babacı'lar!

Siz ey mistik inançlı, iyi niyetli yolcu arkadaşlar!
Siz ey maddecî, toplumcu aydınlar!

Gücenmeyin de bir kez daha düşünün!

Kur'an'da evlenin çoğalın diyor yaratan...

Doğanın her canlıya bağışladığı o güzel sevgiyi, va-
rolmanın gereği yaşamının tadı ereği olan, iki canlının
birleşmesini ve doğal sonucu olan canlıların ve insanlı-
ğın gelişmesini, o yüce insandan, bir büyük Veli'den esir-
giyor da, nasıl da ona evlenmemiş «mücerret» diyebili-
yorsunuz?

Hristiyanlığın bir kurumu, kilise kültürünün bir
kalıntısı olan evlenmezlik geleneğinin bizimle ne ilgisi
vardır?

Bu gerçeğe gözünü kapamak neden?

YÜRÜ

Yürü bre yürü inkâr ovası
Düzlerine çadır kurulur birgün.
Sivri sivri giden kara höyükler
İçi değişir de yarılr birgün.

Buluttan gelmedi Bektaş'i Veli
Dünyada öğretti erkanı yolu
Değil midir yoksa Ali'nin oğlu
Al'oglu olduğu görülür birgün.

Mahzuni Şerif'im sözün tamamı
Bundadır çekerim gasavet gamı
Kara düşüncenin san imamı
Nerden geldiğin de görülür birgün.

*Yedi yüz yıl evvel, «Hünkar Hacı Bektaş Veli»ye
karşı kara düşüncelerle karşı çıkan İnkâr Sarı'lar, bugün
de aydınlık çağa ters düşmüyorlar mı?..*

HÜNKAR'A YALVARIŞ

Sensiz bu dünyanın tadı olur mu.
Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost.
Seni sevmeyenler Hak'kı bilir mi
Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost.

Elimi bilmezdin eli bildirdin
Yalan söylemeyen dili bildirdin
Harama çözülmez belı bildirdin
Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost.

Yunus'u yarettin Taptık Emre'ye
Kırk yıl dağda gezdi gönül vermeye
Her can lâayık değil seni sevmeye
Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost.

Der Mahzuni eşiğini bulayım
Yüzlerimi tozlarına dolayım
Kul eyle kapında kurban olayım,
Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost.

Mahzuni Şerif, aşağıdaki deyişle insanın, anadan doğuşundan olgunluk çağına kadar fiziki ve manevi gelişme evrelerini iç içe, akıcı bir üslupla şöyle anlatıyor:

SECERE —

Gülüm katreyi Zeynel'den
Bir katre olmaya geldim.
Akıp akıp çaylarınan
Ummanı bulmaya geldim.

Öyle ummana karışıp
Nice dalgaynan yarışıp
Kamilce durup duruşup
Derine dalmıya geldim.

Şöyle duram derinlerde
Görünmüyen görünlerde
Çıkıp yüksek serinlerde
Bir yağmur olmaya geldim.

Yağmur olup yere düşsem
Nice ceylanınan koşsam
Canlanıp Hak'ka uluşsam
Gülünen gülmüye geldim.

Bir bağuban görse beni
Ölçüsüne vursa beni
Birem birem yolsa beni
Kendimi yolmaya geldim.

Mahzuni'yim bu iş tamam
Beni yaktı işte canan
Ben gerçek Kible'ye inan
Bir namaz kılmaya geldim.

Sağ ayağının baş parmağını, sol ayağının üzerine, sağ elini de göğsüne koyarak: «Hû erenler» dedi.

İlk secdeyi topluma ikinci secdeyi birlikte dara durduğu yoldaşına yaptıktan sonra, gözcü canın gösterdiği yere oturdu.

Cem erenleri hep birlikte: «Hu aşık hoş geldin dediler».

Biraz sonra erkan başlayacaktı. İlkin de meydan yerini süpürdüler. Seyid'i Ferraş'tı «Kırklar» meydanına süpürgeyi çalan ve bu hizmeti gören can «Seyid'i Ferraş-tı» duasını aldı yerine oturdu.

Sonra su geldi «Selman»dı hizmeti gören eller yıkan-dı. Bu işlem bedenin ve de gönüllerin pak olmasıydı. Çünkü Selman'ı Faris'i «Kırklar»ın ceminde hizmetiyle pak olmuştu.

Şimdi ise چراغ yanacaktı «uyanacak» ortaya bir örtü serdiler, örtünün üstünde bir şişe, şişenin ağzında bir mum... Mum sabaha kadar hiç sönmeyecekti.

Çerağ ayeti ve yamış nedenini, bu olayın pirini bildi-renduazde-imam okunacaktı.

Haniya erenler, Hazreti Muhammet Mekke'den Me-dine'ye göç ettiğiinde, Cabir Ensar'ın evine konuk olmuş-tu da o gece sabaha kadar ensardan Cabir can, Resul-lah'ın yatağının ucunda mum yakarak aydınlatmıştı oda-yı. Böyleydi gelenek ama asıl amaç, gönüllerin aydınlan-masıydı. Ancak aydınlıkta yürünebilir bu yolda...

Pirin başlatıldığı söyleşide Nebi'lerin, Veli'lerin haya-tı anlatılıyordu.

Düşle gerçek iç içe giriyor, canlar huşu içinde dinli-yordu. Ama nedense düşsel söylenceler canları etkiliyor, gerçekler ise simgeleşiyor, gizemleniyordu.

Artık sıra aşıklara gelmişti, diğer aşıklar kendi köylerinde cem konduğu olan Mahzuni Şerife saygılarını belirterek kendisini dinliyeceklerini söylemişlerdi.

TALİPLERE UYARI —

Dört kapı kırk makam haktır diyenler
Kırkından birine girsin görelim.
Hak'tan gayrı nesne yoktur diyenler
Hak yolunda başın versin görelim.

Şu yüce dağlarda ışık ışılar
Işığın huzmesi bağrımı deler
Nuh'un gemisi bilen kişiler
Yüzdüğü deryaya girsin görelim.

Maşukundan aşıkının yazması
Cahile kolaydır yoldan azması
Kendini bilmiyen küfe bozması
Hüseyn'e can baş versin görelim.

Bana adam etme hiç oğlu hiçi
Maşûkuna ayan aşıkın içi
Hak'ka kurban diye kesersin başı
Hak yolunda başın dursun görelim.

Ben Kamil isterim fezada uçsun
Ben arif isterim ikiye seçsin
Ben aşık isterim serinden geçsiñi
Yaptığına divan dursun görelim.

Kamilin sözünden arifler anlar
Canandan ayrılmaz canoğlu canlar
Şah-Merdan'a gücüm yeter diyenler
Mahzuni Şerif'i vursun görelim.

Nakarat:
Özünde İblis'i vursun görelim.

ÖĞÜT

Sana diyeceğim var eren yolcu
Çürük köprülerden geçme ha geçme.
Mertlere haramdır namerdin suyu
Derde derman olsa içme ha içme.

İnsan dükkân düdükkân şehre misaldir
Kemâlet ehlinin keremi boldur
Senden sana gitmek bir uzun yoldur
Kendini bilmeden göçme ha göçme.

Mürşit olmayınca müşkül çözülmez
Dibi görülmeyen gölde yüzülmez
Hak'kın pazarında iki gezilmez
Aman beni senden seçme ha seçme.

Mahzuni Şerif'e birgün elveda
Verdiğini alır Cenab-ı Hûda
Hey yolcu ektiğin kalır dünyada
Mevsimi dolmadan biçme ha biçme.

ÖZE DÖNÜŞ

Bir doktora gittim yaram sarınağa
Sen kendi yâreni sar dedi bana.
Bir mürşide gittim adam olmağa
Senin adam olman zor dedi bana.

Birgün pire vardım adamım deyi
Pir öğretti bana şehiri köyü
Anasız doğurttum ulu bebeği
Öyleyse gözlerin kör dedi bana.

Her çiçekten almışydın rengimi
Yıllardır sorarım bulmam dengimi
Birgün aramıya çıktım kendimi
Gidip Mahzuni'den sor dedi bana.

İNTİZAR VE SEVDA

Ben de bir insanım senin gibiyim
Ne kaçarsın benden dön geri geri
Ben öldükten sonra şefa'at etme
Gelme mezarıma çık geri geri.

Fadime anaya Ali yakışır
Bu ilde Ali'ye Veli yakışır
Güzellere bülbül dili yakışır
Gel benim bahçemde öt bari bari.

Mahzuni Şerif'im ismi ezeldir
Her ezel yaprağın sonu gazeldir
Gün olur sevdiğim zarar güzeldir
Hatır için olsun sat kâri kâri.

Toprak... Sarısı var, kızılı var, çorağı var, killisi var,
kumsalı var... Var var da, toprağı sevenin, işleyenin yok,
hep ağanın var ...

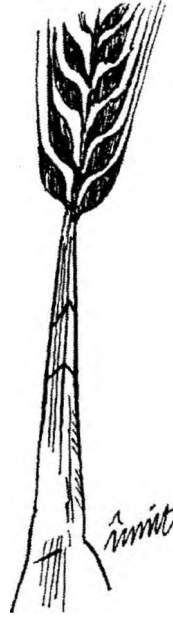
Kara toprak, karlı toprak olamadı yurdumuzda... Ve-
rimi az olan hiçbir varlık gerektiğince sevilmez...

Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana sözü edilen
toprak reformu, toprak ağalarının yüzünden bir türlü ya-
pılamadı.

«Toprağı işleyen dert yedi» «toprağın sahibi hep et-
yedi...»

Üstadım sizin sadık yarım dediğiniz kara toprak; he-
pimize yâr olacak birgün...

Kara toprağın çalışanların ve tüm insanlığın ortak
hizmetine girmesini istiyor, beni bağışlamanızı diliyo-
rum; diyen Mahzuni, «toprak» konusunda Âşık Vey-
sel'den yanıtı veriyor:

AŞIK VEYSEL'E

Ahrette selamım olsun Veysel'e
Neden sadık yarin kara topraktır?
Yiyen yedi konan göçtü dünyadan
Neden sadık yarin kara topraktır?

Toprağın üstünde ağalar gezer
Onlar ekip biçer bağrımı ezer
Başına çalınsın bir karış mezar
Neden sadık yarin kara topraktır?

Toprağı olanlar toprağa söver
Toprağı olmayan bağrını döver
Babamın toprağı var ondan över
Neden sadık. yarin kara topraktır?

Toprağın sırrını fakirden sormam
Öyle boş boşuna kafamı yormam
Denizde ölürüm toprağa girmem
Neden sadık yarin kara topraktır?

Ben dünyadan doya doya giderim
Tarihten sızarak soya giderim
Kafam kızar ise aya giderim
Neden sadık yarin kara topraktır?

Sorun ki insanlar neye taptılar
Başları kesipte ayak öptüler
Gözünü yediler heykel yaptılar
Neden sadık yarin kara topraktır?

Bir toprak olunca dağıt çok olur
«Atatürk» ölünce ağıt çok olur
Akılsız kafaya öğüt çok olur
Neden sadık yarin kara topraktır?

Koyun vermiş, kuzu vermiş, ot vermiş
Fakirin hakkını neden kıt vermiş
Fakirler ot yutmuş, beyler et yemiş
Neden sadık yarin kara topraktır?

Hakaret değildir sana muradım
Yıllar yılı Veysel'imi aradım
Benim sadık yarım anam avradım
Neden sadık yarin kara topraktır?

Topraktan yapılır kılıçla kama
Toprağın güneşi benzer akşama
Mahzuni, Veysel'in yavrusu ama
Neden sadık yârin kara topraktır?

Resul-ü Ekrem, Mekke'den Medine'ye göç ettiğinde ensarla muhaciri kardeş etmişti.

Kendisi de «dünya ahiret Ali benim kardeşim» demişti. Bu olay «sünneti Muhammet» kabul edilmişti. O günlerden bu yana «gardaş olmak» bizim insanımızda içtenlikle sürdürülmektedir.

Özellikle Anadolu insanı, kendi yaşıtı kadına «bacım», erkeğe «gardaş» der.

Ozanımız gardaşılığı daha da «İkrar»laştırarak onları duygusal bağlarla yürek bir çarpmalı demeye getiriyor.

Ozan Mahzuni Şerif «müساهip gardaş» olmanın zorluk larını şöyle belirtiyor:

GARDAŞ

İki gardaş gördüm dost pazarında
Bilmem elendi mi gardaş olurken.
Hey erenler gardaş kolay bulunmaz
Gardaş bilindi mi gardaş olurken.

Gardaş güneş olur gardaş bir aydır
Gardaşın okunda gardaş bir yaydır
Bu bir meseledir gardaşa paydır
Göğüs delindi mi gardaş olurken.

Mahzuni Şerif'im gardaş değildir
Özü sözü vardır yoldaş değildir
Özü çürük kaya bir taş değildir
Hak'ta elendi mi gardaş olurken.

Mahzuni Şerif o gün doğduğu köy olan Berçenek'e gitmişti. Babasının evindeki büyük ocağın köşesine bağdaş kurarak oturmuş, içini çekerek demleniyordu. Yanına

*gelenlerden birisi, «gözünüz aydın, sonunda bizim köyün de yolu yapıldı» diyerek söze girdi,
Gümüşhacıköy'lü Süleyman Duygun adında bir yol şefinin uğraşısıyla devlet, Berçenek'in de yolunu yapmıştı.
Buhaberi alan Mahzuni etkilenmişti; sazını aldı duygularını şöyle dile getirdi:*

YALNIZ BERÇENEK

Süleyman bey yaptı ama
Yalnız Berçenek değil
Koca Türkiye'min yolu
Yalnız Berçenek değil.

Bütün bağlar bağız nesiz
Gece gündüzü uykusuz
Bütün köyler yolsuz susuz
Yalnız Berçenek değil.

Birgün gittim Almanya'ya
Hiç kimse görmedim yaya
Yürüyelim doya doya
Yalnız Berçenek değil.

Süleyman bey Süleyman bey
Ağrı'da köy, burdaki köy
Gel bu fikri böylece yay
Yalnız Berçenek değil.

Mahzuni değildir nacak
Balta değildir kesecek
Bu rüzgâr tatlı esecek
Yalnız Berçenek değil.

Dört aktör binlerce figüran, oynanan oyun «Demokrasi» oyunu...

Oysa perde arkasında bir başka oyun tezgâhlaniyor... Dört aktörün birinin söylediği gibi...

«Düdük çalacak oyuncular sahne dışına itilecek».

«Güçlü yönetim sessiz toplum»u amaçlayan bir başka oyun oynanmaya başlanacaktı.

Ozan bu ya, ilk oyunu kötü oynayanlara böyle sesleniyor.

12 EYLÜL SONRASI

Bir zaman at oynatan ağalar
Dizginiyken nalıyınan kayboldu
Viskiden sulanan o yeşil bağlar
Yaprağıyken dalıyınan kayboldu.

Çiftliğinde döner idi kahyalar
Burnumuza gelmez oldu reyhanlar
Suntalar kıralı yeğen Yahya'lar
Servetiynen malıyınan kayboldu.

Bir «Hoca» varıdı tesbih çekerdı
Yalan koymaz yer yüzüne dökerdi
Gizli şarap içen haramdır derdi
Yalanıyken falıyınan kayboldu.

Bölmek için gürler dururdu sesi
Vatanı neresi memleket nesi
Kurt beslerdi bizim köyün fitnesi
Köpeğıyken yalıyınan kayboldu.

Mahzuni Şerif'im sonu bu muydu
Tarih baba neler yıkadı yudu
Olanaksız nice günler umudu
Bir bililimez diliyinen kayboldu.

Düş ve gerçek. Oysa ozanda düş yerine duygu gelişir, bu iki olgunun denk olması gerekirken, halk ozanlarında duygu, gönül denen soyut mekanda daha da yoğunlaşır.

Halk ozanı yaşamın atmosferinde sıkıştıkça, ya gönüle ya da feleğe çatmaktadır .

Ne yapsın ozanımız alır sazını, duygularını böyle dile getirir:

POZ İÇİNDE POZ

Gönül nerden aldın sen böyle çalım
Haberin yok poz içinde pozun var.
Kimin olur kötü sözün gelimi
Ne habersiz ayrı ayrı izin var.

Cahiller kamilin sözünden bilmez
Çürük papuç ile Şam'a gidilmez
Koyun sürüsünde hınzır güdülmez
Bu hâl ile poz içinde pozun var.

Bir damlan bulunmaz denizim dersin
Hayâl kaplarından çok pilav yersin
Böyle gitme gönül derde girersin
Ne acayip türlü türlü nazın var.

Neler açtın Mahzuni'nin başına
Karışılmaz oldu neden işine
Gönül kimse bakmaz gözün yaşına
Anladım ki göz dibinde gözün var.

EYVAH GÖNÜL

Yaktın, yıktın beni böyle
Aman gönül eyvah gönül.
Kerametin neydi söyle
Aman gönül eyvah gönül.

Felç olmuştan diz istersin
Kör olmuştan göz istersin
Kudurdun mu yoksa gönül
Şubatta karpuz istersin.

Bilmem ki neye taparsın
Hem taparsın hem saparsın
Dost edersin düşmanları
Dostu da düşman edersin.

Nettin nettin Mahzuni'yi
Taşa tuttun Mahzuni'yi
Harap ettin Mahzuni'yi
Aman gönül eyvah gönül.

FERMANIM MI VAR

Ben de şu dünyanın nesini sevem
Orada savrulan harmanım mı var.
Çıkıp seyran edem hangi yaylayı
Ha deyip kalkacak dermanım mı var.

Anlanmaz da garip gönlüm anlanmaz
Mazlum öldürünce yiğit şanlanmaz
Ağardı saçlarım sözüm dinlenmez
Benim padişahtan fermanım mı var.

Pâre pâre etti hekim yaramı
Şaşırdım dünyamı ak mı kara mı
Der Mahzuni neyim alacak haramı
Benim soyucak kervanım mı var.

SULTAN SÜLEYMAN

Sultan Süleyman da olsa
Birgün ölür demedim mi
Yerdeki karınca bile
Hak'kı bilir demedim mi.

Bilmiyenler ana bacı
Şeytandan giydiler tacı
Haklı Hasan'ın ilacı
Hak'tan gelir demedim mi.

Der Mahzuni dünya cimdir
İşi gücü indir bindir
En sonunda yağlı kendir
Beni bulur demedim mi.

BİR DAHA

Sana derim sana ey benim aklım
Sakın ha başıma gelme bir daha.
Şu dünyaya sarhoş olan yararmış
Ayık ol, kendini bilme bir daha.

Acı poyraz gibi dağlardan esme
Kendini görüpte bilmeden küsme
Zalım toprağına ayağın basma
Bir yaprak kopsa da alma bir daha.

Çekemedim şu feleğın nazını
Kış ayında seyreyledim yazımı
Hey ellerim bırak yanık sazımı
Mahzuni korkarsan çalma bir daha.

VAH VAH

Selam saldım rüzgar ile
yare vardım vah, vah vah...
Ömür bitti yollar gider
Yollar durmaz vah vah, vah vah...

Dağlar bulut çöller susuz
Gecelerim tüm uykusuz
Ne haldeyim a kaygusuz
Halim sormaz vah vah, vah vah...

Sümbüldüm sarardım soldum
Yaprağı dökülmüş oldum
Şimdi uzaklarda kaldım
Gözüm görmez vah vah, vah vah...

Mahzuni'yim soldum bittim
Bindiğim dalı inciştım
İşte geldim işte gittim
Aklım ermez vah vah, vah vah...

NERDESİN

Gene gam bürüdü garip gönlümü
Neredesin kumru dilim neredesin...
Ah ile geçirdim bunca günümü
Yüce dağlar hep mi bana perdesin...

Sevdalı başımı ezdirdin durdun
Beni benden bile bezdirdin durdun
Başı boş dağlarda gezdirdin durdun
Merhametsiz sen de içerlerdesin...

Yüreğim denizli gözlerim selli
Kaderim yavaşlı ıstırap yelli
Ne pazarım belli ne kârım belli
Mahzuni Şerif'im ara yerdesin...

DİVANE GÖNLÜM

Bir gönüle benzemiyor
Şu benim divane gönlüm
Bulutları ezemiyor
Şu benim divane gönlüm.

Saraylarda hırsız ister
İnsanları arsız ister
Kar içinde karpuz ister
Şu benim divane gönlüm...

Mahzuni'yim ne diyorum
Canı dosta adıyorum
İşte geldim gidiyorum
Şu benim divane gönlüm.

***E**y yolcu, ozanımızın. belirttiği gibi «dev» sendeki hırdır. Onun elini kolunu bağla.*

Bir kâmil meclisinde bulunursan, birileri seni övse de, seni yerse de fazla etkilenme; içtenlikle dinle, dostluk ortamında güzellik oluşur, belki o güzelliği yadsıyanlar olacak, kaygılanma, sabırla yürü varırsın!...

GÜZELŞEY

Gel ha gönül yüksekten uçma
Turabın üstünde durması güzel...
Dev diye birşey yok yalan dünyada
Hırsa zincirleri vurması güzel...

Kâmil meclisinde derin ol derin
Seni değıştirmez bir tek aferin
Başın kesilse de serin ol serin
«İkrar» alıp «ikrar» vermesi güzel...

Dostum dostum diye akmalı kanın
Hiç şarayı yoktur bir Süleyman'ın
Dini özü kara yarım softanın
Gerçekler peşinden ürmesi güzel...

Neresi yalandır erenler bunun
Hiç faydası yoktur yarım kaygunun
Sabırlar şehrinde garip yolcunun
Mahzuni Şerif'i sorması güzel...

***B**erçenekli Âşık Mahzuni,*

*Her konuda ve özgün içerikte, böyle yüzlerce deyiş-
ler söyledi,*

*Ozanımız çok yönlü duyarlılık içinde yaşamın acısı-
nı, tadını doya doya alıyor, sarı sazının tellerini sızlata-
rak yürüyordu:*

PİŞMAN OLDUM

Selam verdim selamı almadı
Düşman m'oldun gözlerini sevdiğim
Sen beni severdin ezel ezeli
Pişman m'oldun gözlerini sevdiğim?

Beni Mecnun ettin deliler gibi
Ferhat Şirin'deki çalılar gibi
Biat eder idin Ali'ler gibi
Osman m'oldun gözlerini sevdiğim?

Âyandır çöllere Mecnun'un hali
Eğilmiş kırılmış güllerin dali
Adem'i kovduran Havva misali
Şeytan m'oldun gözlerini sevdiğim?

Uçma gökyüzünde Cebrail gibi
Can alıcı olma Azrail gibi
Mahzuni Şerif'e İsmail gibi
Kurban m'oldun gözlerini sevdiğim?

YALAN MIDIR

Dostlar benim dert çektiğim
Size göre yalan mıdır?
Müslüman malı ortaktır
Koca töre yalan mıdır?

Bütün canlar Hak'tan indi
Kitaplarda böyle dendi
Kuvvetli zayıfı yendi
Göre göre yalan mıdır?

Dağlar nerden kopmuş niye
Dünyalar baksın maziye
Devede can vardır diye
Küçük pire yalan mıdır?

Buz dolabı hışır hışır
Dışı yanar içi üşür
Bütün maddeler değişir
Bu bir kere yalan mıdır?

Mahzuni bir defa gelir
Niye geldiğini bilir
Hemi doğar hemi ölür
Birden bire yalan mıdır?

SULTANIM OL

Bu yalnızlık bana acı
Vurru göğsüme kılıncı
Kavuşmak bunun ilacı
Dermanım ol gel gel...

Günüm geçer yıllar gibi
Savrulurum küller gibi
Uzak durma eller gibi
Sultanım ol gel gel...

Kandırıldık belâ bulduk
Kandırıldık yarım kaldık
Matem ettik oruç olduk
Bayramım ol gel gel...

Mahzuni'yi yalnız koyma
Uyma yad ellere uyma
Gelmezsen yaşına doyma
Lokman'ım ol gel gel...

GÜLYÜZLÜ

Gülyüzlüm bu nazın bu kadar fazla
Hergün aramızda kavga mı olsun?
Eşiğine gelmişidim niyaza
Terlemiş gömleğin soyka mı olsun?

Küfür bilmez idim küfür ettirdin
Döğüş bilmez idim ite çattırdın
Bir gün sayıp beş gün zehir yutturdun
Hele bu sabahın akşamı olsun?

Benim ağladığım üzmez mi seni
Nereden öğrendin buğuzu kini
Bu kadar hor görme sultanım beni
Bin yıllık bir sarhoş softa mı olsun?

Hazreti Hüseyin şahitim ise
Suçumu gösterir bütün herkese
Mahzuni'yi tanı sese gel sese
Bütün ikrarların lafta mı olsun?

BAYRAM OLUR

İki göntül bir olunca
Bayram olur seyran olur
Bir dost bir dosta gelince
Bayram olur seyran olur.

Aktı kanım ılık ılık
Biz yalancı kör değilik
Aradan kalksa ikilik
Bayram olur seyran olur.

Aktı kanım ince ince
Yanarım dost görmeyince
Mahzuni Şerif ölünce
Bayram olur seyran olur.

BİLMEM

Bahar mı geldi Binboğa'nın başına
Gene ağ kuzular meler mi bilmem
Hurman suyu başın almış gidiyor
Belâlı cihana dolar mı bilmem

Gene sabah moldu alaca yarım
Benim bu dünyada ne idi kârim
Yüreğine buz koyduğum doslarım
Benim ateşime güler mi bilmem.

Dost Mahzuni ne eylemiş dostuna
Bak kimler bezenmiş koyun postuna
Ağ bulutlar mezarımın üstüne
Yağmurunan namaz kılar mı bilmem.

ORTAKLIK

Öyle bir zalımla ortaklık ettik
Dolu ona düştü, boş bana düştü.
Bir ulu defterde hesaplar tuttum
Beşbin ona düştü beş bana düştü.

Bir deryaya girdik daldık dolaştık
Ulu bir mecliste güldük gülüştük
Vücudumu parça parça bölüştük
Gözüm ona düştü yaş bana düştü.

Mahzuni denizle açtık arayı
Arayı arayı buldum karayı
Beraber çalıştık yaptık sarayı
Saray ona düştü iş bana düştü.

FELEK

Suyun mu kurudu ey kahbe felek
Gölüp oynadığım günler, gel ha gel.
Yaz bahar ayında dereler gibi
Coşup çağıladığım günler, gel ha gel...

Yavru ceylanıdım çölde gezerdim
Yeşil ördeğim gölde yüzerdim
Sarp kayada şahinlere benzerdim
Pervaz kurduğum günler, gel ha gel...

Mahzuni der erenlerin hasından
Gönlümüz kavruldu dostluk yasından
Hacı Bektaş gibi pir kapısından
Düşüp ağladığım günler, gel ha gel...

DOĞRU VE YALAN

Bir milletin şerefini üstüme
Aldığım doğrudur, sattığım yalan!
Millet aleyhine çürük bir döşek
Bulduğum doğrudur, yattığım yalan!

Ben eski kendimim, yenisi oldum
Kinnisi olmadım kimissi oldum
İnsan gemisinin denizi oldum
Yüzdüğüm doğrudur, battığım yalan!

Kim neye taparsa karışmam ona
Haddim değil Allah görevi bana
Herkes gibi dünya denen bir hana
Geldiğim doğrudur, gittiğim yalan!

Mahzuni'yim boşa yorulmasınlar
Bizden ayrı diye kırılmasınlar
İnsan düşmanları darılmasınlar
Bulduğum doğrudur, sattığım yalan!

ADALET SİZ DÜNYA

Ağaçları uzun kısa
O da biter kese kese
Geniş değildir herkese
Adaletsiz yalan dünya

Filde canlı karınca da
Kimi yerde kimi dalda
İyi kötü bu dünya da
Adaletsiz zalım dünya.

Toprakların altın bakır
O da bizde yoktur şükür
Kimi zengin kimi fakir
Adaletsiz fani dünya.

Mahzuni de senden uçar
Belki yıldızlara geçer
Seni eken bir gün biçer
Adaletsiz yalan dünya.

Nakarat
Kargalara kalan dünya
Ettin beni talan dünya.

BAŞTAN BAŞA

Divane ettin aklımı
Taştan taş vura vura
Aradım can yoldaşımı
Baştan başa sora sora.

Kimi yanar kimi söner
Kimi iner kimi biner
Saraylar virane döner
Boştan boşa dura dura.

Gir Mahzuni dost bağına
Kar yağmış dostluk dağına
Gençliğim ömrüm çağına
Baştan başa yara yara.

AĞLA SAZIM

Bize şu dünyada bir yer kalmadı
Ağla sarı sazım belki kâr eder.
Gerçek sevenlerin gülü solmadı
Ağla sarı sazım belki kâr eder.

Engin olurum engine inerssem
Vücut öğünsün aşka yanarsam
Nalet olsun ben bu yoldan dönersem
Ağla sarı sazım belki kâr eder.

Kâmil olan canillerden sakınır
Secdeyi ademde hutbe okunur
Körün hakkı gözlülere dokunur
Ağla sarı sazım belki kâr eder.

Sözünden bellidir irfanın eri
Hâlik şu dünyayı kuraldan beri
Her Ali koparmaz bab-ı Hayber'i
Ağla sarı sazım belki kâr eder.

Âşıkın güzeli gayriye tapmaz
Kâmil dudak olan sahte el öpmez
Nesimi yüzülür yolundan sapmaz
Ağla sarı sazım belki kâr eder.

Muhammet'e bile kuyu kazdılar
Muhyiddin'i taşla vurup ezdiler
Nesimi'nin derisini yüzdüler
Ağla sarı sazım belki kâr eder.

Biçare Mahzuni yüzlerin gülmez
Gerçek sümbül olan mevsimde solmaz
Ali'ye ettiler sana ne olmaz
Ağla sarı sazım belki kâr eder.

GELME DELİ

Sizin göçler bu illerden
Gitti artık gelme deli, deli...
Çadır yerinizde otlar
Bitti artık gelme deli, deli...

Bulunmaz kahrını çeken
Bulunmaz yüzüne bakan
Bülbül başka dalda mekân
Tuttu artık gelme deli, deli...

Berçenek uzun yazılar
Orada rüzgâr sızılar
Mor koyunlar dört kuzular
Gitti artık gelme deli, deli...

Bulunmaz Mahzuni sesi
Yoktur yalanda hevesi
Son yolda ümit gemisi
Battı artık gelme deli, deli...

SEVDİM DİYENLER

Sevdim diyenlere selamım olsun
Kuru merhaba ile borç ödenir mi?
Bilmediğim derya taş ile dolsun
Sanki ölü kaptan sağ sanılır mı?

Zerrece Hak var imiş her kulda
Fazilet eğlenmez akçede pulda
Kâmiller kullara çizgide yolda
Kendi yürümese kâmil denir mi?

Yalan dolan ile gönül eğlersin
Söyle zahit kime meyil bağlarsın
Beni kandırdın ya Hak'kı neylersin
Beni kandırdığına Hak inanır mı?

Kıymette bir midir yâr ile ağyâr
Kâmilin ustası meclise uyar
Ey dostlar darılmakta da usul var
Mahzuni gibiye dost incinir mi?

BİZ MİYİZ

Size derim size bize gülenler!
Nefsin ateşine yanan bizmiyiz?
Edepli erkânlı ikrar verenler
Cahilin sözüne kanan biz miyiz?

Arifler insana sözüyle tartar
Gel dokunma her gönülde dost yatar
Engin ovalarda menekşe biter
Akışlara zehir sunan biz miyiz?

Gitmiyor içimden gam ile acı
Daha anlaşılmaz «Gurûhi Naci»
Gel doğrusun söyle ey Turna Bacı
İkrar verip geri dönen biz miyiz?

Biz mi kestik Hüseyin'in yolunu
Biz mi parçaladık Kasım kolunu
Biz mi koklamadık cennet gülünü
İblis'i laine kanan biz miyiz?

Mahzuni Şerif'in bilmem ne zorun
Nerelerden aldın sen bu kârın
Varısa hatamız serimden vurun
Mazlumun hakkını alan biz miyiz?

PİŞMANLIK

Seher vakti evinize
Girdim girmez olayıdım.
Geçiyordum bağınıza
Vardım varmaz olayıdım.

Boş kayadan pınar akar
Ondan içen çile çeker
Azgın yârene kim bakar
Sardım sarmaz olayıdım.

Mahzuni Şerif'in halı
Aramızda kara çalı
Gittiğim erkânı yolu
Sordum sormaz olayıdım.

DÜŞKÜN

Ah neyleyim düşkün oldum dünyada
Ateşle tığ ile şişleyin beni
Sevda dedikleri yaman belaymış
Gelmeyin yanıma boşlayın beni.

Yiğit olan yiğit durur ahtında
Çünkü bu dert gider bulur lahdinde
Şeytana oy verdim Ali tahtında
Lanet edin bana haşlayın beni.

Mahzuni Şerif'im hal beyan eder
Müslüme düşmanım elimde teber
Bilmem ki bu yol nereye gider
Ben öldükten sonra işleyin beni.

YARIM SOFTA

Gücenme ey yarım softa
Avareyim de avare.
Vallah billah yemin ettim
Yönümü dönmem duvara.

Ben insana gavur demem
İnsandan gayriyi sevmem
Hurili cennet istemem
Çünkü âşıkım didara.

Canandan almışım canı
Neyleyim dini imanı
Öldürüp yüzseler beni
Mahzuni kurban Haydar'a.

İŞİN DOĞRUSU

İki yüzlü ile dost olman dostlar
İyi günde Tanrı gibi laf eder.
Kara gün içinde uzaktan sesler
Bir yüzünü Şeytan birin saf eder.

İki yüzlü ile dost olam dersin
Serden haberin yok sersemsin sersem
Mukadderat icabında düşersen
Dize vurur acır gibi tuh eder.

Yüzüne gelince canı gözüün
Yüzünden gidince ala tazısın
Şeytan gibi hilaf yazar yazısın
İki yüzlü Peygamber'e küfreder.

Neler çektim iki yüzlü dilinden
Yüzbin çeşit toz kaldırır yolundan
Kul Mahzuni iki yüzlü elinden
Döner gelir acır gider tuh eder.

BENİ DE

Kahpe dünya doymadın
Beni de ye gel beni de.
Hangi cana kıymadın
Beni de ye gel beni de.

Pir Sultan düştü dara
Hüseyin'e düştü yara
Dokunma zalımlara
Beni de ye gel beni de.

Bunca yiğidi yedin
Bir defa gık demedin
Arsızları ellemedin
Beni de ye gel beni de.

Sen gidersin döne döne
Dur diyen yok mu sana
Bütün beylerin aşkına
Beni de ye gel beni de.

Mahzuni'yim derdim çok
Attım hedef durmaz ok
Hiç birinden farkım yok
Beni de ye gel beni de.

VEYSEL'E ÜNLEME

Veysel babam, uyan bak şu halıma
Giydirdiğin hırka çabuk delindi.
Senden bir emanet almıştım ama
Kara yüzlü hırsız giydi çalındı.

Söndü gözlerimden eski ışıklar
Sırtımda bebeğim yedi beşikler
Birbirine düşer oldu âşıklar
Sazlar teller bölük bölük bölündü.

Emek verip diktirdiğim bağlara
Daha koruk iken düştü bir sara
Altun aramaya çıktım dağlara
Salladım küreği tüfek bulundu.

Neyleyim gidermiş huylu huyunca
Uzansın toprağa boylu boyunca
Meyhanede imam gördüm deyince
Mahzuni Şerif'im kâfir bilindi.

«Sağımda solumda kible aramam» diyor ozanımız.
«Ben sendeyim sen nerdesin» diyor Rabbimiz.

Öyleyse karşıımızdaki dost cemâli varırken neden sağ-
da solda kible arasın ozan? Dostun yüzü Hak'kın yüzü
olunca, secde de niyaz da o yüze yapılır.

Bütün insanlar birbirini severse, yaratanı sevmiş ol-
maz mı?

Dört kitabı okudum dese ne çıkar, ilmin ışığında ken-
dini göremediyse... «Hoca olsun, dede olsun bilimle git-
meyen, insanlara, yol gösterebilir mi? Mahzuni de «bi-
limsellik» gerçeğine değiniyor.

BANA

Ele geniş olan şu yalan dünya
Bilmem ki nedendir dar bana bana
Bize hücum etti cahil sürücü
Artık kesseler de kâr bana bana...

Kendimi bileli Hak'ka yaramam
Geldi geçti ömrüm sanki bir akşam
Sağımda solumda kible aramam
Hem kıbledir hem kabe'dir yar bana...

İlim şu dünyanın başıdır başı
Gözümde akıttım kan ile yaşı
Söylediğin yapamayan bir kişi
Dört kitap okusa kör bana bana...

Cahilin her işte eli çıkıyor
Ondan rezaletin bolu çıkıyor
Açsam şapkasını keli çıkıyor
Sökmez gayrı «Dede», «Hoca», «pir» bana...

Tabuttaki ölü gibi ölemem
Derdim vardır onun için gülemem
Ben insanın değerini bölemem
«Doğu», «batı», «gavur», «müslim» bir bana...

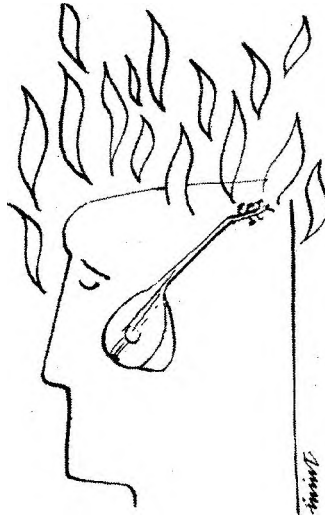
Mahzuni Şerif'im yoldan kalır mı
İlmin dillerinden cahil bilir mi
Hayvan kesmek ile «kurban» olur mu
İnanmazsan kaldır kılıç vur bana...

ÇOK ŞEY İSTERLER

Sevdim diyenlere selamım olsun
Bilirsin sevenden serin isterler
Kuru merhabaya hatır mı kalsın
Tabipler yâreyi derin isterler.

Hangi bezirgâna mahsustur göçün
Her şehre uğrama pazarlık için
Taşı hamur eden turun isterler.

Dökeyim derdimi «İevh-i kalem»e
Kurban olam tabip yâreme değme
Gördüm âlemde naçar ademe
Gelir Mahzuni'den şirin isterler.

Ozan bazen dünyadan, bazen insanlardan, yaşam-
dan yakınır ve dokunur sazın tellerine biraz kırgın, biraz
dargın...

NEM KALDI

Parsel parsel eylemişler dünyayı
Bir dikili taştan gayrı nem kaldı...
Dost köyünden ayağımı kestiler
Bir akılsız baştan gayrı nem kaldı...

Nice sular gördüm umman çıktılar
Nice dertler gördüm derman çıktılar
Eski dostlar bize düşman çıktılar
Üç beş türlü puştan gayrı nem kaldı...

Padişah değilim çeksem otursam
Saraylar kursam da asker yetürsem
Hediyem yoktur ki dosta götürsem
İki damla yaştan gayrı nem kaldı...

Arsız diye diye arsız ettiler
Nursuz diye diye nursuz ettiler
Aç koydular bizi hırsız ettiler
Sermayede borçtan gayrı nem kaldı...

Mahzuni Şerif'im çıksam dağlara
Rastgelsem de avcı vurmuş meralı
Doldur tüfeğini beni yarala
Bir yaralı döşten gayrı nem kaldı...

SEVDİKLERİME VEDA

Her can dayanamaz ayrılık sana
Cemâlini gördüklerim elveda
Bilmem ki erenler ne oldu bana
Sefasını sürdüklerim elveda.

Hiç bakmayın ayıp ile yazığa
Âşık olan âşık düşmez tuzağa
Belki kader yolu gitti uzağa
Divanına durduklarım elveda.

Mahzuni Şerif'im tutuşup yana
Bağladım özümü Şah-ı Merdan'a
Geri dönemessem üzülmene bana
İkrarına vardıklarım elveda.

Vallahi usandım ben bu dünyadan
Şikâyetim sana İmam Hüseyin.
Eski dostlar şimdi düşman kesildi
Şikâyetim sana İmam Hüseyin.

Şikâyetim vardır Merdan-Ali'ye
Hem Merdan-Ali'ye Bektaş-Veli'ye
Evvel akıllıydım döndüm deliye
Şikâyetim sana yiğit Hüseyin.

Sana güvenmiştim yuvam dağıldı
O zalimin oğlu ömrümü böldü
Körpe yavrularım dağlarda kaldı
Şikâyetim sana koca Hüseyin.

Mahzuni Şerif'im ben bir deliyim
Kime kurban gidem şaştım neciyim.
Ben ne bir kırpık hacı ne de hocayım.
Şikâyetim sana İmam Hüseyin.

DOĞMUŞ GİBİYİM

Ana baba hısım akran neyimiş
Sanki bir kayadan doğmuş gibiyim.
Denizler kayalar boşa büyümüş
Ben de bir damladan yağmış gibiyim.

Bir zaman oturdum boynumu büktüm
Hayat bir hiçmiş bıktım ha bıktım
Ben kendi aklımca dünyayı yıktım
Aslında bir taşa değmiş gibiyim.

Kel başımı çok toprağa tarattım
Susuz çiftliğimde pirinç ürettim
Eminim ki neler neler yarattım
Beni yaratanla doğmuş gibiyim.

Mahzuni'yim bir anadan doğmadım
Aşkımdan gayriye boyun eğmedim
Koskocaman bir dünyaya sığmadım
Bir fındık içine sığmış gibiyim.

YAYLALAR

Bahar gelip lâle sümbül açınca
Boz bulanık eğri söker yaylalar.
Bizim eller Binboğa'ya göçünce
Bostan bellerine çöker yaylalar.

Boy Gelin düzlüğü İnci Obası
Hanı Berçenek'in Cırık Baba'sı
Başı melül melül Tuzlu Kaya'sı
Yiğidin kahrını çeker yaylalar.

Bizim yayların karı tükenmez
Aşretin aşrete seri tükenmez
Koca Elbistan'ın eri tükenmez
Hazıranda çelik büker yaylalar.

Mahzuni Şerif'im hey gidi âlem
Mevlâm nasip eyle yaylada ölem
Cerit dağlarından Maraş'a selâm
Mahzuni göz yaşını döker yaylalar.

UYAN ÇOBAN

Uyan çoban uyan sürüde kurt var
Mor koyun yaralı kuzu perişan.
Şakiler dönüyor inliyor dağlar
Mecnun çöle dargın yazı perişan.

Canavar bürünmüş kuzu postuna
Karışmış sürüye canlar kastına
Tekin defterini çekmiş üstüne
Ciğer pâre pâre sızı perişan.

Gemiler delinmiş yelkeni berbat
Zehire karışmış misk ile şerbet
Sanma ki cihanın sultanı rahat
Bazan dalgın gezer bazı perişan.

Uyan çoban uyku zarar getirir
Her taşın başında bir kurt oturur
Sürmeli yavruyu alır götürür
Parça parça koyma bizi perişan.

Yabaniler gezer dostun bağında
Mecnun gezemiyor dostluk dağında
Halden hale düştüm gençlik çağında
Mahzuni yan yatar sazı perişan.

DİLBER

Bana yücelerden seyreden dilber
Siyah kipriklerin ok mu cananım.
İnsaf et yüzümü yüzüne dönder
İstirabın sonu yok mu cananım.

Gönül sevdi benim günahım nedir
Yandım ateşine bunca senedir
Mecnun'um derdinden derdim fenadır
Bu derdin dermanı yok mu cananım.

Bu dünya misaldir çatısız bana
Ebedi kalmadı şaha sultana
Deryanın içinde bir damla bana
Bu da Mahzuni'ye çok mu cananım.

Birlikte somunu büyütelim, ama çalışanlar, hak ettikleri kadar alsın o somundan, diyordu sayın Bülent Ecevit.

Bozuk düzeni değiştireceğiz derken, umut odağı olmuştu halkın gönlünde.

Ozanımız duygusal yaklaşım içinde ne olur eskisine benzemez diyordu.

Oysa umudun kaynağı halktı.

Nasıl el ele, gönül gönüle «Ulusal Kurtuluş Savaşı» kazanıldıysa; mutlu, güzel yarınların kazanımı da öyle olacaktı. Ozan bir zaman «umut» olarak görülen ve «Karaçoğlan» diye de ünlenen B. Ecevit'e sesleniyor:

TEMBİH

Yalvarırım sana millet adına
Kurban olam eskisine benzeme...
Bu millet bıkmıştır yalan dolandan
Kurban olam eskisine benzeme...

Yeniden gelenler bizi taşlamaz
Haziran ayını böyle kışlamaz
Sanma ki aşıklar şahı taşlamaz
Kurban olam eskisine benzeme...

Bunca şehitlerin başı hakkıyçün
Mustafa Kemâl'in başı hakkıyçün
Anayın babayın yaşı hakkıyçün
Kurban olam eskisine benzeme...

Mahzuni Şerif'im ne kadar yersen
Fedâ olsun vatana başımı versem
Şu dünyada Allah'ını seversen
Kurban olam eskisine benzeme...

KAROĞLAN

Sevgili kardeşim canım Karoğlan
Bizim yüzümüze gülecekse gel.
Asık surat göbeklerden usandık
Adamca bakmayı bilecekse gel.

Bilirsin ki bizim köyün yolu yok
Hökümete ulaşacak kolu yok
Bizim derdimizin sağı solu yok
Açlığa çare bulacaksan gel.

Rey dediniz oy dediniz al verdik
Yüz yıllardır gözü bağlı yalvardık
Tarla tarla diken kırdık bel verdik
Yoksulluğa tırpan çalacaksan gel.

Hiç benzeme senden evvel gelene
Çünkü kanımız tok böyle yalana
Hiç sözüm yok milletini sevene
Yoksulluğa tırpan çalacaksan gel.

Mahzuni Hak ile beraber olur
Haksızın hakkından haklılar gelir
Millet verdiğini geri de alır
Kara bahta «ak gün» saracaksan gel.

BİZİM MEMLEKET

Bizim memleketten haber sorarsan
Kimi açtır kimi toktur efendim.
Koltuğu bulanlar bizi unuttu
Arada sürünen çoktur efendim.

Avukat elinden hakim şaşırdı
Adalet sabrını böyle taşırdı
Soyguncu fakirde boza pişirdi
Akıl fikir vicdan yoktur efendim.

Seneler geçse de onmaz bu yara
Fakir fukaraya güneş kapkara
Devrin peygamberi kesildi ara
Hastaları iğ yer doktor efendim.

Mahzuni Şerif'im kime darılır
Sazı koyar başka şeye sarılır
Bir gün her zalimden hesap sorulur
Çünkü Hak'kın yolu haktır efendim.

*İnsanlık tarihi bilinmezliklerle doludur. Fakat ağ-
daş insanlık, bilimin ışığında, elindeki olanaklardan ya-
rarlanarak, geçmişini sürekli araştırıyor.*

*Ya halk ozanları... Onlar, nebilerin, velilerin ve de
halk kahramanlarının, yaşamlarını söylencelerden çıkar-
tarak kendi öz yaşamlarıyla yoğuruyor, duygunluk içinde
şiiirleriyle, trkileriyle topluma yansıtıyorlar...*

*Toplum bu kaynaklardan besleniyor, haz duyuyor,
mutlu oluyor, geleceğ umutla bakıyor ve insanlar o g-
zel deyişlerle, trkilerle yaşamaya başlıyor, onları yaşı-
tıyor.*

Evet o kaynaktan tüm insanlık içti, içiyor, içecek...

BEN NEYİM

Dünya kinattan kopup gelirken
Adem miyim hayvan mıyım ben neyim
Adem ile Havva vücut bulurken
Cennet miyim şeytan mıyım ben neyim.

İdris Nebi biçer iken hlleyi
Yüksekte geçerken insanlık yayı
Nuh Naci aşarken ulu deryayı
Gemi miyim kaptan mıyım ben neyim.

Döküldü gazelim çürüdü bağım
Yıllar evvel göçmüş köyüm bucağım
Bugün doğdum varım yarın da yoğum
Aradaki yalan mıyım ben neyim.

Kimler akıllanmış kimler bunamış
Eyüp derde düşmüş cahil kınamış
Mevlâ İbrahim'i boşa sınamış
Kasap mıyım kurban mıyım ben neyim.

Aramızda yaşar eroğlu erler
Erleri ne bilir köroğlu körler
Bana bu ellerde Mahzuni derler
Mervan mıyım merdan mıyım ben neyim.

NEDİR

Biz bu aşkın belasına, nimet-i hak demişiz
Biz yanarız nar-ı aşka, ya cenneti âla nedir?
Âşık olmak için cennette, ol buğday yemişiz?
Sorun hele bir softaya Mecnun'u Leyla nedir?

Cennet'in derdü belasın Hazreti Adem bilir
Cavidan-ı kâmil anlar ya cahil nerden bilir
Mustafa'nın kim olduğunu Mirac'a giden bilir
Ben bugün doğdum bugün vanm ya Kalubelâ nedir?

Kaşlarında okumuşum Sidret-ül Münteha'yı
Gözlerinde yazılıdır yasin-i vedduha'yı
Doğdu, Âdem nida etti çağırdı ki ya ahı
Havva'yı ruhu zemindir bilmem bu belâ nedir?

Gel ey zahit ver benim şu gıyasımın cevabın
Pençe-i ruhu âlâda kim giydi Ali libasın
Azmi Küfe olmak her cana kolaydır bil hunin
Sorarım bir softaya Hüseyin kim Kerbelâ nedir?

Ben nice âlim görmüşüm kalemine hak diyor
Nice ârifan seyrettim benden gayrı yok diyor
Sorun hele Nesimi'ye neden «enelhak» diyor
Neden yüzdüler derisini bu zalım belâ nedir?

Ali boşa okumadı «la feta» suresini
Bir kâğıt yaprağı sanma o surey-i Yasin'i
Ahmak sofı diz çöker de okuyup ihlas'ını
Secde etmez çölü dilaraya Mecnun'u Leyle nedir?

Ey Mahzuni Mustafa'nın sırrı sübhan olduğun
Bilemezsin bu dünyaya çeşit çeşit geldiğin
Vallahi ben gibi yüzbin olsa bilemez Âşıkların bildiğin
Sorun hele birgün Sübhayî Âla nedir Vücutu akşa nedir?

***B**ir bütünün iki yarısı, kadın-erkek gerçeğini ozanımız, yaşamla iç içe böyle anlatıyor:*

EY ERENLER

Ey erenler şu dünyada
Erkek yolcu kadın yoldur
Nazenin bir bahçe imiş
Erkek bülbül kadın güldür.

Güneş doğar sanma aşmaz
Gerçekler yurdundan sapmaz
Erkek boşuna çalışmaz
Erkek arı, kadın baldır.

Boşuna mı neler çektim
Boşuna mı boyun büktüm
Bir bahçeye fidan diktim
Erkek fidan, kadın daldır.

Ben nereden oldum âşık.
Neden işlerim dolaşık
Kadın evde olur ılık
Kadın lamba, erkek pildir.

Mahzuni'yim halim harap
Şu aleme olmuş turap
Gel bizleri koru yarap
Bilmem ki bu nasıl haldır.

GEL GÖNÜL

Gel gönül aleme sırrımı deme
Bir sözü bin söze sakla hele dur.
Her daim başında hayatın kışı
Felek ne gösterir bekle hele dur.

Acele bir işe şeytan karışır
Saburla oturan Hak'ka kavuşur
Felek biziminden hemen savaşı
Şimdilik gücünü ekle hele dur.

Sinemde saplı zalım bıçağı
Nasihatçı olmuş Hak'kın köpeği
Gel Mahzuni soldurma bu çiçeği
Şimdilik meyvesin kokla hele dur.

YOLLAR BİZİM

Hak'tan gelir, halka gider
Bizim yollar, bizim yollar
Sarplardan sarplara düştü
Bizim yollar bizim yollar.

Bizim yola giren şaşar
Hak'kın kulu yola düşer
Burnu büyüklerden aşar
Bizim yollar bizim yollar.

Nice etek öpe gider
Dost yoluna tapa gider
En sonunda ipe gider
Bizim yollar bizim yollar.

Yoktur bizde ayrı gayrı
Kimi sağlam kimi sayrı
Mahzuni Şerif'ten ayrı
Bizim yollar bizim yollar.

DOKUNMA KEYFİNE

Dokunma keyfine yalan dünyanın
İpini eline dolamış gider.
Gözlerimin yaşı bana gizlidir
Dertliyi dertsizi sulamış gider.

Kimi hızlı gider, uzun yol tutar
Kimi altun satar kimi pul satar
Kimi soğan bulamaz kimi bal yutar
Kimi parmağını yalamış gider.

Mahzuni bu nasıl yazı Mahzuni
Bazan Şerif olur bazı Mahzuni
Yurdunda anasız kuzu Mahzuni
İnsanlık ardından melemiş gider.

CANANDAN GAYRI

Ben canandan ayrı düştüm ağlarım
Derdimi dökerim esen yellere.
Viran oldu bahçelerim bağlarım
Başım alıp gidem elden ellere.

Cahilin elinden kırılır gurur
Dünyanın sitemi üstüme yürür
Kime dost dedimse gelir taş vurur
İnanasım gelmez sahte kullara.

Mahzuni Şerif'im desem sözümü
Ancak Allah bilir benim özümü
Bana çok gördüler garip sazımı
Kızdım vedâ edeceğim tellere.

GEÇEN GÜNLER

Bir dövende harman sürdüğüm zaman
Nice gözlerime toz geldi gitti.
Anamdan babamdan doğduğum zaman
Baharı görmeden yaz gelip gitti.

Belirsizdir gardaş benim durağım
Aldı hep başımı böyle merağım
Ağustos başında yanmış yüreğim
Şubat ayında da buz gelip gitti.

Şu dünyanın ömrü yarımdır yarım
Benim cahillerle yoktur pazarım
Beni çekemeyen zalım dostlarım
Mahzuni dul ama kız gelip gitti.

KAHPE FELEK

Kahpe felek ben neyine karıştım
Ağlar garip garip ikrar verenler.
Karlı dağlar gibi dumanlı başım
Bahar görünmedi gözüme benim.

Şu bizim yayladan göçmüş erenler,
Ağlar garip garip ikrar verenler.
Hanı nerde kaldı bizim yarenler
Küller ekmeğime tuzuma benim.

Der Mahzuni sam yelleri esildi
Yağmurlar yağmadı yerler küsüldü
Koyunum ağladı koçum kesildi
Canavar dadandı kuzuma benim.

DÜRZÜLER

Bizim köyün tek sahibi
Bir kınalı dürzü dürzü
Kan emiyor yılan gibi
Bir kınalı dürzü dürzü.

Dürzülerde olmaz gurur
Dürzü başı eğik durur
Dışı müslüm içi gavur
Bir kınalı dürzü dürzü

Dürzü gezer nazlı nazlı
Dürzüde çok şey gizli
Bizim dürzü dört boynuzlu
Bir kınalı dürzü dürzü.

Dilinde cennet âlası
Yüzünde kara cılası
Mahzunı'nın baş belası
Bir kınalı dürzü dürzü

BİR HESAP

Uy otuzbeş yılın üç buçuk dakika
Anladım ki hayat onda bir demek.
Geldi geçti bize yolun yarısı
Artık milyonların binde bir demek.

Allah yaratmıştı madem insandık
Kendine benzetti aşkına yandık
Biz bu maceraya beraber yandık
Yani ben de birim sen de bir demek.

Bizim bu devirler döndü dönecek
İnsan oğlu gerçeklere kanacak
Lira kuruş olsa borç ödenecek
Asır da bir demek gün de bir demek.

Mahzuni Şerif'im yarış ne güzel
Yerin yüzü karış karış ne güzel
Haklı olanlarla barış ne güzel
Bugün de bir demek dün de bir demek

BİR BAĞ BİR CANAVAR

Bizim bağa bir canavar dadandı
Kemirdi fidanı, üzüm kalmadı.
Bunca emeğim yel aldı gitti
Vallahi dünyada gözüm kalmadı.

Peteğin sırrını arıdan ara,
Balına kurt düşmüş kalmış fukara
Vefasız dostlardan geldi bu yara
Doktor merhemine lüzum kalmadı.

Mahzuni'yim kendi kendim bilmedim.
Ömrümü aş ettim bitirdim yedim
Bütün insanlara bin defa dedim
Bir daha demeye yüzüm kalmadı.

TAVŞAN

Tavşan yamaca geçti
Şaka maka deriken
Kedi sirkeyi içti
Şaka maka derken...

Kuru göller su doldu
Karaman dağda kaldı
Karga padişah oldu
Şaka maka derken...

Doğdum topraktan geldim
Ha yaşadım ha öldüm
Mahzuni Şerif oldum
Şaka maka derken...

DELİLER

Çeşit çeşit deli vardır dünyada
Ala deli, kızıl deli, mor deli
Deliyinen sohbet etmek kolay mı
Aksi deli, sakar deli, tor deli...

Bir deliye sen delisin denilmez
Zenirler yenilir, deli yenilmez
Elden ele konulupta alınmaz
Uyuz deli, yalaz deli, kör deli...

Mahzuni şaşmıştır deli elinden
Sak.n gitmen delilerin yolundan
Deliler ayırır Hak'kın kulundan
Şeytan deli, Merdan deli, Pir deli...

KÂTİP

Kalemime kurban olduğum kâtip
Yaz şikâyet defterine yaz beni
Boynuma musallat tokunu takıp
Elet götür divanına diz beni.

Ferhat misaliyim dağlar delerim
Sevinirim derdim ile gülerim
Yaralı kuzuyum ayrı melerim
Anam öldü kabul etmez yoz beni.

Mahzuni Şerif'im sarardım soldum
Derdimin içinde dermanı buldum
Artık ben zevkimden dünyadan kaldım
Ne tatlı belaya saldı dost beni.

BENİM BENDEN

Çıktım bir aynaya baktım
Benim benden haberim yok.
Bana bir insan diyorlar
Benim benden haberim yok.

Okuldan almaz nasihat
Topraktan almaz şefaât
Kalmadı dizimde takat
Benim benden haberim yok.

Şu dünyanın ömrü yarım
Bilmem nedir benim kârım
Kuyu kazarmış dostlarım
Benim benden haberim yok.

Bilmem ki nasıl herifim
Günden güne eksik keyfim
Meğer Mahzuni Şerif'im
Benim benden haberim yok.

KÖYÜN ÇOBANI

Kaybetti sürüyü dağda uyurken
Derde düştü bizim köyün çobanı.
Bu dağlar taşlar hep benim derken
Derde düştü bizim köyün çobanı.

Koç geldi tosladı vurdu devirdi
Kurt daldı sürüye büktü kıvırdı
Beş parmakla keçesini çevirdi
Derde düştü bizim köyün çobanı.

Çoban uyandı ki sürü dağılmış
Mor koyunlar gizli gizli sağılmış
Sürünün köpeği suda boğulmuş
Derde düştü bizim köyün çobanı.

Niyeti yok dönüp köye gitmeye
Yüzü tutmaz dağa nara atmaya
Yemin ettim diyor davar gütmeye
Derde düştü bizim köyün çobanı.

Mahzuni der yazık oldu sürüye
Bizim çoban dönmez oldu geriye
Olan oldu akşam geldi beriye
Derde düştü bizim köyün çobanı.

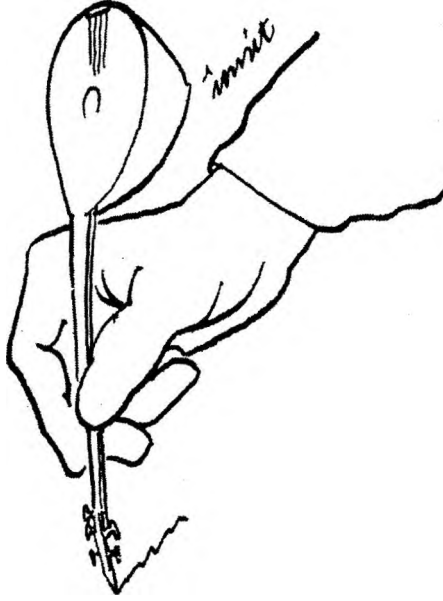
YAZIK

Yağmurlar dağlara yağar
Yazık yazık yazık yazık...
Kuru toprak sular arar
Yazık yazık yazık...

Yiğit eşkiya edilir
Silahla ardı güdülür
Hayat arar mezar bulur
Yazık yazık yazık...

Adama kıyan kıyana
Muhtaç etmişler soğana
Koca milleti soyana
Yazık yazık yazık yazık...

Mahzuni gelmez kastında
Çiçekler toprak üstünde
Tilkiler aslan postunda
Yazık yazık yazık yazık...

Mahzuni Şerif, toplumsal ve ekonomki sorunları şiirlerinde gayet çarpıcı bir biçimde dile getirir.

O halkın konuşan dili, hakkını arıyan elidir.

O halkın özü, sözü, gözüdür. Halk ozanı Mahzuni halkın kendisidir yani...

Şu dörtlüklerini dikkatlice incelediğimizde onun ozandaki gücünü yorumlayabileceğiz:

KERİM AĞA

Ta dedemden yei dönüm kalmıştı
Kerim Ağa niye sürdün tarlayı?
Hökümet vermişti benim olmuştu
Kerim Ağa niye sürdün tarlayı?

Bu nasıl adalet,nasıl terazi
Sürdüğünün mezalıktı birazı
Yetmez mi onbeş dönüm arazi
Kerim Ağa niye sürdün tarlayı?

Merkebi ineği çift ettim koştum
Eliminen diken yoldum ot biçtim
Hendekler kazdım dakuyula deştim
Kerim Ağa niye sürdün tarlayı?

İki yorganımın birini sattım
Bir buçuk yatakta beş nüfus yattım
Üç oğlumu bir tüfekle donattım
Kerim Ağa niye sürdün tarlayı?

Mahzuni der yok mu benim gururum
Yıllar yılı gurbet elde çürüdüm
Yemin ettim billah seni vururum
Kerim Ağa niye sürdün tarlayı?

EFENDİLER

Efendiler bunun neresi yalan
Siz de havyar bizde bulgur aşısı var.
Bunca emeğimiz hep oldu talan
Yıllar yılı gözümüzün yaşı var!

Yakamız var mıydı olaydı kirli
Borcumuz var mıydı ikili birli
Bugün git yarın gel bitmez bir türlü
Anladım ki müdür beyin işi var!

Bu koltuğa biraz daha yaslanın
Yeyin için biraz daha paslanın
Yer yüzünü size veren aslanım
Ne bir mezarı ne de taşı var!

Mahzuni bu dertler bağrımı yakar
Bu pınarın suyu hep size akar
Size doğru bize hep eğri bakar
Olmaz olsun adaleti şaşı var!

DEVİRAN

Kör olası devran tersine döndü
Akar gözlerimin yaşı dem gibi.
Bize doğan güneş yoruldu söndü
Zalım hayat sanki benim nem gibi.

Bahar geldi pınarlarım kurudu
Dağlarımı kara bulut bürüdü
Bize tatlı bakan gözler çürüdü
Karşımızda beyler gezer kem gibi.

Evrak evrak günahımız yazıldı
Yavaş yavaş kör kyular kazıldı
Korkarım dünyanın karnı bozuldu
Beyler bizi yedi gitti yem gibi

Dost Mahzuni aktı aktı duruldu
Zalımın günahı benden soruldu
Ezildi bellerim sanki kırıldı
Yorğun atın ağzındaki gem gibi.

VURUN BEYLER

Vurun beyler vurun meydan sizindir
Bizim de olacak zamanı vardır.
Uykudan uyandığı görmez gözlerim
Şimdilik başımın dumanı vardı.

Bizim tarlamızın tezeği serttir
Ezilmez büzülmez dert oğlu derttir
Yiğit meydanından dönen mamerttir
Yiğidin mazluma amanı vardır.

Hey bire Mahzuni ah bizim dağlar
Ah bire yandığım imamın köyler
Ölen öldü artık el bize neyler
Nice yahşilerin yamanı varır.

ZAM YAPILIR

Bizim çürük mağralarda
Dam üstüne dam yapılır.
Ondört nüfus bir arada
Gam üstüne gam yapılır.

Samurlardan körkümüz yok
Feleklerden korkumuz yok
Hep arapça türkümüz yok
Şam üstüne şam yapılır.

Mal almayız satmak için
Tuzalmayız tatmak için
Bezimiz yok yırtmak için
Zam üstüne zam yapılır.

Böyle döner nakaratlar
Çayra gider sakar atlar
Mahzuni'ye hakaretler
Tüm üstüne tam yapılır.

BENİ BENİ

Seyyah oldum pazar pazar dolaştım
Bir tüccara satamadım ben beni.
Kuzu gibi diyar diyar meleştim
Bir sürüye katamadım ben beni.

Hep günlerin geçti ahile zarla
Nice Mansur oldum nice bin darda
Balık oldum gezdim çok dalgalarda
Derya olum yutamadım ben beni

Dostlar beni çile ile yudular
Kırk yıl yandım daha çiğsin dedier
Ölçeğimi gıram gıram yediler
Birgün olsun tartamadım ben beni.

Yer bulamadan yaman dünyada kaldım
Çiçek oldum açtım geride soldum
Kıyamadan bana Mahzuni oldum
Bir türlü de atamadım ben beni.

BULDULAR BENİ

Kendi kitabına girdim saklandım
Kelime kelime buldular beni.
Denizin dibinde ot oldum bittim
Balığın karnından yoldular beni.

Serden geçmez imiş sırrın verenler
Daha dönmez Hak yoluna girenler
Ramazan davulu oldum erenler
Vakitli vakitsiz çaldılar beni.

Kadeh oldum elden ele verildim
Bir can buldum öldüm öldüm dirildim
Namaz postu oldum dosta serildim
Secdesiz Kible'siz kıldılar beni

Şal kumaş yapılmaz tazı çulundan
Vaz geç gönül parasından pulundan
Pir aşkına Pir Sultan'ın yolundan
Mahzuni ol diye saldılar beni.

DÜNYANIN İŞİ

Hele bakın şu dünyanın işine
Belası insana verilmiş gelir
Bir zalımın taşı değmiş başına
Bir işçi bir yerde vurulmuş gelir.

Bilmem böyle midir adalet işi
Bilmem ki suçlular ya kaçta kaç
Zenginın parası fakirin suçu
Mahkeme önüne serilmiş gelir.

Bir yandan «dedeler» sıkılmış canını
Bir yandan «hocalar» emmiş kanını
Hep zalımlar almış çevre yanını
Kırılmış kolları darılmış gelir.

Benim yüzüm yoktur hayranlık için
Nice bayram yedik kurbanlık için
Şu fani dünyada insanlık için
Bir gün Mahzuni de vurulmuş gelir.

GÜNDÜZ GECE

Bize bakan yok mu dostlar
Yanıyoruz gündüz gece...
O beyler kendi keyfinde
Yanıyoruz gündüz gece...

Mitilimiz fabrikada
Yolcumuz gidiyor dağda
Sarı sıcakta tarlada
Yanıyoruz gündüz gece...

Evsiz biziz yersiz biziz
Ona göre arsız biziz
Nezarette hırsız biziz
Yanıyoruz gündüz gece...

Ağam gelir bizi yudar
Dedeler «hakkullah» eder
İmam muska yazmış gider
Yanıyoruz gündüz gece...

Bilmem ki sebebi niçin
Sorun bana nedir suçum
Muhammet-Ali hakküçün
Yanıyoruz gündüz gece...

Bize gündüz gece doğar
Oda kara yağmur yağar
Gündüz boğar gece boğar
Yanıyoruz gündüz gece...

Mahzuni vicdanı dinler
Gece gündüzden ne anlar
Tüm dünyada ezilenler
Yanıyoruz gündüz gece...

GARİP YOLCU

Garip garip duran yolcu
Vardan mısın yoktan mısın?
Durmak bir şey ifa etmez
Vardan mısın yoktan mısın?

Hak'ka giden Hak'ka gelir
Hak'tan gelen Hak'kı bilir
Fazla susan suçlu olur
Vardan mısın yoktan mısın?

Yok olanlar yerinir
İşi tutmaya erinir
Bizim pirimiz görünür
Vardan mısın yoktan mısın?

Usandım koyun gütmeden
Yüksek dağlara gitmeden
Aklımdayken unutmadan
Vardan mısın yoktan mısın?

Ne acıdır yoldan sapmak
Boş boşa el etek öpmek
Biz havadan Hak'ka tapmak
Vardan mısın yoktan mısın?

ÇAL BİZE GAYRİ

Bilmem hancı mıyım yoksa bir yolcu
Müsade etmiyor yol bize gayri.
Bilmem bağcı mıyım yoksa bostancı
Yaprağın göstermez dal bize gayri.

Dağa çıka çıka dağın çürüdü
Üzüm yiye yiye bağım çürüdü
Sol yanım tutmuyor sağım çürüdü
Bilmem dost der mi ki sol bize gayri.

Bir zaman dönmedim Hak'kın yolundan
Bir zaman gitmedim sağın solundan
Biz ne dersek dostum fırsat elinden
Gör neler yapacak kel bize gayri.

Yıkıldı ekinim harman kalmadı
Kırıldı ipimiz kirman kalmadı
Milletin derdine dermankalmadı.
Mahzuni sazını çal bize gayri.

YİNE BAK

Ahmak ahlak gardaş ahmak
Eski geçti yeniye bak.
Yılları biz uydurduk
Eski geçti yeniye bak.

Bu yolda çürüttük seri
Günlerde kalan serseri
İnsanlık doğaldan beri
Eski geçti yeniye bak.

Eskiye dönmek ayıptır
Çünkü yenilik sahiptir
Yarım dakika da kayıptır
Eski geçti yeniye bak.

Zannetme Mahzuni deli
Kul ise halkının kulu
Hasıl yetmiş altı yılı
Eski geçti yeniye bak.

YARALARIM

Değme tabip sızılıyor
Yaralarım yaralarım.
El değdikçe bozuluyor
Yaralarım yaralarım

Hangi avcı vurdu beni
Akıttı yâremdenkanı
Hiçbir doktor sarmaz bunu
Yârelerim yârelerim

Gitmiyor gönlümün yası
Dünya yalancı dünyası
Yârem Kerbelâ yâresi
Yârelerim yârelerim.

Mahzuni feryadım bitmez
Hayali gözümden gitmez
Merhem sarsam sargı tutmaz
Yaralarım yaralarım.

Çalışan yığınlar «ağaya» verir, «şeyhe» verir. «hocaya» verir, «dedeye» verir... Kazancının yarasını bunlara, diğer yarısını da «patron» lara verir.

Ama gene de doymak bilmez milletin sırtındaki keneler... Zam üstüne zam, gam üstüne gam görür halkımız. En iyisi sözü Mahzuni'ye bırakalım:

ZAM FAKİRİ

Bu ne biçim adalettir
Öldürecek zam fakiri...
Açlık en büyük nahlettir
Öldürecek zam fakiri...

Dert mi yesin fakir hamal
Aman paşa bu nasıl hal
Boynumuzdan gitmez vebâl
Öldürecek zam fakiri...

Fakir kimden alsın murat
Karnı açtır asık surat
Senin karnın toktur kırat
Öldürecek zam fakiri...

Zam zengine dokunmaz ki
Zerrece içi yanmaz ki
Böyle millet kalkınmaz ki
Öldürecek zam fakiri...

1950-1960 arası ozanımız kendi köyünde yapılan «cem» lerde, çalmış çağırılmış, zaman zaman omuzlarda heybe, dedeler için «hakkullah» yapmış. Sözün gerçeği Mahzuni bir alevi aileden gelen ozandır.

Ama alevilikten sünnilikten önce tüm halkın ozanıdır. Aşağıdaki şiirinde ozan temiz alevi inançlı halkı sömüren sahte dedeler nicvediyor. Mahzuni için maddi-manevi, sömürü kimden gelirse gelsin karşı çıkılması gereken bir şeydir.

Lütfen aşağıdaki şiiri okuyun, bazı dedelere nasıl çatıyor:

HEYBE VE DEDE

Bir eketim vardı onu da verdim
Dede kurban nettin bizim heybeyi?
Hakkullah altında ömrümü yedin
Dede kurban nettin bizim heybeyi?

Kuruldu da sağ kşöeye oturdun
Koca köyde tavuk culuk bitirdin
Velhasılı hanemizi batırdın
Dede kurban nettin bizim heybeyi?

Elmaları soktun çıplak koynuna
El etek düşürdün bacı kaynına
Ali'nin kılıcı deysin boynuna
Dede kurban nettin bizim heybeyi?

Açıkcası nezakete düşürdün
Birem birem yolumuzu şaşırdın
Ne verdiysen cupur cupur aşırdın
Dede kurban nettin bizim heybeyi?

Olsaydı söylerdim Beştaş'ı Veli
Vallah aklımızı sen ettin deli
Heybe mi hırsızlar Muhammet-Ali
Dede kurban nettin bizim heybeyi?

Mahzuni Şerif'im yattım uzandım
Dedeler elinden derde bezendim
Bu bizim lokmayı sen mi kazandın
Dede kurban nettin bizim heybeyi?

BİZE ÇATANLAR

Ne zehirli gecedir
Kış ayları yaza çatar.
Kötü sözler kötü söze
Kötü gelir bize çatar.

Aldatan pirin postudur
Çok yakan sözün kastıdır
Kibrit benzinin dostudur
Kül de gelir köze çatar.

Uyuşup yatmaz Mahzuni
Boş oruç tutmaz Mahzuni
Kimseye çatmaz Mhzuni
Ancak sarı saza çatar.

DERTLİ KÖYÜM

Ne uzaktır şu Maraş'a
Benim köyüm dertli köyüm
Yol bitmiyor boşa boşa
Eyvah köyüm dertil köyüm.

Avratları odun çeker
Ah edip bağrını döver
Şeker değil tarhana yer
Benim köyüm garip köyüm.

Savaş gelince köy köydür
Seçim olunca köy köydür
Ondan gayrı nice şeydir
Benim köyüm dertli köyüm.

İsmi mertek büküm büküm
Mahzuni der yıkım yıkım
Hayat ona zehir zıkkım
Eyvah köyüm dertil köyüm.

NEYE YANAYIM

Dünya dedikleri çukur hanımış
Kalana mı durana mı yanayım...
İnsanlıktan geri ölen öldüren
Ölene mi vurana mı yanayım...

Oy kırasım gelir böyle kalemi
Kitap kitap dolurdular çilemi
Tezekli tanırda düşün âlemi
Düşüne mi törene mi yanayım...

Mahzuni Şerif'im yanam yanana
Babam diye göz diken çok anama
Benliğini sevenlerden banane
İnsanlığı yorana mı yanayım.

***O**zanımın değişik temalardaki şiirlerinden örnekler
vererek sürdürelim okumamızı:*

İHTİYAR OLDUM

Daha anamdan doğmadan
Neden ben ihtiyar oldum
Yedi yaşıma değmeden
İhtiyar oldum, ihtiyar oldum.

Söz verdim de geri caydım
Nedir kavlim nere uydum
Ey sevgili gözün aydın
İhtiyar oldum, ihtiyar oldum.

Ey doktor bana acıma
El vurma gel ilacıma
Ak düşmüş siyah saçıma
Neden ben ihtiyar oldum.

Mahzuni Şerif bilmeden
Yorulur bu yola giden
Yetmiş yaşlı çocuğum
İhtiyar olum, ihtiyar oldum.

NE DEYİM

Kimisi gezerken feza çağında
Başımdaki binbir hâle ne diyem.
Sen benim ilime küstün gardaşım
Beraber giderdik yola ne diyem.

Gene duman almış gönül dağını
Ayrıklar kaplamış dostun bağını
Neyleyim dünyanın paşa beyini
Koşamadım dümdüz yola ne diyem.

Yıllar oldu ben bu derde yanardım
Dolaptan dolaba iner binerdim
Kimi insanları sultan sanırdım
Kimi beydir kimi köle ne diyem.

Mahzuni'yim kara bahtım delinmez
Hak'kın kulu kime derler bilinmez
Yıllar geçti gitti geri ~~gel~~inmez
Dağlar ara vermez bele ne diyem.

*Mehmet emmilerin derdi bitmiyor, onların derdi
bitmeden Mahzuni'ninki biter mi hiç.*

MEHMET EMMİ

Bir çift öküz yeter mi
Aha Mehmet emmi
Böyle baca tüter mi
Deha Mehmet emmi.

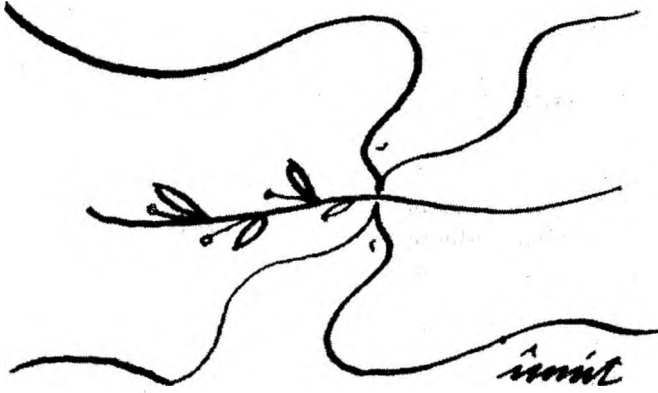
Çoluk çocuk uyumaz
Aha Mehmet emmi
Aç insanlar yatamaz
Deha Mehmet emmi.

Bu tarla susuz tarla
Aha Mehmet emmi
Zorla ha zorla
Deha Mehmet emmi.

On çocuk arpa yiyor
Aha Mehmet emmi
Beyler bunu bilmiyor
Deha Mehmet emmi.

Mehmet emmi irezil
Deha Mehmet emmi
Vallahi yalan değil
Deha Mehmet emmi

Gidelim mahkemeye
Aha Mehmet emmi
Gahzuni Şerif geldi
Deha Mehmet emmi.

*R*efah ve mutluluğu yurdun her köşesine götürecek,
her bireyine yansıtacak nitelikte olan, Atatürk'ün sosyo-
ekonomik planlı kalkınma modelinden uzaklaştıkça so-
nuç bu olacaktı...

GELEMEM

Beni kınamayın güzel tabipler
Derdim vardır yüreğmide gülemem.
Çünkü usanmışım ben bu alemden
Vallah billah giderisem gelemem.

Kula açık imiş şahların yolu
Bülbüle çektiren dilidir dili
Bana taş attıysa Mervan'ın kulu
Kerbelâ aşkına inan ağlamam.

Âşık olan gönül indirir düze
Hak'tan kelim gelmiş ezelden bize
Acımam vallahi yalancı göze
Kan ağlasa bile tutup silemem.

Mahzuni Şerif'im bu nasıl edâ
Hak'tan gayri cenâ-bı Hûdâ
Benim servetim yok akşımdan mâdâ
Ben imamın ellerinde ölemem.

YILLAR YILI

Güvendiğim ulu derya
Bir çeşmeden bulanırmış
Kısa gider dedim yollar
Nice dağlar dolanırmış.

Oy benim küllü ocağım
Kerpiçli bahçem bucağım
Göğsümde sararmış bağım
Göz yaşımdan sulanırmış.

Yanağına al düşenler
Kaderime fal düşenler
Dudağına bal düşenler
Yıllar yılı yalanırmış.

Der Mahzuni hele hele
Başa bir dert gele gele
Bazen melekler bile
Eli kana bulanırmış.

SORMA BENİ

Aziz dostum mektep ile
Arayıpta sorma beni.
Artık böyle bile bile
Hatırımdan kırma beni.

Dinlemem bin sözetsen de
Anlamam kaş göz etsen de
Kılıç vurup düz etsen de
Bir kefene sarma beni.

Muhabbetin sana kalsın
Benim için kuru dalsın
Yüzlerine lanet olsun
Yeter artık yorma beni.

Mahzuni'nin dertleri var
Umurum da değil yavlar
Dünyadan aherete kadar
Sen sen ol da sorma beni.

ULAN DÜNYA

Ulan yalan dünya senden usandım
Kimler gelip geçti mazinden senin
Sana geldim ama gene giderim
Sanki mühim midir gözümde senin.

Hani peygamberler, hani veliler
Hani Hacı Bektaş hani Ali'ler
Aklı ermez akıllılar deliler
Kimse yürümezdi izinden senin.

Koca Hüseyin'i kimse kestirdin
Fır Sultan'ı kime astırdın
Kimde can varsa onu küstürdün
Bir tarak işlemez bizinde senin.

Mahzuni Şerif'im uçar güneşe
Dünya senin emeklerin çok boşa
Ben giderim dünya sen sende yaşa
Bir âşık eğleşmez pozunda senin.

NENNİ NENNİ

Bu sene de bizim ekin kurudu
Yavru gel bağrıma gir nenni nenni.
Kaderim elinden canım çürüdü
Yardımcımız olsun pir nenni nenni.

Eller bayram eder yeşilli allı
Yavrumun gözleri ezelden selli
Feleğin yemeği kaymaklı ballı
Yavruma bir soğan ver nenni nenni.

Şubat geldi kâğıtladım deliği
Elli yıldır yenemedim feleği
Mevlâm çok mu gördü bir meteliği
Hastalığın derdi zor nenni nenni.

Çocuklar bir yandan avrat bir yandan
Ekmek ister artık usandım candan
Mahzuni car umar Şah-ı Merdan'dan
Korkarım bu dert beni yer nenni nenni.

EFENDİM

Garip garip sızlar oldu gönlümüz
Bizi kendimize bildir efendim
Dünya bâki değil bir padişaha
Ölümden ötesi yok öldür efendim.

Fazla vitamin yok insan kanında
Bir nefeslik değeri yok canımda
Yakma yaşı kuruların yanında
Gül yansa da gene güldür efendim.

Adem'ler dünyaya geldi geleli
Havva'lar elinden başı belhalı
Diyelim ki biz müslüman olalı
Şurada bin beş yüz yıldır efendim.

Mahzuni'yim bugünümde dünümde
Dostlar belli olur kara günümde
Vallah billah adaletin önünde
İnan ki boynumuz kıldan efendim.

DÖN

Gene azdı benim yürek yarası
Acımassan tabip sormadan dön dön...
Çok bozuldu terazinin darası
Bunu bir mizana vurmadan dön dön...

Hele bakın şu softanın işine
Zay etmiş ömrümü boşu boşuna
İnsanı bırakır bakar düşüne
Ârifler cahili kırmadan dön dön...

Ağlama Mahzuni gün kara geçer
Kapıyı kitleyen bir gün de açar
Hangisi olmadı âşıkın naçar
Üzülüp kendini yormadan dön dön...

LEYLA'NIN GİDİŞİ

Hele bak bu Leyla'nın işine
Beni çöldençöle dağlayıp gider.
Neyleyim cahilin düştümpeşine
Aklınca kolumu bağlayıp gider.

Yalan bülbülümü göğşe uçurmuş
Körpe hayatına zehir içirmiş
Kuru kavga ile ömrün geçirmiş
Cahil sular gibi çağlayıp gider.

Sana derim sana dostum İbrahim
Kimdir bilmiyor Elif ile Mim
Cebrail uçarken o aşkı Rahim
Kulun yüreğini dağlayıp gider.

Bir zaman silinmez cahilin pası
Gelir geçer onun bütün hevesi
Tımarhane değil deli dünyası
Bilmem kime özüm ağlayıp gider.

Kemlik çıkmaz kâmillerin dilinden
«Kıtmır» ürer yolcu kalmaz yolundan
Kul Mahzuni kul olmayan elinden
Ahile vahile ağlayıp gider.

ANAMI AĞLATAN

Şikâyetin kime divana gönlüm
Anamı ağlatan kadıdır kadı.
Nedir bu ihanet nedir bu zulüm
Bozuldu kalmadı insanın tadı.

Muhabbet bağıni eşkiya sardı
İrfanı öldürdü edebi vurdu
Kılıç güle değip bağrıma girdi
Daha bu yarayı saran kalmadı.

Bülbül yuvasında baykuş yatıyor
Sarraf terazisi tezek tartıyor.
Menekşelereksen diken bitiyor.
Kanunu mu bozan ya hangi cadı.

Melül melül bakma gül yüzlü sunam
Sanma ki ben senden gayriye yanam
Doğurmaz olaydı oy beni anam
Hele bak başıma gör neler oldu.

Gel Mahzuni yeter çekme bu ahı
Gidersem dünyadan gelmem vallahi
Duydum ki bana küsmüş güzeller şahı
Ömrümü bitirdi şu dedikodu.

GAM YEME GÖNÜL

Kâmil olan kalmaz naçar
Gam yeme gönül gam yeme.
Kara gündür glir geçer
Gam yeme gönül güm yeme.

Akar gözlerim yaşı
Sızlar yüreğimin başı
Gelir geçer körün taşı
Gam yeme gönül gam yeme.

Aşk ile döndüm deliye
Derdimi dökem Veli'ye
Neler ettiler Ali'ye
Gam yeme gönül gam yeme.

Gönül ne gezersin dağda
Gel gezelim yeşil bağda
Sonu Kerbela olsa da
Gam yeme gönül gam yeme.

Mahzuni bade içirim
İçer serimden geçerim
Alır cananı göçerim
Gam yeme gönül gam yeme.

ACI DOKTOR

Berçenek'ten yaya geldim
Aman doktor bak bebeğe.
Beşiğini elden aldım
Aman doktor bak bebeğe...

Yıkık yuam kaldım yasta
Yalvarırım eşe dosta
Annesi bebekten hasta
Yandım doktor bak bebeğe...

Kuru soğan yağsız aşım
Yırtık bağrım açık başım
Birşey değil vatandaşım
Aman doktor bak bebeğe...

Allah için bir merhem çal
Öldürür beni bu vebâl
Param yok çeketimi al
Aman doktor bak bebeğe...

Mahzuni Şerif çobandır
Maskenin dumanlı tandır
Bebektir amma insandır
Yandım doktor bak bebeğe...

EĞLEME BENİ

Yaşamaya geldim ben de dünyaya
Elimi kolumu bağlama benim
Komşular geziyor yıldıza aya
Dağların başında eğleme beni.

Körpecik aklımı kandırma boşa
İnsanlar benzemez beyinsiz kuşa
Avareyim diye etme telâşa
Bir dilim ekmeğe eğleme beni.

Mahzuni neendir geri kaldığım
Kullarım sırtından çalıp aldığım
Allah bilir kimin nasıl olduğun
Hastayım götürün sağlama beni.

DELİK DEŞİK YUVA

Delik deşik yuvam çok gelmiş gibi
Tüylerim bitmeden uçurdun felek
Bir kuş dünyaya yük gelmiş gibi
Bağrıma pençeni geçirdin felek.

Ne insafsız avcı oldun ardıma
Gizli gizli güldün zalım derdime
Doyup usanmadım baba yurduna
Gurbetten gurbete geçirdik felek.

Biçare Mahzuni saçıldı meyim
Parçalandı sofram döküldü suyum
Hayâl meyâl oldu aşretim köyüm
Beni diyar'diyar kaçırdın felek.

GÜCENME EY SOFU

Gücenme ey sofı baba
Biz âşığız kör değiliz.
Ver bir selâm al merhaba
İkiliğe yar değiliz.

Âdem olan âdem sever
Adaletle boyun eğer
Kul hakkı dünyayı değer
Biz cana kıyar değiliz.

Gider kul Mahzuni gider
Gider dostu tavaf eder
Benim bildiğim bu kadar
Biz cahile uyar değiliz.

Hûdey hûdey hür aşkına
Biz içeriz pîr aşkına
Adaletsiz padişahın
Ateşler düşmüş köşküne.

BOŞU BOŞUNA

Hak bana ömür vermiş
Boşu boşuna boşu boşuna
Vücuduma bir can girmiş
Boşu boşuna boşu boşuna

İsa Meryem'e mi kalmış
Musa asadan ne bulmuş
Süleyman bir sultan olmuş
Boşu boşuna boşu boşuna

Gahi gittim gahi geldim
Aradım kendimi buldum
Bir Mahzuni Şerif oldum
Boşu boşuna boşu boşuna.

GÜL YÜZLÜ CANIM

Güz yüzlü cananım senin elinden
Gizli gizli yaşım dökülmektedir.
Dile destan oldum zalim dilinden
Akar göz yaşlarım dökülmektedir.

Gönül bir sevdanın düştü peşine
Merhamet et nolur gözüm yaşına
Yandım gözlerime kara kaşına
Ah çektikçe ömrüm sökülmetedir.

Mahzuni Şerif'im ben bir deliyim
Göster cemâlini seyran eyleyim
Yandım dedim daha daha ne deyim
Neden o dost benden çekilmektedir.

KIRANKIRANA

Yürü bire bol mezarlık
Her yılda varan varana.
Kahrolası koca dünya
Bir birin kıran kırana

Gayri çekemem bu nazı
Kış temsil edemez yazı
Kör olmuş insanın gözü
Gerçeği soran sorana.

Mahzuni nedir bu zulüm
Kalmadı takatım halim
En sonunda vardır ölüm
Kendini yoran yorana.

DOĞMA GÜNEŞ

Doğma güneş doğma kara bahtıma
Yağmuru dökülmüş bulut gibiyim.
Analı babalı öksüz misali
Sonsuz bir yolcuya umut gibiyim.

Gidenler gitmiştir gelen gelene
Canım kurban olsun halden bilene
Toprağı sarmışlar kara yılana
Ben onun karşıtı birput gibiyim.

Mahzuni Şerif'im hey gidi alem
Kıyyamete kadar söylenir çilem
Bana akıl verme, saki ne bilem
İçmişem sarhoşum kiprik gibiyim.

OY GÜRESİM GELDİ

Oy göresim geldi Berçenek seni
Dumanlı dumanlı oy bizim eller
Aktı gözüm yaşı oldu bir çanak
Dumanlı dumanlı oy bizim eller...

Bizim elin yiğitleri bololur
Çalar davulları dizgin dololur
Ölüm bize tozlu tozlu yol olur
Dumanlı dumanlı oy bizim eller...

Mahzuni Şerif'im oy beni beni
Haniya ikrarsız ikrarın hani
Oy göresim geldi güzelim seni
Dumanlı dumanlı oy bizim eller.

OY TABİP

Kanadım değdi sevdaya
Kondum kondum uçamadım.
Aşk şarabın doya doya
Yandım yandım içemedim.

Oy tabip şu yarayı
Sar sarabilirsen
Sevda ataş bir kâledir
Var varabilirsen.

İçmişem sarhoşum dünden
Bayram eylerim bugünden
Âşıkların köprüsünden
Döndüm döndüm geçemedim.

Yan Mahzuni sinesine
Bu gün bana noldu gene
Düştüm güzeller içine
Kendi kendim seçemedim.

DOKUNMA

Aptal mısın hey divane gönlüm
Her başta akıl var başa dokunma.
Her baharın sonu güzel oluyor
Kar yağıyor diye kışa dokunma.

Ünüm olsa bile Japon'da Çin'de
Hak'ka doğru yürü ellerin kanda
Kurban olam dolu meclis içinde
Kendini bilmeyen başa dokunma.

Zannetme dünyaya kalmaz ki baki
Yudum yudum yandım gizli ver saki
Kilosu nedir ki gramı ne ki
Mahzuni terazi taş a dokunma.

KÖYÜME BENİM

Dünya bana ben dünyaya alıştım
Felek alışmadı huyuma benim
Yıllar yılı insanlığa çalıştım
Acı kahve düştü suyuma benim

Dik duran dağıma poyraz esildi
Eski dostlar birem birem kasıldı
Nazar mı değdi de köküm kazıldı
Sövenler çoğaldı soyuma benim

Mahzuni beladan belaya başım
Kana mı boyandı ekmeğim aşım
Düşmana dayandı emmim gardaşım
Lanetler mi yağdı köyüme benim.

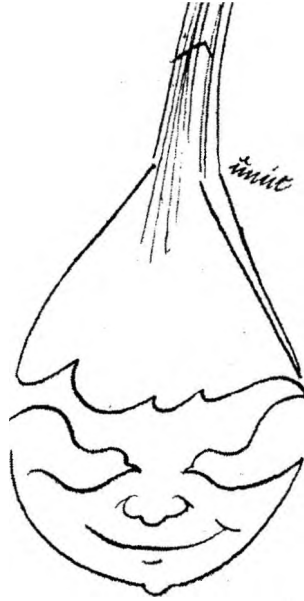
BİRGÜN

Dünya senin kanatların yorulmaz
Dur diyen bulunur belki de birgün.
Beddualar ettim kolun kırılmaz
Tüylerin yolunur belkide birgün.

Hanı sana gelip giden yolcular
Vay bunca dertliler bunca acılar
Saçını yolar da gelir bacılar
Allanır salınır belki de birgün.

Mahzuni dünyaya ne için geldin
Dünyanın narına düştün de yandın
Kime ne verdiysen geri ne aldın
Senden de alınır belki de birgün.

Yemyeşil yamaç ve en dorukta bir düzlük, koca ağaçlar, hava güneşli, sular buz gibi.

Gümüşhacıköy ilçesini kuşbakışı izliyoruz.

1987 Eylülünden bir gün... Ama mutlu bir gün... Ozan Mahzuni Şerif bizimle birlikte, hem demleniyor hem de dinliyoruz... Gümüşhacıköy Çetmi Köyü'nden Âşık Hasan Uyar dostumuz da o gün oradaydı.

Âşık Hasan Uyar genellikle Mahzuni'nin şiirleini okur, duygulu bilinçli bir arkadaşımız....

İlkönce sazı kendisini verdiğimizde, bize aşağıda bir dörtlüğünü aldığım Âşık Hüdai'nin bir şiirini okudu ve bağlamayı "üstad" Âşık Mahzuni'ye verdi....

*Dost yüzen gösterdi göz göze geldik
Gönül sevdiğinle görüştü gene,
Dosluk bahçesinde bahçivan olduk
Muhabbet meyvesi erşti gene....*

Ozan Hüdai için demlerimizi aldıktan sonra, ozanımızın doğaçtan okuduğu bu deyişleri mutluluk ve sessizlik içinde dinlemeye başladık:

BENİM

Dağlar sana hayâl meyâl baktıkça
Tepemde dönüyor binbir ay benim.
Şöyle dönüp yıllarıma aktıkça
Anladım ki emeklerim zay benim.

Öldürseler benim kanım kınamdır
Ta ezelden dedim canım canandır
Topraklar babamdır dağlar anamdır
Neme gerek asıl benim soy benim.

Mahzuni'yim şahın derdine yandım
Derde yananları ahmaktır sandım
Ahret imiş dünya imiş usandım
İhsan Baba dertlerimi say benim.

GÖNÜL

Ben iki cihanda derbeder oldum
Şah-ı Merdan sana gönül vereli.
Vallahi billahi sarardım soldum
Şah-ı Merdan sana gönül vereli.

Naciz vücudumu taşlara tuttum
Ne sebep varıdı beni unuttun
Körpecik gönlümü yaktın mahvettin
Şah-ı Merdan sana gönül vereli.

Senin hanedana düşman değilim
Ardından küfreden Osman değilim
Seni sevdiğime pişman değilim
Şah-ı Merdan sana gönül vereli.

Karmakarışık iş seller gibiyim
Tepeleri yıkan yeller gibiyim
Kudurup köpüren kullar gibiyim
Şah-ı Merdan sana gönül vereli.

İHSAN AKTAŞ'A

Güzel sevdim Gümüşhacıköy'ünde
Ona gelenlerin dizi yorulmaz
Hüseyin kokuşlum Ali bakışlım
Sevdiğini kıramaz da kırılmaz.

Yıllar yılı gitmez benden bu vebâl
Geçmiş yıllar olmaz ki bize masal
Ona kusur değil ayağı topal
Onu sevmekten hiç âşık yorulmaz.

Mahzuni Şerif'im kendini tanı
Bir dağda rasgeldim dostuma yani
Bana bu sevgili Hak'kın İhsan'ı
Ulaşılmaz kolay kolay varılmaz.

BELKİ DE

Bak erenler size bir sözüm var
Bir horoz bir aslan güder belki de
Bir değirmen gördüm taşlar öğüdür
Unu hamur olur gider belki de.

Uy gittiğim yollar incedir ince
Gülemedim gülüm ömrüm boyunca
Şu hakir gördüğün kara karınca
Döner iki devi yutar belki de.

Gel dostum gidelim gönül kuluna
İnanmam dünyanın cadı falına
Dost Mahzuni sevdiğinin yoluna
Para etmez canın adar belki de.

BİR DELİ

Bir deli bir taş atarsa
Bir deryayı bulandırır.
Bir delinin bir tek taşı
Bin akıllı dolandırır.

Göreyim özünü gör ki
Yiğit ol nefsinin vur ki
Öyle bir zenginlik ki
Kapı kapı dolandırır.

Yiğit ol nefsinle savaş
Bu dünyada olma kalles
Hüseyin'e bir damla yaş
Yedi çölü sulandırır.

Sevdiğim kırkın biridir.
Ondan gönlüm serseridir.
Mahzunî dost kıtmiridir
Kâh dalar kâh dalandırır.

DURMA GÖNÜL

Durma gönül durma ahu permanda
Geçen gün bir daha doğmazımış
Irmaklar değişir damlalar yağmaz
Deryalar kabına sığmazımış

Kadrini bilmeze verme lokmayı
Öğrenir de gelir başa kakmayı
Bulutlar bellerse hatır yıkmayı
Kuru çölde yağmur yağmazımış.

Mahzuni feryadını söyler kim anlar
Geçti artık anlayacak zamanlar
Bir tufanda göle düşen insanlar
Damlalara boyun eğmezimış.

DÖNER BELKİ

Kim bilir ne zaman, kim bilir nerde
Dünya döne döne durur belki de
Mavi mavi güvendiğim denizler
Kesilir suları durur belki de...

Geçer gider her sarayın ricali
Çünkü ecel ona vermez mecali
İki gözden uzak bizim Haceli,
Atar onikiden vurur belki de...

Dost Mahzuni kendi kendin oyalar
Analaşamaz yağmur ile boyalar
Milyarlarca sene yatan kayalar
Bir gün kanatlarınır döner belki de...

YAR BENİ

Kahpe felek kan mı değdi dişine
Ömrümü yedikçe gider hoşuna
Bunca emeklerim gider boşuna
Bu günlerde yaraladı yâr beni...

Sabahtan yokuşa yürüdü kervan
Akşam yollarımı bürüdü Mervan
Başıma çöküyor sanki bu devran
Toprak ana kollarına sar beni...

Mahzuni Şerif'im kalmışım naçar
Emanet can bir kuş olur uçar
Ya benim figanım dağlara geçer
Ya da en sonunda çeker dar beni....

*Yiğitliğin, doğruluğun ve cömertliğin simgesi Mu-
hammet-Ali-Hüseyin... Erenlerin, Velilerin, Aşıkların
esin kaynağı... Sanırım âşıklık geleneği sürdükçe bu hep
böyle de olacak....*

Ozanımız Mahzuni Şerif de bazı şiirlerinde bu temayı işliyor. Özgün buluşları ile o yücelik ve cömertlik kaynağından dinleyenlere, mesteden mey gibi içiriyor...

GÜCENME SOFRA

Gücenme gül yüzlüm biz beli dedik
Oturup kalkmamız ikrara bağlı
Dünyaya gelirken senet eyledik
Sanma ki Kiblemiz duvara bağlı.

Bizim ölenimiz geri dirilmez
Kıymet bilmeyene değer verilmez
Kapımız taşlanır fakat girilmez
Çünkü kilidimiz Haydar'a bağlı.

Bizim tavafımız laf ile değil
Dilimizden çıkar kelâmı "Celil"
Bizden gelir bize gider "Cebrail"
Anlamak vakıf-ı esrara bağlı.

Mahzuni nafile yanmadan pişmek
Hava-ü hevesin peşine düşmek
Sinesi kanda iken cara yetişmek
Cenabı Hüseyin'i serdara bağlı

ONİKİMAM ALİ

Gel benim derdim dermanı
Onikimam Ali Ali...
Dünyada canımın canı
Onikimam Ali Ali...

Gitmiyor kalbimin yası
Dünya yalancı dünyası
Şah Hüseyin'in şah atası
Onikimam Ali Ali...

Selman'a nergisi veren
Kulunun defterin düren
Hayber kapısını kıran
Onikimam Ali Ali...

Bitmez gülün ahu zarı
Günden güne Kisbükârı
Vur boynuma zülfikarı
Onikimam Ali Ali...

Mahzuni Şerif'im nidem
Gidem dostu tavaf edem
Kağ ağlıyor iki didem
Onikimam Ali Ali...

HAPİSHANE

Akşam oldu gene hapis kitlendi
Demir perdeleri çekme gardiyan
Ne yârdan haber var ne mektup salar
Bir de sen belimi bükme gardiyan.

Bizi seven doslar da şimdi çekildi
Gam tarlama dert gasavet ekildi
Umuduma yeni fidan dikildi
Kırıp dallarını sökme gardiyan.

Mahzuni Şerif'im iki yüzlüler
Yaktı yüreğimi bağrım sızılar
Fadimem yol bekler ağlar kuzular
At mektubu beni yakma gardiyan.

KIRAN KIRANA

Yürü bire bol mezarlık
Bir birin vuran vurana
Kahrolası yalan dünya
Bir birin kıran kırana.

Gayri çekemem bu nazı
Kış temsil edemez yazı
Kör olmuş insanın gözü
Gerçeği soran sorana.

Mahzuni nedir bu zulum
Kalmadı takatım halım
En sonunda vardır ölüm
Kendini yoran yorana.

BU YIL BENİM

Bu yıl benim yeşil bağım kurudu
Dolu vurdu yaprakları çürüdü
Benim de saz tutan elim varıdı
Şimdi bir köşede yatar ağlarım.

Benim ile lokma yeyip içenler
Gölge min altında konup göçenler
Sizi zalim dar günümde kaçanlar
Ben kendi kendime çatar ağlarım.

Çırpına çırpına bir yuva kurdum
Bebeği görmedim kundağı gördüm
Deryada boğuldum karaya vurdum
Çileden çileye batar ağlarım.

Mahzuni Şerif'im budur ahvalim
Zamane bozulmuş insanlar zâlim
Kıyamete kadar gider vebâlim
Sabır edip matem tutar ağlarım.

SENİN OLSUN

Boşuna aldandım dünya ben sana
Emmi dayı hasım yâr senin olsun
Bir yiğit bir defa gelir cihana
Onu da bağrına sar senin olsun

İnsan bir karara vardıkdan sonra
Önünden sonunu gördükten sonra
Benim hatırıma kırdıkdan sonra
Al götür hasıra sar senin olsun.

Mahzuni Şerif'e sakın dükunma
Bir canı varısa alda sakınma
Ben dünyayım diye artık yakınma
Güneş de soyuldu gör senin olsun.

BARIŞAK

Ömrümün serdarı gönlümün şahı
Sana bu günlerde noldu barışak.
Gönderme ardımdan ahı eyvahu
Bahar geldi bayram oldu barışak.

Kara zülüfleri dökmüş başına
Ben seni sevmedim boşu boşuna
Gücenmek günahtır mezar taşına
Farzet ki Mahzuni öldü barışak.

***B**iz dinamik bir inanaçlar yolunun yolcusuyuz...*

Bizim inancımızda asıl unsur olan insandır...

*İnsanın kutsallığı “Hak Âdem’de” deyimiyle betim-
leriz. İnsan ve insanlığın yaşamı; “evrenin bütünü” yani
yaratana doğal senaryosudur. Ki bu gerçek oyunda oy-
nayanlar, rollerini kendileri alırlar...*

*İyiler, kötüler, güzellikler, çirkinlikler çıkar ortaya,
kötülerin, çirkinliklerin ön planda oldukları görülür. Oy-
sa, insan evrensel boyutta kötülerini lanetleyecek, iyileri
onurlandıracak ve sürekli yargılayacak geçmiştekileri...*

Hak-gerçek, batıla karşı, zafer kazanacak, Tanrı İblis'e karşı hep güçlü olacak.

HAK DİYEREK

Erenler lokmasını
Yudalım hak hak diyerek.
Bu dava ulu davadır
Gülelim hak hak diyerek.

Her Hızır olmaz kıratlı
Kıratlı gider süratlı
Bizim acımızı tatlı
Edelim hak hak diyerek.

Sanma Mahzuni delidir
O da Hak'kın kuludur
Gittiğimiz Hak yoludur
Gidelim Hak Hak diyerek.

GÜLDÜREMEDİM

Bu dünyada nice yüzler güldürdüm
Kendi yüzlerimi güldüremedim
Nicelerine geleceği bildirdim
Oy beni bana bildiremedim.

Ömür beşiğine sabur beledim
İnce ince eleklerden eledim
Güller diktim göz yaşıyla suladım
Kıymatım bilene yolduramadım.

Mahzuni'yim nice eşikler öptüm
Dağları aştım da düzlükte şaştım
Tabutuma girdim ölülük yaptım
Cenazemi dosta kıldırımadım.

AMAN ÜSTÜNE

Gene bu gönül dağında
Dumanım duman üstüne
Bir tohum ekildim yere
Çimenim çimen üstüne.

Şah dedim de dağlar aştım
Dağlar aştım düzde şaştım
Bir zalim şaha ulaştım
Amanım aman üstüne.

Hangi kâtip bunu yazdı
Satırlara bağrım ezdi
O dost benden ayrılmazdı
Gümanım güman üstüne.

Kerem'im Aslı'ya yandım
Ataştan su içip kandım
Ben o dostu çok inandım
İmanım iman üstüne.

Mahzuni ağlar gülemem
Can verip kolay ölemem
Sabah akşamı bilemem
Zamanım zaman üstüne.

YOK YOK

Ecel benim neyimdir
Can dediğin bende yok yok...
Canımı canana verdim
Gayrı can bedende yok yok...

Bir gece ay doğdu bana
Küle döndüm yana yana
Bende sevda vardır sana
İnsaf denen sende yok yok...

Seyyah oldum diyar diyar
İşim gücüm ah ile zar
Dağda taşta Mahzuni var
O dostun dilinde yok yok...

BİLMEM AĞLASAM MI

Mevlam gül diyerek iki göz vermiş
Bilmem ağlasam mı ağlamasam mı....
Dura dura bir sel oldum erenler
Bilmem çağlasam mı çağlamasam mı...

Milletin sırtından doyan doyana
Bunu gören yürek nasıl dayan
Yiğit muhtaç olmuş kuru soğana
Bilmem söylesem mi söylemesem mi...

Ey Mahzuni Şerif dindir acını
Bazan acılardan al ilacını
Pir Sultan'lar gibi dar ağacını
Bilmem boylasam mı boylamasam mı...

GEL HEY GEL HEY

Gel hey gel hey benim divane gönlüm
Eski çamlar bardak oldu haberin var mı?
Gümbür gümbür geçen eski günlerim
Kervan düştü yolda kaldı haberin var mı?

Gene kar yağmış gönül başına
Bahar değmiş Erciyes'in kara kışına
Bir avcı ok atmış can yoldaşıma
Aktı kanım yolda kaldı haberin var mı?

Der Mahzuni Şerif sor sebebi niye
Niyetim yok giderisem gelmeye
Ağrı boyun eğmiş bir çekirgeye
Dünya kime kaldı haberin var mı?

*Y*oksul dün de yoksuldu ama günümüzde sabit gelir-
liler de yoksullaşıyor.... Yani çiftçi, işçi, memur, esnaf...
Tek tek saymaya gerek var mı?

*Dal budak saldı solgun ağacı!... Gölgesi genişledi.
Tüm “orta direk” gölgede kaldı.*

*Mutlu azınlık o ağacın meyvelerinden, her gün biraz
daha oburlaşarak yiyedursun, gölgeye düşenler umut ek-
meğini paylaşır!*

SOYAN SOYANA

Pazargan bu nasıl pazar gardaşım
Hesap kitap yoktur yiyen yinene
Gözler yaşlı yaşlı cepler kuraktır
Sorgu sual yoktur soyan soyana.

Binbir belâ ile yetişen ürün
Samandan değersiz şu hali görün
Demek bize lanet size aferin
Oy alıp söz verip cayan cayana.

Bir ceket almıyor memur maaşı
Kimler kaldıracak bu ağır taşı
Ovaları sular oldu göz yaşı
Ulu dağ başında buyan buyana.

Hastaneler önü tümenle hasta
Dörtte biri öldü nerdesin usta
Böyle davranılmaz en büyük dostu
Yetimler hakkından doyan dayana.

Der Mahzuni dertler saysam bundan çık
Kimi hırsız kimi açtır kimi tok
Bizde sabır bitti sizde vicdan yok
Arkadan beddua sayan sayana.

MAMUDO

Madem dünyaya dargınsın
Mamudo kurban niye doğdun?
Kader yolunda yorgunsun
Mamudo kurban niye doğdun?

Kurban gelir payın yoktur
Haftan yoktur ayın yoktur
Ankara'da dayın yoktur
Mamudo kurban niye doğdun?

Kim okuyup yazar seni
Rüzgâr değse bozar seni
Ölsen kovar mezar seni
Mamudo kurban niye doğdun?

Adam olmasaydın ney din
Gelir miydin hiç bilseydin
Keşke doğmadan ölseydin
Mamudo kurban niye doğdun?

Akar yaşın şakır şakır
Tahta döşek takır takır
Ölüler senden rahattır
Mamudo kurban niye doğdun?

Mahzuni işin doğrusu
Öter zalımın borusu
Dayımın öksüz yavrusu
Mamudo kurban niye doğdun?

KUNDAKLI GELİN

Eşi mi vurulmuş karalar giymiş
Kucağı kundaklı ağlar bir gelin
Ceylan bakışını yerlere eğmiş
Kucağı kundaklı ağlar bir gelin.

Mahzuni Şerif'im ağlar bu deme
Zalım felek artık ömrümü yeme
Adını sordum da adı Fadime
Kucağı kundaklı ağlar bir gelin.

KARA GÖZLÜM

Siyah zülûflerin kelepçe etsen
Gene de geçemem oy kara gözlüm
Yusuf'un misali zindana atsan
Gene de geçemem oy kara gözlüm

İster beni ellik ellik süründür
İster seni güllük güllük büründür
Başımı kessen de gene yerindir
Al götür hasıra koy kara gözlüm.

Kurşun vurma seni seven gönlüme
Karlı karlı dağlar koyma önüme
Kipriğin kâr etti tatlı canıma
Nolur hatırımı say kara gözlüm.

Mahzuni Şerif'im ayrılmam senden
Kurban olsun diye can iste benden
Ayrılık bir yandan ölüm bir yandan
Gel sen bu fikirden cay kara gözlüm.

YÜRÜ MERVAN

Yürü bire yürü Mervan'ın kulu
Alemler ardından güldür de kurtul
Bir gün sorar sana Muhammet-Ali
Adamsan kendini bildir de kurtul

Başıma belâlar getirmedi mi
Gizli gizli ömrün bitirmedi mi
Köşkünü ben yaptım oturmadın mı
Bari sarayında çıldır da kurtul.

Ben ayrı kalamam gül yüzlü dosttan
Haraç aldım ağzındaki nefesten
Üzülerək yaptım bağ ile bostan
Senin gibilere yoldur da kurtul.

Bir kara kartalsın gezme bu dağda
Rezil ettin beni senden ziyada
Eğer hıncın inmediyse dünyada
Mahzuni Şerif'i öldür de kurtul.

ARİFLER GÜZELLER

Varma meclisine soyu bozuğun
Velâyete erse soyuna çeker
Dinle öğüdünü bağı eziğın
Kâmil sözü kevser suyuna döker.

Özü pâk dolaşır semâda erler
Bir canlı Kâbe'ye tavaf ederler
Âşıklar bedestan tüccarıdırlar
Kervanını dostun köyüne yıkar

Zahidin sulbüne indirme meyil
Peygamberim dese gerçekten değil
İlme koş ârifin emrine eğil
Ârifler güzelin huyuna bakar.

Hak'kın yatağıdır hor görme kulu
Hak'ka gıyas etme akçeyi pulu
Bir gün çalar Mehti baba davulu
Mahzuni Şerif'im oyuna kalkar.

BAHAR AYI

Bende bugün bir türlü hâl var gene
Kuzular melişir bahar ayında.
Ya başıma bir gelecek var gene
Dertlerim bileşir bahar ayında.

Karşı dağı inceden bir sis tutar
Meri keklik acıyınan yas tutar
Çeşmimi gam yüklüdür günlük yas tutar
Ellerim dolaşır bahar ayında.

Devreder Mahzuni kendi çağından
Bir menekşe kopar ömrüm bağından
Uzaktan uzağa Nurhak Dağı'ndan
Bir koku bulaşır bahar ayında.

GEL GİZLİ GİZLİ

Ben canandan ayrı kaldım kalalı
Akar gözümlü yaşı sel gizli gizli
Senin ile ikrar verdik ezeli
Kimseler duymasın gel gizli gizli.

Hey yolcu destursuz bağa girilmez
Kadir bilmeyene kıymet verilmez
Her sazın döşüne pençe vurulmaz.
İncedir kırılır tel gizli gizli.

İnan ey cânânım belim büküldü
Farkına varmadan ömrüm söküldü
Deprem yokta neden evim yıkıldı
Bu işte bir yaman el gizli gizli.

Biçare Mahzuni yanar inlerim
Feryat varmadan ömrüm söküldü
Dosttan ayrı düştüm yanar inlerim
Dakikam içinde yol gizli gizli.

SÜLEYMAN BEY

Bizden selam olsun Süleyman beye
Bize içi dışı görülmelidir.
Kanının boğuyor gardaş gardaşı
Bizzat kendisinden sorulmalıdır.

Biz balık değiliz bizi yutmasın
Önümüze kalkan kılıç tutmasın
Anadolu derler sakın çatmasın
Aklı başlarına derilmelidir.

Bizim atlar kır beygire benzemez
Dağda gezer denizlerde yüzemez
Unutmasın çakal aslan ezemez
Bizde sivri burun kırılmalıdır.

Bize bu illerde Mahzuni derler
Fukarayı sever er oğlu erler
Babasının malı değil bu yerler
İnsanca bir düzen kurulmalıdır.

HURMAN VADİSİ

Gene mi şahlandı Hurman vadisi
Akar boz bulanık durulur gider
Fermanımı yazdı Osman kadısı
Hak'kın adaleti kurulur gider.

Böyle mi düşer gardaş gardaşa
Aramızda gezen şuna bak şuna.
Ben yanarım kendi eder tamaşa
Boş yere dökülen kana bak kana.

Tecelli edince mülke Süleyman
Vay neye benzedi bak tatlı zaman
Yakışmaz bu dağa bu kara duman
Bozulur bulutu yorulur gider.

İnan Mahzuni'nin sözü boş değil
İnsanlar insandır beyni kuş değil
Bu gidişin önü sonu boş değil
Yutacak göz var mı bana bak bana.

AMBARGO

Amborgo mambargo dinleme gardaş
Gelin Amerika kovulsun gitsin
Üsleri müsleri çıksın buradan
Kendi toprağına savulsun gitsin.

Bu herifler senden alır haşhaşı
Morfin eder sana açar savaşı
Boşuna vurmadañ gardaş gardaşı
Bir bayram davulu çalıñsın gitsin.

Elin gavurunu boş çağırma
Evdeki döğüşü ele duyurma
Seni sendeñ seni bendeñ ayarma
Böyle bir memleket öğüñsün gitsin.

Bu topraklar bizim bizim olacak
Amarika belâ buldu bulacak
Mahzuni bağımsız şehit kalarak
Yeter ki Türkiye'm dev olsun gitsin.

Gene eski günlerden birkaç şiir, geçmişin yaşantıları, bu günün anıları.

YARALIM

Avcıydın avladın beni
Yarlıyım yaralı yâr.
Zülfüne bağladın beni
Yaralıyım yaralı yâr.

Meyil vereli canana
Dayandım dardi hicrana
Din iman yük oldu bana
Yaralım yaralı yâr.

İstemem kin ile gurur.
Âşıklar boynuna vurur
Gelen giden bir taş vurur
Yaralım yaralı yâr.

Yalan dünyadan usandım
Aşkın şarabına kandım
Mahzuni Şerif'im yandım
Yaralıyım yaralı yâr.

USANDIM

Yüce yüce karlı dağlardan
Başımdaki dumanımdan usandım.
Almadım tadını koca dünyanın
Boşa dönen zamanımdan usandım.

Çok yazılar yazdım cana canana
Raslamadım benim gibi yanana
Elin dudusu dillisinden bana ne
Kendi kaşı kemanımdan usandım.

Mahzuni günlerin geldi beriye
Yaralandım uzak kaldım geriye
Nice ikrar verdim kaldım geriye
Kırık küçük imanımdan usandım.

FERHAT ŞİRİN

Ferhat Şirin için delmiş kayayı
Deldiren mi dertli delen mi dertli
Zayaret etmeye yalan dünyayı
Gönderen mi dertli gelen mi dertli.

Gökyüzünde kuşlar döner Hak diye
Hak bize gözleri vermiş bak diye
Sorun kim söylemiş derdim yok diye
Bilmiyen mi dertli bilen mi dertli.

Der Mahzuni hasret beni yakıyor
İlgıt ılgıt göz yaşlarım akıyor
Bir canım kalmıştı çıktı çıkıyor
Sağ kalan mı dertli ölen mi dertli.

ELBİSTAN ÖZLEMİ

Elbistan bağına girdim dost deyi
Birem birem yaprakları çürümüş
Çıktım Şar dağına nazar eyledim
Eyvah bizim ceyhan suyu kurumuş.

Katar katar Kantarma'nın erleri
Dertli dertli döşün döğer pirleri
On direkli kara çadır yerleri
Kör olası çakır diken bürümüş,

Ay doğmuş şu bizim obanın hali
Kara çalı boğmuş şarkı şimali
Bir elinde sazı Kerem misali
Vay Mahzuni gurbet ele yürümüş.

YOLLAR BİZİM

Giderim diye ağlama
Uzun uzun yollar bizim.
Açılmış bizi bekliyor
Bizi saran kollar bizim.

Üzülür karalar giyen
Yaşar biraz ölmem diyen
Elli sene yol bekleyen
Eli bağlı yollar bizim.

Mahzuni'yim Hak'ka uyar
Yarım yolcu yoldan cayar
Şerif gider Ali'si var
Oğul veren ballar bizim.

KİMİN KİME SÖZÜ

Kazan demiş kulpun kara
Kimin kime sözü vardır.
Gidin söyleyin onlara
Kimin kime sözü vardır.

Diken olmuş çevre yanın
Ağlamış bağım bostanım
Kültür budalası hanım
Kimin kime sözü vardır.

Biri yatar inim inim
Biri kemirir bedenim
Bugün senin yarın benim
Kimin kime sözü vardır.

Mahzuni yola gidilir
Hancı olan yolu bilir
Mevlâ'ya kulluk edilir
Kimin kime sözü vardır.

BÖYLE DEDİNİZ

Sizin yaptığınız Allah'ın emri
Benim çektiğime kader dediniz.
Böyle bir evlâdı yiyip içenler
Kanlı babalar peder dediniz.

İrinler kokuyor kirli ellerde
Çok odunlar çektim çamlı bellerde
Bir şükür kervanı cahil dillerde
Böyle gelmiş böyle gider dediniz.

Bizde zayıf notlar sizde pekiyi
Kahpe felek yanlış çekmiş çekiği
Dünya bilir iki kere ikiyi
Her nasılsa böyle yarım dediniz.

Dünyada pay ettik Cennet âlâyı
“Sırat Köprüsü”nde çektik halâyı
Çobansız dağlarda bunca bēlayı
Mahzuni Şerif’e güder dediniz.

KÖTÜ KADER

Kötü kader hergün tuttun yakamı
Bir gün bırakmadın peşimi benim
Anlamadım kasıt mıdır şaka mı
Gülünen kokladın leşimi benim.

Sen kiminoğlusun kimin kızıсын
Bana göre ta Şeytan’ın yüzüsün
Kader mi felek mi nasıl yazısın
Bir gün kaldırmadın başımı benim.

Yadellere menekşesin çiçeksin
Bize gelir çifte nallı köçeksin
Her tarafı kesen sapsız bıçaksın
Kan içinde koydun döşümü benim.

Mahzuni Şerif’in halı taşkala
El içinde başkala ha başkala
Esterim ki iki gözün şaşkala
Koymadın kırmadık dişimi benim.

DÖRTLER

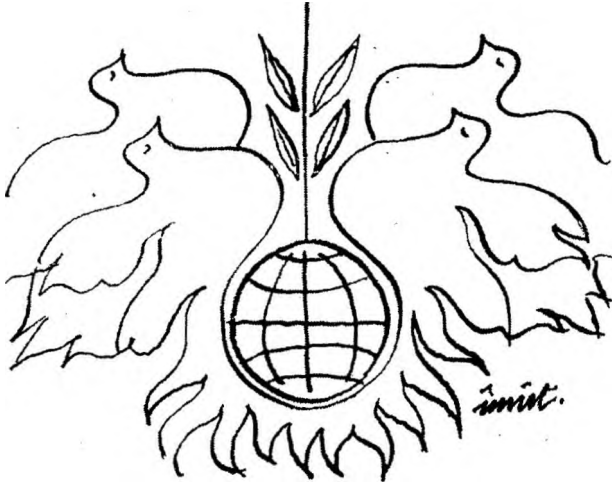
Dört güzel sayıdır demek ki ezel
Neden iki kere iki dördümüş
Allah bir, güneş bir dünya da birdir
Neden peygamberin teki dördümüş.

Tevrat, Zebur, İncil Kur’an gelince
Yani insanlığı dörde bölünce
Hiç aklım ermiyor böyle bilince
Mevsimler geçerken yükü dördümüş.

Yönler tayin olmuş neden dördünen
Dört melek varımış kitapla inen
Şeriat, Tarikat, Mârifet derken
Hakikatın içindeki dördümüş.

Dördünen mördünen bizi yediler
Dört ayak üstüne düşen kediler
Binlerce olurken dedi kodular.
Bu kadar kitabın eki dördümüş.

Üçten dokuz çeker ahmak müslüman
Adam sevdiğinden vaz geçmez inan
Mahzuni dört yandan yağıyor plan
Demek başımdaki zeki dördümüş.

Bugüne değin “vatan” konulu çok şiir okumuşsunuzdur. Özü içeriği hep birbirine benzer şiirler...

Vatan konusunu bir de mahzuni’den dinleyelim:

DÜNYA VATANI

Doğunca adresim dünyadır ama
Dünyanın içinde ben vatanlıyım.
Ancak vatnasız gezegenlerdir.
Bugün değil dün de ben vatanlıyım.

Ta Âdem'den Habil ile Kabil'e
Sibirya'dan Singarup'a Babil'e
Cezayir'de ben de doğsaydım bile
Bir insanım Çin'de ben vatanlıyım.

Vatanlı olanlar dertsiz olu mu?
Ulu ağaç içi kurtsuz olur mu?
Karıncalar bile yurtsuz olur mu?
Ne yapayım bende ben vatanlıyım.

Mahzuni der barış olsa vatanda
Sınır ile silah kalkar cihanda
Dönek diye kellem gitse şu anda
Afşin dağlarında ben vatanlıyım.

BOZGUNA DÖNDÜM

Bu yaylanın nor kanatlı kuşuydum
Pençesi kırılmış kuzguna döndüm.
Turnaların katarlarının başıydım.
Sürüsün kaybetmiş bozguna döndüm.

Biriken damlalar kan oldu aktı
Harmanın üstüne yıldırım çaktı
Dağıldı kervanım dostlar bıraktı
Karınan tipide ezgine döndüm.

Der bire Mahzuni sarardım soldum
Dertli turnamınan bir yuva kurdum
Türkmen ellerinde eğlendim kaldım
Yolumu Antep'e gezgine döndüm.

NEREDEN GELMİŞ

Size doğru yolu gösterenlere
Sorunki bir defa nereden gelmiş
Verdiği adrese hiç gitmiş midir
Bu şehrin adını kimlerden almış.

Tatlı dilli gösterişli yerinde
Ağır basar tenkitleri deninde
Eğer oynuyorsa bir aferin de
Aslanın postunu giyen çakalmış.

Ya bir kucak kitap vardır kolunda
Okur yazar değli ama solunda
Tövbe yürümemiş halkın yolunda
Dikkatet dersini esrardan almış.

Sen yanarken kendi çekip oturan
Hayalinde kahramanlık yetiren
İşte bunlar insanlığa bitiren
Bir maşadır para ile kurulmuş.

Mahzuni der kurban olam bilene
Bilerek davası için ölene
Selam benden Şahin beye yılana
Farzet Antep değli dünyada olmuş.

TANRI KORUSUN

Birbirinden farklı yoktur
Tanrı'm dünyayı korusun.
İnsan oğlu mübarektir
Tanrı'm dünyayı korusun.

Kökü gelmiştir derinden
Adaletin bol yerinden
Atom şeytanın şerrinden
Tanrı'm dünyayı korusun.

Dinler benim için iyi
Dilim vamaz kötü deyi
İsevi'yi Musevi'yi
Tanrı'm dünyayı korusun.

İster ayrı olsun dili
İster sürsün baka yolu
Bütün kullar Hak'kın kulu
Tarı'm dünyayı korusun.

Mahzuni Şerif'im emi
Düşünkim yaratmış kimi
İçi sıra Türkiye'mi
Tanrı'm dünyayı korusun.

UNUTMA EMİ

Belki son sözümdür belki daha var
Başa neler gelir unutma emi.
Zulüm ile abat olan zâlimler
Ettiğini bulur unutma emi.

Yollar kesiliyor dağlarda şaki
Bu devam kimseye değildir baki
Kurdun ettiğini ta uzaktaki
Karıncada bilir unutma emi.

Karı eksik olmaz dağlar başının
Zararı dokunmaz öller kışının
Bu dünyaya gelip geçen kişinin
Yaptıkları kalır unutma emi.

Mahzuni Şerif'im kudurma bazan
Kâmil demekdeğil okuyup yazan
Zehir kaynatırsa bayramda kazan
Yaban ayı ölür unutma beni.

AĞLAMA

Eğer düşer isem gurbet ellere
Bir soluk resmine bakıp ağlama.
Başa gelemz iş olmaz ki dünyada
Sazını duvara asıp ağlama.

Her zaman çağırdım Şah-ı Merdan'a
Hak için yüreğim bağlıdır sana
Gözüm bağlı düşer isem zindana
Yiğit ol boynumu büküp ağlama.

Ala kardır Akçadağ'ın yücesi
Kürecikte erenlerin nicesi
Bir baar ayında bayram gecesi
Ellerine kına yapı ağlama.

Ninni çalar yavru düşüş koluna
Yemen örmesini takmış dalına
Bakar iken Mahzuni'nin halına
Ceyhan seli gibi akıp ağlama.

FADİME GELİN

Gel benim canımın canı
Düşman almış çevre yanı
Bir daha var ettin beni
Fadime gelin gelin...

Gezer slını salını
İstemez dünya malını
Berçenek'in hoş gelini
Fadime gelin gelin...

Dünyada görmedi nazı
Hak'kadır onun niyazı
Akçadağ'ın nızlı kızı
Fadime gelin gelin...

Mahzuni Şerif turnası
Dertli öter çeker yası
Yetiş Ali'min anası
Fadime gelin gelin..

DENEYEREK

Kervan ile bu dağlara
Aştık deneye deneye.
Kim akıllı kim delidir
Şaştık deneye deneye.

Kimi âlim kimi softa
Şöyle bir toplandık safta
Kaplumbağları çifte
Koştukdeneye deneye.

Buharlandık bile bile
Gök yüzünden çıktık yola
Sel olduk dolduk bir göle
Taşdık deneye deneye.

Bakın hey erenler bakın
ne işleri vardır Hak'kın
Kör gözünen aya yakın
Laştık deneye deneye.

Deliler mumyakar buza
Yemekolsa diye yaza
Biz kendi çukurumuza
Düştük deneye deneye.

Mahzuni geçelim nerden
Belâlar bitiyor yerden
Biz bizi sevenden
Kaçtık deneye deneye.

KİRVELER

Kirelik elinden başım belâlı
Ta Âdem Baba'dan beri de kirvem.
Kirvelik Muhammet-Ali'den kaldı
Ne yazık Şeytan'ın şeri de kirvem.

Birinin Çorum'da kumarda eli
Biri Manisa'da çıktı zır deli
Erzincan'da Haydar Usta'nın keli
İnan ki ölümün körü de kirvem.

Kirvelik adına sattık çulları
Kirve olduk sonra büktük yolları
Divrik'te var Gani Baba dölleri
Bizim Pazarcık'ın keri de kirvem.

Oğlumu «kestiren» çekti de gitti
Kanını peşkire döktü de gitti.
Tavayı kazanı yaktı da gitti.
Et koymadı benimderide kirvem.

Biri Almanya'nın Darmıştat'ında
Tek selâmı gelmez ne hikmet bunda
Hepsinin kalsın boynu altında
Her bırk budalanın biri de kirvem.

Kimi züğürt kimi ağa parçası
Canımı verendir kirvenin hası
Bir acayip Adıyaman dünyası
Dört yüzü aşkındır geride kirvem.

Adana'da vardır fındık kıranlar
İstanbul'da asıl beni yoranlar
Mahzuni der töve olsun erenler
Cehennemin dibe de yeri de kirvem.

BENİM NEYİME

Benim gibi bunca insan variken
Şadölüp ta gülmek benim neyime
Mecnunlar gibiyim bizim çöllerde
Olanları bilmek benim neyime

Gizli gizli our açık yazarım
Gündem güne değışikti pazarım
Kimbilir nerede olur mezarım
Adam gibi ölmek benim neyime.

Beyler atlı gitti ben kaldım yaya
Ömür yollarında yolcuyum güya
Çok Veli'ler gibi yalan dünyada
Gidip geri gelmek benim neyime.

Mahzuni'yim bir de Şerif cabadan
anladım incelerken kabadan
Özüm köküm gelmiş Âdem Baba'dan
İnsanlığı bölmek benim neyime.

***M**ahzuni Şerif, bir «Hak-Emek savaşıdır. Bakarsınız «Pir Sultan» omuş zalıma, sömürene karşı savaşırdurur...*

Bakarsınız Aşık Kerem ve Karacaoğlan gibi aşıktan, sevgiden söz eder. Gün olur Natı Ali okur... Nesimi gibi Edip Harabi gibi.

— KIRKLAR

Bugün ben kırkları gördüm
Ulu kervan yola doğru
Eğildim yüzümü sürdüm
Kerbelâ'da çöle doğru.

Ali Ali canım Ali
Canımda cananım Ali
Gül yüzlü sultanım Ali
Himmet eyle kula doğru.

Hak'ka çıkar güzel yollar
Hak'kın dostu gönlü boldur
Gülbenek çeker derviş kullar
Hazreti Resul'e doğru.

Der Mahzuni kıblem Hak'tır
Hak üstünde hakkın yoktur
Gerçek olan insanlıktır
Çıkma sağa sola doğru.

BENİ YARADANA

İster cennet olsun ister olmasın
Beni ayaratana kavuşacağım.
O verdi o alır tatlı canımı
Beni yaratana kavuşacağım.

Cehennemî haktır, ateşi haktır
Kula düşen tatlı tatlı bakmaktır
Cennetin kiskancı aşka yakmaktır
Beni yaratana kavuşacağım.

Şu benim canımı imam vermedi
Dualar okudu ama görmedi
Şu dünyada olup biten yormadı
Beni yaratana kavuşacağım.

Dört kitaplar dörbin olsa hoş bana
Yaratansız iki cihan boş bana
Her yanımda değer taş bana
Beni yaratana kavuşacağım.

Sevmeyenler cenazemi kılmasın
Yarın yanlış abdestini almasın
Yeter ki Hak benden ayrı kalmasın
Beni yaratana kavuşacağım.

Gel şu dağlara bak düşüncü nedir
Yüceden seyreden Hazreti Kadir
Mahzuni ebedi olan Mevla'dır
Beni yaratana kavuşacağım.

YA ALİ

Ben sana gönlümü verdim vereli
Derd ile belâyâ kalım ya Ali.
Bilmediğim bağdan bir gül dereli
Vakitsiz sararıp soldum ya Ali.

Deniz oldum akan geldi sineme
Dayan yaram dayandaha kanama
Kruban olam nolur beni kınama
Yenice belhamı buldum ya Ali.

Demek seni seven çekermiş ceza
Darılmış nefesim vermiyor feza
Sana derim sana koca Mürteza
Mahkemene dava kıldım ya Ali.

Ay mıdır mıdır günü bellisiz
Çekerim belâyı, kırsız ellisiz
Öyle bir sazdır ki göğsü tellisiz
Beyhude çaldım da çaldım ya Ali.

Dükkân dükkân malın sattım olmadı
Köşe köşe yattım olmadı
Zehiri bal ile kattım olmadı
Ben zehir yemekten bıktım ya Ali.

Mahzuni Şerif'e gel zülfükâr çal
Kıyamete kadar gitmez bu vebâl
Ya bağım bağ eyle ya canımı al
Ben bunu demeye geldim ya Ali.

DUR GERİ GERİ

Kisbû kâr eylemi hâli cehlile
İkrar ver kâmile var yürü yürü...
Ahvalı munafık ezberi hile
Dolaşır yollarda kör sürü sürü...

Deccal gûruhuna uğramadan geç
Lezzeti nahoş kıymeti iğrenç
Âşığın eşîği kendine miraç
Çıkma yükseklerle dur geri geri...

İbret almadın mı afatı Nuh'tan
Mürüvet bekleme bedensiz ruhtan
Mevtaya mezara kâr etmez büftan
Yeter ki benliği vur diri diri...

Nişansız âdemdir libası hımar
Zülfükâr tartamaz her bel her kemer
Faninin köşkünün sonu tarumar
Bir ebed külhane kur beri beri...

Emrû Hak deyip her meyveyi yeme
Gel nazar kıl Havva ile Âdem'e
İsa baba nerden düştü Meryem'e
Belki bile olar sor bari bari...

Gel Mahzuni derviş değli durmuş ol
Dolu kap taşırır boşalmışa dol
Derlerdi ki kalpten kalbe gider yol
Nenden ağlamıyor yâr zari zari...

ULU ŞEHİR

Ben bir ulu şehirim can
Sevecenlerin gezer beni
Okuyan ulu kitabı
Âdem diye yazar beni

Şeytanın gücü kâr etmez
Hak'ka giden boşa gitmez
Büyü tutmaz muska tutmaz
Deviremez nazar beni...

Vücudum bir şehri âlem
Metâhım var kalem kalem
Dükkânımda durur Mevlâ'm
Gezdim pazar pazar beni...

Dostu sevmekten yorulmam
Kolay küsmem hiç darılmam
Feleğe kızmam kırılmam
Bir Mhzuni üzer beni...

GÖRDÜM ÖZÜMLE

Doğduğu yerine ana yurduna
Düşmüş idi ezilenin erdine
Sordum Mahzuni'ye bu figan ne
Dedi tasa kıvanç tümü sizinle.

Kara duman olsa kar boran olsa
Damarı sağlamdır çiçeği solsa
Yetmez mi dostuna selamı varsa
Uzak olsa bile yakın bizimle.

O layıktır sevginingüzeline
Aşka geldi vurdu sazın teline
Ugradım demişti ben göl yerine
Pınar kendi onu gördüm gözüümle.

Uğur ile yola çıkıp giderken
Mahzuni dedi ki bu ne gezinme
Kendi kendimize okur yazarken
Onu gördüm selâm verdim özümle.

GÖNÜL HANCISI

Beytullah'ı görmek isteyen âşık
Gönül şadedenler hacıdır hacı
Yük ağır ben ağır yollardolaşık
Ermeden yıkılmak acıdır acı.

Suların çağlayıp coşkun akışı
Deryanın katreye hasret bakışı
Bir bahçede bin çiçeğin kokuşu
Esmâ-Âdem'in gücüdür gücü.

Sorun derdi nedir canım cananım
Tahtı-parça parça sultanın hanın
İkrar edip ıkrarından dönenin
Gittiği yer dilin ucudur ucu.

Düşmeye mahkûmsun muallak yatma
Cahilin lokması bal olsa tatma
Yararsız pazarda cefheri satma
Adalet Mhzuni'nin tacıdır tacı.

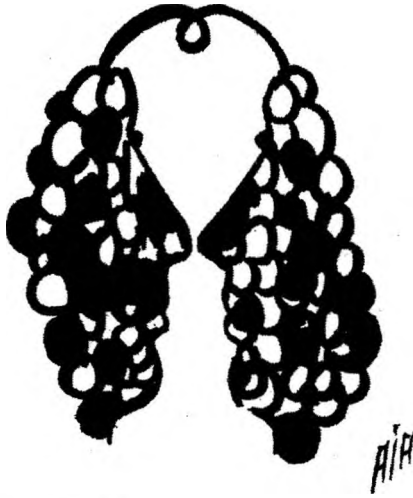
NE GÜZEL

İnsan deryasında Hak'kın yolunda
Edep ile hür olması ne güzel
Bunca bilmezlerin bunca cahilin
Başlarında pir olması ne güzel.

Geleceği güneş olmalı gencin
Ey ihtiyar başım bitmedi sancım
Tadına doyulmaz helâl kazancın
Her ekmekte ter olması ne güzel.

Âdem Baba varken dinler yok idi
Fitneye fesada karnı tok idi
Şu ikilik canımıza okudu
Tüm insanların bir olması ne güzel.

Der Mahzuni yanlış yola yürürsem
Nefsin içim toprak olup çürürsem
İnsanları ayrı ayrı görürsem
Gözlerimin kör olması ne güzel.

SENİ DÜŞÜNDÜM

Kolumda kelepçe boynumda zincir
Geceleri bölüp bölüp seni düşündüm.
Bağlı gözleimden bir ışık diye
Acı acı gülüp seni düşündüm.

Kanlı dudak bölük bölük heceler
İnin inim benim gibi niceler
Yavru doğar diye bazı geceler
Yüzbin defa ölüp seni düşündüm.

Bir düdük çalındı belli belirsiz
Uyandım uykudan gözlerim fersiz
Bir surun içinde lekesiz kirsiz
Suçlu gibi gelip seni düşündüm.

Bir yolcuyum Hak'tan ayrı gidemem
Sus diyorlar bana kime ne demem
Kara günler gelir geçer Fadime'm
Ben Mahzuni olup seni düşündüm.

TELLİ TURNAM

Güvendiğim dost köyüne
Dağlar girmiş aralanmış
Alkanı akmış tüyüne
Telli Turna'm yaralanmış.

Güller ekmiş göz yaşına
Dikenler dolmuş başına
Bir kuru mezar taşına
İki satır sıralanmış.

Dertli dertli bakar düne
İçin döker bu güne
Yıldırım düşmüş gönlüne
Parça parça paralanmış.

Her gelen geçersin burdan
Ervahı olsa da nurdan
Mahzuni fitme fücürdan
Beyaz bahtı karalanmış.

ESKİ GÜNLER

Kara gözlüm karlar yağdı başıma
Gözlerimden akan yağmur sel oldu.
Yüzlerimde şubat ayı esiyor
Gülmeyeli nice nice yıl oldu.

Banadır feleğin minneti kasti
ömür bülbul imiş de sustu
Yıllar sonra gördüm zalim bir dostu
El oğlu el idi gene el oldu.

Diyarbakır hayalimden gitmiyor
Eski günlerime elim yetmiyor
Hiçbir sözüm bir sözümü tutmuyor.
Gözün aydın dost Mahzuni deloldu.

ZEYNO (Babası)

Bu yayladan sensiz nasıl geçeyim
Dağlar garip garip Zeyno'm nerdesin
Ceyhan suyu demin almış bulanır
Çağlar garip garip Zeyno'm nerdesin.

Ocağında umut yanmış kül olmuş
Gök yüzünde bulutların durulmuş
Salkımı büzülmüş yaprağı solmuş
Bağlar garip garip Zeyno'm nerdesin.

Saburu aş ettin zehiri yemek
Kaderimde varmış senin gülmek
Daha dün var iken yok oldun demek
Sağlar garip garip Zeyno'm nerdesin.

Yollar kıvrım kıvrım anlatır seni
Dünyama ışıklar verenin hani
Sen gidince öksüz kaldı Mahzuni
Ağlar garip garip Zeyno'm(*) nerdesin)

*Ozanımızın babası "Zeynel Mahzuni"

BOSTAN BELİ

Bostan beli sana nazar mı değdi
Hani senin turnalarıntellerin
Ha deyince beşyüz atlı binerdi
Zevalı mı geldi bizim ellerin.

Tan yerinden koca güneş doğunca
Bizim ele bahtı boran yağınca
Bir tiki de bir arslanı boğunca
Kahpe felek nasıl uzar dillerin.

Der Mahzuni Hak'tan gelir درمانım
Padişah'tan olsa bile فرمانım
Bir seherde sele gitmiş harmanım
Ner yardımını vardır bana yellerin.

BERBAT GÖRÜNTÜ

Kara gözlüm nisan ayı gelince
Gene yolumuzda gurbet görünür
Akarg özlerimden inceden ince
Kanlı yaş ellere şerbet görünür.

Döğünüp ağlama gülüm boş yere
Biz nere şad olup gülmek nere
Var diye dillere düştük bir kere
Yokluğum zalıma servet görünür.

Ömrümün üstünde yıllar yol oldu
Sayılı gün daraldı da daraldı
Eyub'un çilesi geride kaldı
Mahzuni hoş görünür berbat görünür.

VAR DİYE BANA

Dünya senin ile pazarlık etmem
Bir karış toprağın var diye bana
Şurda üç gün için hatır incitmem
Yaşadığım kadar kâr diye bana.

Suya attın yılanları tutturdun
Her günümü kumar ettin utturdun
Geçmişimde nice dullar yutturdun
Elleri kınalı yâr diye bana.

Bir damla suyudum insan eyledin
Vücuta getirdin hicran eyledin
Ne utandın ne de vicdan eyledin
Ateşi bez ettin sar diye bana.

Mahzuni'yim belki gene gelirim
Gelir isem nasıl olur bilirim
Canım ister ise çeker ölürüm
Hiç minnet eyleme dur diye bana.

ŞU BİZİM DAĞLAR

Şu bizim dağların ormanı güzel
Gene sabah yeli eser mi bilmem
Ayrılık derdinin dermanı güzel
Dost bizi bağrına basar mı bilmem.

Kıvrıla kıvrıla çaylar gidiyor
Bulanmış deryalar buna ne diyor
Sevdiğim yüksekten seyran ediyor
İn aşağı desem küser mi bilmem.

Engin ovalarda yayla misali
Reyhası tükenmiş kırılmış dalı
Mahzuni Şerif'in bunca vebalı
Sürüp gider zalım devrana benzer.

KANADIMI KIRA KIRA

Ömür yollarında gelip geçerken
Kervanımı haramiye bozdurdun.
Erenler ceminde konup göçerken
Bilmediğim yüce dağda gezdirdin.

Dosta gitsem yollarımı bağlarsın
Ceyhan suyu gibi coşup çağlarsın
Kara kaşlarını çatar ağlarsın
Vallah billah tatlı candan bezdirdin.

Mahzuni dolaşır gurbet elinde
İnileyip geçer sazın telinde
Yeşil ördek oldum dertler gölünde
Kanadımı kıra kıra yüzdürdün.

ZAM FAKİRİ

Gel beni yanlış anlama
Öldürecek zam fakiri
Eve ne girsin akşama
Öldürecek zam fakiri...

Etme biziminen alay
Bir odun bir ekmek vay vay
Uy fakirlik dile kolay
Öldürecek zam fakiri...

Kimi duldur kimi yetim
Böyle saygılı milletim
Taraf tutuyorsam itim
Öldürecek zam fakiri...

Madem ki Hak'ka gidersin
Huzura varsan ne dersin
Kazananlar vergi versin
Öldürecek zam fakiri...

Der Mahzuni aman doktor
Bizim ilde hasta çoktur
Bana göre birşey yoktur
Öldürecek zam fakiri...

DİRİ DAHA

Avcı vurdum sanma onu
Diri daha diri daha-Vallahi...
Dert başımdan gider gelir
Diri daha diri daha-Vallahi...

Yarem derin ellemeyesin
Tabipleri yollamıyasın
Sen bizi kör bellemıyesin
Beri bak ha beri bak ha-Vallahi...

Gözyaşım Ceyhan'a dönmüş
Derin aha derin aha-Vallahi...
Alır seni sele boğar
Yürüme ha yürüme ha-Billahi...

Sürdü köyün merasını
Kurmak için binasını
Yola gömdü anasını
Kerim Ağa Kerim Ağa-Vallahi...

Birgün kırarlar dişini
Ürüme ha ürüme ha-Vallahi...
Keserler o kel başını
Yarı şaka yarı maka-Billahi...

Der Mahzuni tatlı canım
Sen mi yarattın aslanım
Yaklaşma yanıma benim
Geri daha geri daha-Vallahi...

ŞAŞKINLIK VE GERÇEK

Bir meltem mi desem sabah mı desem
Bir bahar mı desem yoksa bir afat
Beynimde bir hal var sersemim sersem
Almış dimağımı dert alev kat kat.

Benliğime hakim meçhul bir olay
Feth olmuş gibiyim ne cenk ne vay vay
İsim mehtabı fışkıran bu ay
Hangi gökten doğdu seyretsem bizzat.

Hançerem kaplandı alevler ile
Aşikare gizli garip bir hile
Acısı lezzetli bu sinsî çile
Kimden kime miras kimlerden icat.

Şaşkınım hilkatın bu ilk sesi mi
Yoksa yaratanın ta kendisi mi
Neler çekmiş biçarecik Nesimi
Ondan tatmış düşman olmuş kâinat.

Aklım iflâs etti adım serseri
Böyle muammaya düşelden beri
Karanlık gecenin mutlu seheri
Şu soluk yüzdeki o müthiş tokat.

Bir mızrap çırpışır inleyen odur
Bir nâme haykırır dinleyen odur
Tekkede feyzedip binleyen odur
Kurtulmaya kalkma yanarsın heyhat.

Bir çift göz azmeder dağları deler
Bu içe döndü mü vay neler neler
Seherde inliyen hazin ninniler
Mahzuni bu niçin bu nasıl bigayet.

SAKİ

Bana bir mey ver ki deryadan gelsin
Bana bir meze sun sırf candan olsun
Beni kavurmayan kazan kırılsın
Piştiğimden beri sarhoşum saki.

Müptelâyım mestim şişesiz meye
Alay etme dostum sarhoşum diye
Katreden kaplara kaplardan çaya
Coştuğumdan beri sarhoşum saki.

Benim sarhoşluğum dostun ihsanı
Doldurup ver korkma çekinme yani
Velhasıl günahımla Mahzuni
Olduğumdan beri sarhoşum saki.

EŞEK GİBİYİM

Sırtı bozum yüküm ağır yol çamur
Mevlâ'ya şükür ki eşek gibiyim
İzzetim semerdir vur utanma vur
Mevlâ'ya şükür ki eşek gibiyim.

Aklım softalarda inadım inat
Dur demem ben doyasıya odun at
Umurumda değil batsa kainat
Mevlâ'ya şükür ki eşek gibiyim.

Torbama ne koysa yerim sahibim
Ahır yasında olmaz lâm û cim
Eşekliğin tadı nedir bilen kim
Mevlâ'ya şükür ki eşek gibiyim.

Benim için kucak açar kırlarım
Keyfim suyum sipam için zırlarım
Yükümün şerefi diz çamurlarım
Mevlâ'ya şükür ki eşek gibiyim.

Eşekliğin tadı aslanda olsa
Zulmüne küfreder semere gelse
Of demem dünyada bir nalım kalsa
Mevlâ'ya şükür ki eşek gibiyim.

Mahzuni diyorlar bir sahibim var
Bazan sırtlar beni bazan yük atar
Hep benim cinslerim gevişsiz yutar
Mevlâ'ya şükür ki eşek gibiyim.

Ozanımız aşağıdaki şiirinde biraz «Edip Harabileşiyor». 1955 yıllarında gene bir söyleşide ATATÜRK'ü küçümseyen bir softaya karşı okuduğu bu deyişini bugün söyleseydi; sanırım şiirin biçimsel yapısı böyle olmayacaktı, ama içerik değişmezdi.

Yüce insan ve «Allah'ın Resul'ü Muhammet Mustafa» o günlerde, nasıl insanlığın içinde bulunduğu cehalet karanlığını Kur'an nuru ile aydınlığa çevirdiyse dilsiz, cansız putlardan, yani Arap insanların «sömürgecilerinin kendi çıkarlarına yaptıkları tanrı korkuluklarından temizleyerek, (bir olanın), (var olanın), (Yaradan'ın) evi kâbe işte bu «İnsanî Kâmil»in gönül evreni diyerek bize gösterdi ise... Böyle bir varlığın bu dünyadan yok olması düşünülemez... İnsanlık, toplum, söz konusu karanlıklara girdiğinde o güneş gene doğacaktı. 1881'de dünyanın başka bir yerinde doğdu. 1919'da Samsun'da parladı, tüm yurdu aydınlattı. Bu kez adı «Mustafa Kemâl»di.

İnsan var oldukça, insanlık yaşadıkça bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de insanlık yüce değerler yaratacak. Onlar bilim adamı, gönül adamı, halk kahramanı olacak.

MUSTAFA KEMAL

Muhammet devrini ihya eylemiş
Çünkü Mustafa'nın Kemâli haktır
İlim Çin'de olsa ara bul demiş.
Hayvanlara akıl Çin'den uzaktır.

Zalim softa güya Mustafa sever
Atasın bırakır toprağı över
Gider Medine’de bağrını döver
Ali der aslandan haberi yoktur.

İster putperest ol ister Musevi
Huzur Hüda’da haklar İse’vi
Bizim ulumuzun gözleri mavi
Ne aladır ne Arap’tır ne aktır.

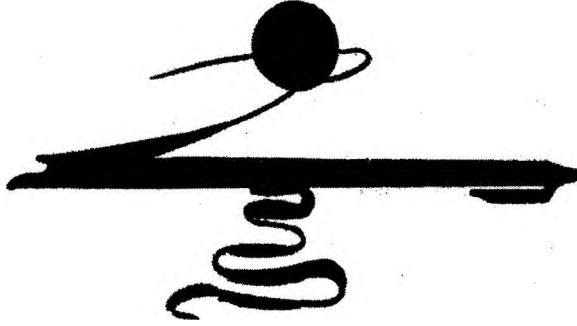
Evvelki nüvüvvet şimdi ülküdür
İster küfür et softa ister kudur
Hazrete gitmenin esrarı şudur
El ele bel bele birlik tutmaktır.

Cehennemler haykırırken dünyada
Kan içinde inleşirken şüheda
İnkâr etme kim yetişti imdada
Zülfükâr’lı kemâlinan buraktır.

Kimden aldı sana bıraktı seni
Soya sulbe koşma, mürşidi tanı
Binbir ada sahip madem ki gani
Cenabı kemâlin kudreti çoktur.

Zamanın üstadı geçmişin hasmı
Kanda münehzehtir mekanı cismi
Ahir zaman idi Mustafa ismi
Bana inanmazsan kitaba baktır.

Mahzuni şükreder kemâl ehline
Payımal olsam da şerrin cehline
Eyvah olsun softa kardeş zihnine
Cemâlden bihaber cana yazıktır.

ELVEDA ERENLER

Kalktı kervanımız konduğu yurttan
Elvedâ erenler gönderin bizi
Taktık birer birer mertten nâmertten
Elvedâ erenler gönderin bizi.

Konanlar göçüyor dünya fanidir
Kuş dilinden bilen canlar hanidir
Kulunun rızkını veren ganidir
Elvedâ erenler gönderin bizi.

İhtiyar eyledik haylı zamanı
Atalım gönülden şirki gümanı
Kolay kalkmaz karlı dağın dumanı
Elvedâ erenler gönderin bizi.

Cilveyi Rab’bandan ferman erince
Devi yutar imiş kara karınca
Selamlar götürem dosta varınca
Elvedâ erenler gönderin bizi.

Mahzuni der hemmekânım dostunan
Vücut gider başıyman postunan
Gül düşmesin yaramıza kastınan
Elvedâ erenler gönderin bizi.

ÜÇ GERÇEK

Şu dünyada üç adamın işi zor
Biri korkak, biri tembel, biri mert
Benim yüreğime üç mesele kor
Biri hasret, biri vuslat, biri dert.

Ağlıyarak doğdu bunca gülenler
Dirilerek geldi bunca ölenler
Üç ihtiyaç duyar hasta olanlar
Biri kaldır, bir yatır, biri ört.

Bak neler halketmiş yaratan bize
Sınır koymuş gece ile gündüze
Üç eşya dünyada çok batar göze
Biri sıvı, biri yumuşak, biri sert.

Üç derdin geçilmez oldu önüne
Yalnız bugün kefil, yarına düne
Ömür çıkar gider üç merdivene
Biri çocuk, biri gençtir, biri kart.

Âdem olan üç hal ile bilinir
Elden dilden belden mesul olunur
Her varlığın üç ciheti bulunur
Biri öndür, bir yandır, biri art.

Üç kanaldan gelir benim kudretim
Doğru sözü söyler iken ifritim
Hayatımda üç mahlûka nefretim
Biri aslan, biri yılan, biri kurt.

Gök yüzünde üç ışık var olaşır
Ay güneş'ten yıldız Ay'dan bölüşür
İnsan oğlu üç amaca çalışır
Biri servet, biri kudret, biri yurt.

Nedir bilmem sevenlmerinmuradı
Acıdır tatlı dünyanın tadı
Yalnız Mahzuni Şerif'in adı
Kimi Türk der, kimi gavur, kimi Kürt.

ANAMI AĞLATAN

Şikâyetim kime divane gönlüm
Anamı ağlatan kadıdır kadı
Nezaket ismine bürünmüş zulum
Göbek attı durdu dünyanın tadı.

El parmağa düşmen, göz gözden ayrı
Bundan ötesini sen düşün gayrı
Bozulmuş kamamış dostluğun hayrı
Mesut gezer kara cübbeli cadı.

Bunda hikmet nedir ey ulu calap
Her çayın başında bin türlü dolap
Bir adımlık ama Ruh ile Halep
Ne acıdır Kible'm daha uzadı.

Korktuğumdan yiğit gezer Mahuni
Biter mi yalanın perisi cini
Bırak şımartma şu hainoğlu hini
Elbet bir kayaya çarpar kanadı.

KAVGA OLMAZ

Senden yanı olmayanı
Elleme bak kavga olmaz
Benlik şeytana aittir
Ben deme bak kavga olmaz.

Ordu ordudur eriyinen
Hak'ka gitmeli seriyinen
Halkın alnının teriyinen
Bok yeme bak kavga olmaz.

Hacımız gider Kabe'ye
Neden nasip değil beye
Bin mikroptan ilaç diye
Zemzeme bak kavga olmaz.

Mahzuni der neler bunda
Yiğit kanı durmaz kında
Yani bir dar ağacında
Kelleme bak kavga olmaz.

YANLIŞ ANLAMA

Beni demirden sananlar
Beni yanlış anladınız
Ben de etten kemiktenim
Beni yanlış anladınız.

Bazan sağlam bazan hasta
Bir insan kalmaz kıyasta
Bizden gül verirken dosta
Beni yanlış anladınız.

Namaz kıldım hafız oldum
Rütbe taktım asker kaldım
Siz gibi dünyaya geldim
Beni yanlış anladınız.

Benim rengim et rengiydi
Ne ağaydı ne de beydi
Kimi kızıl sarı dedi
Beni yanlış anladınız.

Gerçek yüz değildi tekti
Mesele bunu bilmekti
Her parti kendine çekti
Beni yanlış anladınız.

Mahzuni haklı yanıyım
Bir de ben sizi tanıyım
Ben bir dünya ozanıyım
Beni yanlış anladınız.

BİR HOŞ SARHOŞ

Karlı dağlar kara bulut içinde
Yaylası hüznü yöreni bir hoş
Sevdalı yolcular umut içinde
Hayalin düğünü töresi bir hoş.

Han sarhoş hancı sarhoş
Yolda yabancı sarhoş
El çek doktor kalbimden
İçindeki sancı sarhoş.

Bahar gelmiş Nurhak Dağı otlanmış
Bizim elde bayram günü kutlanmış
Obalar dağılmış dostlar yadlanmış
Eyvah ayrılığın yaresi bir hoş.

Han sarhoş hancı sarhoş
Yolda yabancı sarhoş
El çek doktor yaremden
İçindeki sancı sarhoş.

Mahzuni yıldızım aylar içinde
Bağlanmışım zülfü yaylar içinde
Yüzemez yunuslar çaylar içinde
Deniz vurgununun çaresi bir hoş
Han sarhoş hancı sarhoş
Yolda yabancı sarhoş
El çek doktor kalbimden
İçimdeki sancı sarhoş.

BUNAMIŞ GİBİ

Gurbet buram buram akar göğsümden
Ecel fermanımı onamış gibi
Karalar göç etti saçtan sakaldan
Derbeder gezerim bunamış gibi.

Sıra sıra domar domaryaşlarım
Her akışta bin figâna başlarım
Sanki selam durmuş mezar taşlarım
Şimdiden baykuşlar türemiş gibi.

Menekşeydim, kezbi yediş sapımı
Mor kayadan çıkarmıştım tapumu
Arada felâket yoklar kapımı
Gözm kapar gider denemiş gibi.

Şahlanan gençliğim geçti kaç para
Kaptırdık papucu ah ile zara
İyi günlük, iki yüzlü dostlara
Kalbimin ortası kanamış gibi.

Mahzuni Şerif'i dostlar severdi
Felek cezasını verdi ha verdi
Devede kıl değil Eyub'un derdi
Daha Allah bizi sınar mı sınar.

ALMANYA'YA ÇAĞRI

Bize küsüp bizden kaçıp gidenler
Dönüp gelin Anadolu bizimdir
Hiç bir ana yavrusunu bırakmaz
Binin gelin Anadolu bizimdir.

Vallahi billahi yemin edeyim
Benim toprağında ipe gideyim
El kapısı iyi değil ne deyim
Dönün gelin Anadolu bizimdir.

Bak Ayşe ağlıyor, Elif sızlıyor
Senin memleketin seni gözlüyor
Alamanya bize kimi gizliyor
Dönün gelin Anadolu bizimdir.

BELALİ BAŞ

Ne belâlı başım var
Her gün akar yaşıım var
Yalnızım dünyada
Ne yâran yoldaşıım var.

Ner arasam bulsam
Şöyle bir fikre dalsam
Sultan Süleyman olsam
Bir mezar bir taşıım var.

Yok üstünde böyle gurur
Yol üstünde kör durur
Kime yedirsem vurur
Ne hayırsız aşım var.

Mahzuni çata çata
Benzer oldum berbata
Gelip elimden tuta
Ne babam gardaşıım var.

İNAN

Dilim kulağııma yalan söylüyor
Kendime inancım kalmadı inan
Evini yaptığım bu kahpe felek
Bir günlük kapımı çalmadı inan.

Yıllardır zindanda gönül eğledim
Gurbet türküsünü çaldım söyledim
Bir gün Azraile dostluk eyledim
Hemen ölem dedim olmadı inan.

Bir elimde sazım bir elimde yara
Nice yıllar gezdim fakir fukara
Beddualar ettim çok zalımlara
Kimse Allah'ımdan bulmadı inan.

Külüm duman duman közlerden
Beyaz ışık gelmez kara gözlerden
Mahzuni küfürden kötü sözlerden
Sanma ki usanıp yılmadım inan.

ŞAHİN YUVASI

Dağlar size soracağım var benim
Menekşesi solmuş güz mü yaklaştı
Fani dünya tek başıma dar benim
Acep sevli oylum nereden aştı.

Yalçın kayaların şahin yuvası
Zirvelerin gül baharın havası
Elvan elvan Elbistan'ın ovası
Mevlâm bu ayrılık bana mı düştü.

Her kervana geçit vermez bellerin
Binbir koku saçar gider yellerin
Dağlar sizi metetmeyen dillerin
Mutlak sahibine zeval yaklaştı.

Yaz gelince kokar menekşe çiğdem
Yaylasız dağların güzelin nidem
Yol verin aşıp da yârime gidem
Ayrılık elinden bağrım tutuştu.

Mahzuni kalalı dağlar başında
Gözüm yoktur kecliğinde kuşunda
Elbet mânâ vardır didem yaşında
Bir silen yok imiş bakan savuştu.

GENE BAHAR GELDİ

Gene bahar geldi nedir yaradan
Bilmem neden çiçek açmaz güller oy.
Karlı dağlar kalkmadıkça aradan
Korkarım ki dosta varmaz yollar oy.

Ne dağı vardır ne ormanı çınarı
Ne bağı var ne bostanı pınarı
Kimse bilmez gizli gizli yanarı
Ah derdini dökemiyen kullar oy.

Kimi murat almış gezer salınır
Kimi yaralanmış bağı delinir
Bir gün şu dünyadan adım silinir
Hani bizim Mahzuni'miz derler oy.

AŞIK ALA DELİYE

Ala Deli'm niye böyle unuttun
Yıllar yılı iki gözüm yaş oldu.
Edep erkân ikrarına döndüğüm
Dizler çöküp dost dediğim boş oldu.

Teker teker göçüp gitti erenler
Oy bizim ellere lezzet verenler
Ahınan tufanan yatan örenler
Kerpiçine karlar yağdı kış oldu.

Arılar bal diye coşar çabalar
Mor menekşe kokar beller obalar
Nerde kaldı Şakir, Cırık Baba'lar
Yürü felek hayal oldu düş oldu.

Rüya gibi hünkâr, yüzlü dedeler
Kabına çekilmiş nazlar edâlar
Mezat kalmış meyler kırık badeler
Yolcu halden düştü yol sarhoş oldu.

Örenli'den İsmail'im gelirdi
Gelirdi de kadir kıymet bilirdi
Mahzuni kör oldu, Şerif delirdi
Ala Deli'm ne acayip iş oldu.

SAKIN

Gene gelir isem sana Almanya
Eski yararlarım elleme sakın
Hayınan huyunan kavga şerinen
Bizi gözü küllü belleme sakın.

Dumanlar içinde böyle curcuna
Yem olmadan Hannover'in kurduna
Zincirler içinde baba yurduna
Bu haindir diye yollama sakın.

Yıkma hatırimi şeytana uyup
Sanki ne anlarsın kayıp
Bir lokma yedirip söğüpte sayıp
Ardımızdan özür telleme sakın

Mahzuni Şerif'in çile nasibi
Her zamang örülmezdenizin dibi
Nuh-Nebi'denkalma okkalar gibi
İndirme vizeyi kelleme sakın.

DEĞMEZ

Üç günlük dünyada insan oğlunu
Hatırdan gönülden kırmaya değmez
Hırs atına binip şeytan yolunu
Varıp bir fitneden sormaya değmez.

Başına çalısın balı böreği
Çamurdandır muhanetin yüreği
Bulmayı düşün tuzlu çöreği
Bir gün için kafa yormaya değmez.

Bize cehennemdir beylere cennet
Hayal güzel şeydir yaşadım zannet
Bir karış mezara eylemem minnet
Zaten bu dünyada durmaya değmez.

Mahzuni dağlardan kar gibi savrul
Ulu çınar gibi gölgeli devril
Bey yalına tükür yağına kavrul
Her güzele bıyık burmaya değmez.

***K**arşı duvarda Oniki İmamların, sekizincisi İmam-
Rıza'nın resmi asılıydı.*

*Cana cankatan bakışı, kara kaşları, güzel sakalı, nur
yüzüyle, insanı büyüliyordu.*

Bir ara Mahzuni'nin gözü duvardaki resme ilişti.

Dalmıştı ozan...

Ah dedi bu yüce insanlar.

Zulmün, haksızlığın karşısında dinamik durarak şehit olmuşlardı.

Yalnız gerçek İmam oldukları için değil.

Onlar Hak'kın yolunda, hakça yürüyen insanlık idealleriydiler.

Sazını alıp bu şiiri okuduğunda...

Şiirin sonundaki rakamların,

Onikisi belliydi.

Dokuz da bizim sayımızdı, yani söyleşide dokuz kişiydik. Amma ya bu yedi hırsız neydi.

O gidince her birimiz birşeyler söyledik, yorumlar yaptık ve sonra ozanımızın turaplığının ifadesi olan yedi-yi bulduk. Yedi insanı nara, sekiz nura götürür.

Bazan harfler, rakamlar da konuşur böyle.

İMAM RIZA

Yanmışım sultanım hilal kaşına
Gel buna bir çare bul «İmam Rıza»
Dünya kurban olsun o bakışına
Gel bana bir tabip ol «İmam Rıza»

Siyah saçlarınla tatlı sakalın
Usul başa bana gelsin vebalın
Sarılıp aba yan o tatlı halin
Ağzında kapanmış dil «İmam Rıza»

Böyle bakma sultanım bana çok olur
Eğer küstüyüsen valık yok olur
Güzel kipriklerin bana ok olur.
Bir kere yüzüme gül «İmam Rıza»

Sen bir cenazesin sen bir ağıtsın
Senin oğlun beni dile dağıtsın
Bana apaçıksın ele kâğıtsın
Ne olur bağrıma gel «İmam Rıza»

Atamam efendim fikrime yayıl
Canım alsa bile benim Ezrail
Beş penceyi «Ali Aba» bir de Cemrail
Yıkmuş ka«nadım gül» İmam Rıza

Mahzuni Şerif'im yedi hırsızı
Gelip giden gönlüm bulmaz arsız
Sizler onikisi bizler dokuzu
Sayımı rakama ve «İmam Rıza».

HİRSİZ VAR

De nasıldeyemim gözüm görür de
Dayıları büyük büyük arsız var.
Alın teri coşup gittiği yerde
Kratatlı allı pullu hırsız var.

Yapılanmış eve kapı istenir
Ölçüler biçilir çapı istenir.
Ölüden mezara tapu istenir
Daha saymadığım nice yersiz var.

Böyle pay inmedi Hak'tan inerken
Zaman akıp gider daha gün erken
Hile tezgâhında milyar dönerken
Ceketini satıp yiyen kârsız var.

Der Mahzuni insanlığın eriyin
Haksızın göreni Hak'kın körüyüm
Fikri ile kavgacının biriyim
Varacaksan üzerime zorsuz var.

NE GÜZEL UYMUŞ

Ta ezelden böyle yakışıklıdır.
Şu dağlara kale ne güze uymuş.
Bir ah çekse bin dereyi sel alır
Âşıklara çile ne güzel uymuş.

Kırmızıya beyaz karaya sarı
Bataklığa sinek çiçeğe arı
Yaz gününe yüzü kışa baharı
Kuru yaprak yele ne güzel uymuş.

İnsanlar insana hayvanlar soya
Sular enginlere selvi ovaya
Güzele kalem kaş çirkine boya
Sivri turnak kele ne güzel uymuş.

Arsıza ahlâksız hırsıza tasa
Canboza enayi bankaya kasa
Mazluma kol-kanat suçluya ceza
Manussuza hile ne güzel uymuş.

Dünya pay olmuş tavşana tazı
Aslana çarçakal kurtlara kuzu
Mahzuni'ye derdi Şerif'e sazı
Parmakları tele ne güzel uymuş.

KAHPE DÜNYA

Kahpe dünya ysenin neyin bellidir.
Oy gelir mi ola eski günlerim
Tesbih oldum otuz üçüm tükendi
Oy gelir mi ola eski günlerim

Sever idi akıllılar delliler
Derviş anlar ermiş anlar veliler
Kucak açar karşıları valiler
Oy gelir mi ola eski günlerim.

Bazan tabip olup derman yazardım
Ârif olup kılı kırtan süzerdim
Bin omuzdan bin omuza gezerdim
Oy gelir mi ola eski günlerim.

Ben doğunca sağım solum yoğudu
Hak'kı seven yarenlerin çoğudu
Yarasını sardıklarım soğudu
Oy gelir mi ola eski günlerim

Mahzuni Şerif'im geçenler hanı
Neyleyim şöhreti neyleyim şanı
Parçalanmış bizim elin insanı
Oy gelir mi ola eski günlerim.

YALAN MIDIR

Dostlar benim dert çektiğim
Size göre yalan mıdır?
Müslüman malı ortaktır
Koca töre yalan mıdır?

Bütün canlar Hak'tan indi
Kitaplarda böyle dendi
Kuvvetli zayıfı yendi
Göre göre yalan mıdır?

Dağlar nerden kopmuş niye
Dünyalar baksın maziye
Devede can vardır diye
Küçük pire yalan mıdır?

Buzdolabı hışır hışır
Dışı yanar içi üşür
Bütün maddeler değişir
Bu bir kere yalan mıdır?

Mahzuni bir defa gelir
Niye geldiğini bilir
Hemi doğar hemi ölür
Birden bire yalan mıdır?

NAZ İÇİNDE NAZ

Gönül nereden aldın sen bu çalım
Haberin yok poz üstünde pozun var
Kimin olur kötü sözün gelimi
Anlamadım neden ince nazın var.

Kupkuru merhaba kabul edimez
Çürük papuç ile şam'a gidilmez
Koyun sürüsünde hınzır güdülmez
Anladım ki poz içinde pozun var.

Bir damlan bulunmaz denizin dersin
Hayal kaplarından çok pilav yersin
Gönül böyle gitme derde girersin
Ne acayip insanlarda gözün var.

Mahzuni Şerif'im insandır insan
Bizden ayrı değil Hazreti Süphan
Sen ne anlarsın ey sofı Kur'an'dan
Elif'i bilmezsin binbir nazın var.

ÇEŞMİ SİYAHIM

İşte gidiyorum çeşmi siyahım
Önümüze dağlar sıralansa da
Sermayem derdimdir servetim ahım
Karardıkça bahtım karalansa da.

Haydi dolaşalım yüce dağlarda
Dost beni bıraktı ah ile zarda
Ötmek istiyorum viran bağlarda
Ayağıma cennet kiralansa da.

Bağladım canımı zülfün teline
Sen beni bıraktın elin diline
Bakmadın Mahzuni'nin berbat hâline
Mervan'ın elinden paralense de.

***D**oksanlı yıllar idi, birgün güzel dost Mahzuni'yi ziyaret etmiştim.*

*Elimde yeni çalıştığım bir natırmort resim vardı, tabloyu sevgili eşi **Fatma Mahzuni** aldı ve “bu ne güzel hediye, siz ona ne vereceksiniz Mahzuni” dedi. O gece Mahzuni çok duyguluydu üst üste yaptığı doğaçlamaların içinde;*

Dost bana hediye getirmiş birgün diyerek başladığı bu deyiş bizi öylesine mutlu etmişti ki Öğretmen Fatma Mahzuni'ye şükranlarımı sunuyorum.

HEDİYE

Dost bana hediye getirmiş birgün
O bana gül verdi ben ona yazı
Böyle bir pazara geldik ulaştık
O bana el verdi bende niyazı

Erenlerin cananında canında
Kâr umulmaz çünkü hanu manında
Cömertler şehrinde dost dükkanında
O bana çok verdi bende birazı
Böyle bir ceyhunda aktık akıştık
Bir çiçek dalında birlik kokuştuk
Bir aynaya çıktık baktık bakıştık
O alevi dedi bana bende rafazı

Mahzuniyim böyle ikrar taşıdık
Erenler ceminde aynı yaşadık
Cahilin elinden düştük üşüdük
O fırtına buldu bende ayazı

Ozanımızın Mahzuni Şerif'in 34. sayfada (On Kasım) 1988 tarihinde yazdığı, Ben Ağlamam (On Kasım)'da şiirinde aynı gün benim duygulanarak yazdığım şiirim kitabın sonuna alarak sayın okuyucuların da bizim gibi düşünüyordur. Yüce büyüğümüz (ATATÜRK)'ün halkımız ve ulusumuz yaşadığı sürece hep yaşıyor olmasını diliyor, saygılar sevgiler sunuyorum.

İHSAN AKTAŞ'TAN MAHZUNİ'YE

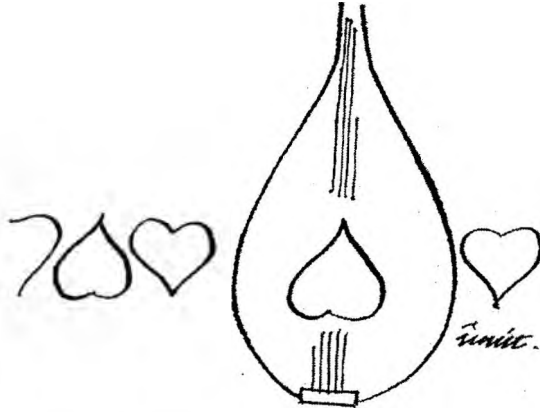
Bin dokuzyüz seksen sekiz tarihim
Sazım güzel, sözüm güzel (ozanım).
(Mustafa Kemâl)'i daha öğrendim
Sazın güzelm, sözün güzel olanım.

Her sazın ahengi böyle tutmuyor
Her bülbül dalında böyle ötmüyor
Delindi yüreğmi sizin gitmiyor
Sazın güzel, sözün güzel ozanım.

Yas tutmam dedin program değişti.
İçerik düzeldi anlam değişti.
Şafaklar ağardı dumandekişti.
Sözün güzel sazın güzel ozanım.

Bu nasıl çağrışım bu nasıl yürek
Bir güzel bilimdir bir güzel erek
Severek dinleyip anlamak gerek
Sözün güzel sazın güzel ozanım.

Kemâlist yüreğim böyle atıyor
İhsan, Mahzuni'ye atıf yapıyor
O dosta Hak dedi Hak'ka taşıyor
Sazın güzel, sözün güze ozanım.

O gece amcamın oğlu **Ali Rıza Bektaş**'ın gece kon-
dusunda; öğretim üyesi, şair, yazar **İslam Çankaya** dos-
tumuz, rahmetli **Haydar Kaya (Aladeli)**, Gümüüşhacı-
köy'den birlikte geldiğimiz **Cuma Zeytünlü, Hamza**
Bektaş ve Ali Rıza Bektaş ile birlikte.

*Doyumsuz bir muhabbetin verdiği hazla dinliyorduk
sevgili ozanımızı.*

DOST

Tatlı tatlı esen seher yelleri
Dostan haber varsa gel bize doğru
Gülyüzlümden selam sabah kesildi
Hiç haber yokmu sal bize doğru

Bıçare yüzlerim soldu ha soldu
Yakup, Yusuf için saçını yoldu
Ne inanan nede Pir seven kaldı
Yavaş yavaş küstü yol bize doğru

Mahzuni Mahzuni köre Mahzuni
Kendini kimlerden sora Mahzuni
Dünya kime kalır bire Mahzuni
Al getir sazını çal bize doğru

YENİ DOST

Olan oldu geçen geçti
Aşığız dedik bir kere
Ben dostun yoluna gittim
Yüzlerimi sere sere

Dost cemâlin gören haktır
Sanma cemâlden uzaktır.
Sanma dost yolu uzaktır
Dostum nere vay ben nere

Bir âdem kendini bilse
Sağ gezer bin defa ölse
Bin yıllık arası olsa
Sanırım kapıdan girer

Mahzuni kolay duramam
Bunun sebebin soramam
Allah'a ikrar veremem
İkrarım vermişim Pire

Ervahı ezelden dostun libası
Musa gibi ulu çobana düştü
Musa neler çekti inkar elinden
Geçti dün soyumuz yabana düştü

Ta ezelden kalktı Fatma'nın göçü
Sebber ile geldi sübberin suçu
Cennet bahçesinde Halil'in koçu
İsa'ki İsmail gibi kurbana düştü

Bu nasıl edeptir bu nasıl maya
Nuh naci nalsılsa dalmış deryaya
Dünyalar güzeli Hazreti Havaya
Bütün çirkinliği türbana düştü

Mahzuni Şerifim etme bu nazı
Nazda görülmez mi ol Şahın yüzü
Gökyüzünde gezdi aşıklar sözü
İndi yer yüzüne kur'ana düştü

DELİ GÖNÜL

Gene uçtu deli
Dağın ardını kimbilir
Eyüplük dile kolaydır
Onun derdini kimbilir

Erenler toplanmış safta
Çoğunun dili sinkafta
Kimisi arar Necefte
Şahın yurdunu kimbilir

Ne anlarki gönlü yoklar
Boş gönülde neyi saklar
Dilinden düşmüyor kırklar
Sorun dördünü kimbilir

Mahzuni sarardım soldum
Ne aradım neyi buldum
El dilinde korkak oldum
İşin merdini kimbilir.

GÜMAN

Ben Şaha gitmezdim inan erenler
Azıcık gönlümde güman olsaydı
Haşmetli görünür güzel viranlar
Başında kar ile duman olsaydı

Önünden kaçmadım derdin mihnetin
Yanımdan geçmedim aklı cinnetin
Hasretin çekerdim güzel cennetin
Hayvanda girerdi çimen olsaydı

Mahzuni Şerifim böyle kıymetle
Böyle hesap ile böyle ümitle
Korkutup dururlar bir kıyametle
Kurtulsaydık ahir zaman olsaydı

YAŞAM TADI

Erenler dost meclisine
Girmeden tadı mı olur
Erenlerin sefasını
Sürmeden tadımı olur

Ben Aşk ile buldum ilim
Vallahi söylerim bunu
Muhabbetten kini kiri
Sürmeden tadı mı olur

Duvarcılar duvar yapar
Yapamazsa duvar sapar
İnsan sevdiğine tapar
Görmeden tadı mı olur

Mahzuni dertliler beği
Sev sevmeyi kötü iyi
Bir avcı güzel geyiği
Vurmadan tadı mı olur.

***B**enim kendisine bakarak yaptığım bir kara kalem
portresine karşılık duygulanarak yazdığı (akrorşizt) **Natı**
Ali şüirini bana kendisi okumuştı sevgili Mahzuni Şerif
dostum*

*Bu olay 1994 yılında, Aimanya'da kayın kardeşi değerli **Hasan Özdemir**'in evinde olmuştu. Söz buraya gelmişken bende Hasan Özdemir ve sayın eşi Songül hanımefendiye değerli hizmetleri için şükranlarımı sunuyorum.*

ALİ

Ahu figanımı böyle görmemezlik etme şah
Lentera ilminin şöyle, ba-bı buhranı Ali
İsmin ile vucut bulmuş cümle envali ervah
İzzeti alâdır bana bir nebze şanı Ali

Hâki payın sarayımdır günbe günde tevahım
Sureyi imran-a serdar muhafın canı Ali
Alemleri süphansız şeksiz kıplegahım ilahım
Nerdeki belaya düşsem derdimin canı Ali

Aklı seliminden geçer okusa alim seni
Kimki geçmedi serinden serler sultanı Ali
Ta ezelden velayetin zebun etmiş bu teni
Akıbet okumuş ruhum Şahı Merdan-ı Ali

Şerbeti aşkınla şahım nuş edip harap oldum
Dem bedem şarhoş gezerim aklımın zanı Ali
Olmayaki dü cihanda kapından azat kaldı
Suret ile neyleyimki cümle insanı Ali

Tevellayı teberrayı hetmettim himmetinden
Ukbada seyrim nedirki ne olsun yanı Ali
Makberi vücudum şükür Alemin cennetinden
Aşıkı suzan olmuşum bağışla seyrim kervanı Ali

Mürüvetgâhamsın benim arşı kürsü alemde
Alışmış yanmış gönlümün demi devran Ali
Hatmi mushaf değilim ben haddi Ali didemde
Zülmu zıندانı hoş gördüm gönlüm fermanı Ali

Utancım kafi değildir suçumun bahşı için
Nevsi teslime olmuşum bağışla ganî Ali
İradeyi nıvıyım ben sormadımki ya niçin
Belaya mevtumun çünkü dilim figanı Ali
Olmayaki zülfükarın zahmede feryadına
Razu mahşer ola birgün ne olur tanı Ali
Cuda etme Mehzuni'yi bakıp da adabıma
Ulvile uhteyi vurup koyma hiçrani Ali
04.01.1991 – Almanya

KİM DERSE

Kim derse ki dünyayı ben yarattım, benimdir
Hak yaratmış tüm alemleri, Bu deniz toprak bizim
Her kusurda insan eli, her güzellik senindir
Her karanlık bizden doğar gelecek şafak bizim

Bizi mabutsuz belleme, aklın ermez ey sofı
Birlik meydanında şükür, yüzümüz apak bizim
Şerrin sonu hayır ile, umut kesme Mahzuni
Tüm yolların kavuştuğu kardeşli kavşak bizim.

Ozanlığım üstümden

(Vıyş aney...)

“1990’lı yıllarda Mızrap Baş köşesinde gazetede çıkan şiirsel makalesi”

Bir zamanlar Orta Asya’dan kışneyip haykıran
Bu kısrak baş, bu amansız tay vay aney!
Dört nala dolu dizgin,
Altaylar’dan Turfanlar’dan köpüğün kurumadan,
Ulaşmıştın Finike kırlarına, Söğüt yamaçlarına..

Tökezlemeden Ağrı’dan, Süphan’dan,
Otlamadan Muş ovalarında, bir aşk bir seveda ile,
At mıydın, aslan mıydın
Kükreyerek kışneyerek vıyş aney!.

Toros’un serin tepeleri,
Uludağ’ın haşin gölgelerinde dinlendin.
Bir çiftleyle yok ettiğin Bizans,
Ağız köpüğünden başını yitiren Helen
Şimdi tek tek dikilmiş sırtmış başka bir cübbe içinde.
Vıyş aney...
Sen bilmedin mi ki her haykırışın bir yorgunluğu
Her yığidin bir marazı vardır.
Sarı dikenler kurumuş tozlu dumanlı yollarımızda
Gül kurusu tepelerde üç beş yapraklı kamalak
Korulukları bekleyen her levendin ellerinde kırk yarık
Vıyş aney... Az bela mıdır bu?

Ta uzak Asya'dan getirdiğin heybenin
Bir gözü özgürlük, bir gözü kara sevda.
Döküldü yollarda bilmem kimlerin adına aney.
Doldu heybenin bir gözüne kin,
Bir gözüne bir sürü dualanmış fitne.

Kara kartallar dönüyor göklerde
Ak kuzular için yerdeki....
Ha koptu ha kopacak fırtına ilerdeki tepelerde
Vıyış aney... Yine mi kar yağacak tüm ümitlerin üstüne
Yine mi Konya ovası kurak
Yine mi Sivas dağlarında kara duman var?

Sen gelin olurken babam sana
Anadolum derdi, severdi, koklardı seni, vıyış aney...
Kocadı mı al duvağın,
Nasırlar mı doluştu kınalı parmaklara?

Eşarpıyın ucuna çekiçten resim yapmışlar
Her gün döver durur kara kaşlarını
Öylesine özlüyor gönlüm
Öylesine arıyor gözlerim.
Son köyümüzdeki özgür kırlangıç kuşlarını.

1960

DÜNYADAN KAÇAN

Adaletle günah gelir
Hakim adil olmayınca
Merhamet iki yüzlüdür
Suçlu ceza bulmayınca

Bir yarıma denmez tamam
Ayrı sabah ile akşam
Cemaata kıyar imam
Doğru namaz kılmayınca

Her talip dara gelemes
Kivre kivre alamaz
Divanda mürşit olamaz
Mürşit kendin bilmeyince

Ulusoy Ali soyudur
Soy insanın öz huyudur
Bu emir neyin neyidir
Hacı Bektaş gelmeyince

Der Mahzuni ey avuçan
Çok tembeldir avuç açan
İnsan mı dünyadan kaçan
Özü Hak-ta olmayınca

MİNİ ETEKLİ KIZIMIZ

Sokak sokak düğün ister
Mini etekli kızımız
Paça göster göğüs göster
Mini etekli kızımız

Terbiyesi bulutlarda
Hayalleri umutlarda
Babası aç kendi barda
Mini etekli kızımız

Zaten bizim hayat mini
Avrupa'ya gitti ünü
Kime sattın arı dini
Mini etekli kızımız

Soytarımı sosyete mi
Bizmi beri siz ötemi
Mini tahsil fakülte mi
Mini etekli kızımız

Kız anaya benzemez mi
İnsan gibi gezemez mi
Şu antarı uzamaz mı
Mini etekli kızımız

Mahzuni yoldan çıkamaz
Sana bu şekil bakamaz
Terbiyeyi Hak yıkamaz
Mini etekli kızımız

YUMUŞAK KOLTUK

Gel bana küfretme bak beni dinle
Senin yüreğinde dert var deyilmi
Dinledikten sonra vur hançerinle
Ölülere bile yurt var deyilmi

Küçük çıban yara olmuş büyümüş
İlaç kar etmiyor doktor neyimiş
Koyunlar yenilmiş çoban uyumuş
Şu büyük sürüde kurt var deyilmi

Yumşak koltuklara koşan koşana
Çalışan kan ağlar boşu boşuna
Diploma delisi millet başına
Geçince bir ağır şart var deyilmi

Savcı hakim paşa vali insandır
Hammal zalim âlim deli insandır
Tabiat sırrının dili insandır
Ayıp, müslüm gavur kürt var deyilmi

Sağcı, solcu, kominist filan
İnsandan gayrısı yalandır yalan
Doğarken varmıydı gavur müslüman
Kadın erkek hadım hırt var deyilmi

Kim diyorsa Mahzuniye kominist
Onun imanından şüphe etmeli
Böyle bir millete kim etse katil
İnkâr sülalesini topa tutmalı

Önüm köküm gelmiş Orta Asya'dan
Biz başkayız Amerika Rusya'dan
Öyle laf gelmesin binbir kafadan
Ya bunlar delidir ya da sıtmalı

Hangi âşık peşkeş eder vatani
Hor görürler haksızlığa çatanı
Kına diye ton ton esrar satanı
Hangi mahkemede taş katmalı

Dost Mahzuni millete kurbandır
Kurban olduğundan yeri zindandır
Bana söven milcan oğlu milcandır
Onlar ekmek diye arpa yutmalı

KAVGAYI DURDURUN

İki gardaş bu kavgayı
Durdurun Allah aşkına
Yara kangiren olmadan
Sardırın Allah aşkına

Kavuşalım doya doya
Uçtan uca boydan boya
Barışmayı son noktaya
Vardırın Allah aşkına

Vah Mahzuni bu ne kandır
Vuran candır ölen candır
Toprak cümle vatandır
Sürdürün Allah aşkına

“Bu yazı ve deyiş bir gazete yazısında alınmıştır.”

ÖZÜNÜ YARGILAMAK

Hakim olmak kolay değil, Hak bulunmak isterken
Öyle bir arayıştır bu, balık umman içinde
Gündüz kadar belli olsa, bir insanın günahı
İnanmak istemez gönlüm, gene güman içinde

Şu alemi yaratan var Hak-ka sırdaş kal gönül
Doğruluk dost kapısıdır, dostça gardaş ol gönül
Yüz milleti bir canda gör, Hacı Bektaş dol gönül
Mahzuni özün yargıla, bunca insan içinde

TÜRKÜLERİMİZ

Türkü anlatırken türkü söyledik
Nice diller döktük türkülerimizde
Nice destan yazdık ağıt eyeledik
Tarih ettik türkülerimizde

Seller ile akış olduk sellendik
Her güzele bakış olduk dellendik
Kilimlerde nakış olduk güllendik
Bunca hasret çekti türkülerimizde

Ferhat ile dağı deldik şiirine
Kerem ile yandık aslı serine
Şöyle dönün bakın eski derine
Hakka boyun büktük türkülerimizde

Veysel'de tel olduk hayli inledik
Yunus'ta sabırdık zaman dinledik
Halaylarda bayramlarda çınladık
Bağlarda kök söktük türkülerimizde

Toplanmış yarenler türküler için
İster tellal seçin ister tel seçin
Mesele çok ama siz kısa geçin
Çok yuvalar yıktık türkülerimizde

Kimimiz bağlama ustası olduk
Kimimiz güzel hastası olduk
Kimimiz kimlerin pastası olduk
Kimimizde tek gittik türkülerimizde

Mahzuni'nin Arif'i ile Musa'sı
Taşı yarmış Yavuz Top'un asası
Ali Kırca gardaş sözün kısası
Hep birlikte baktık türkülerimizde

Memleketimizde küçümsenmeyecek yaralar açıldı
Bu bizim yaramızdır, bunun doktoruda bizim içimiz-
de olmalı. Bu yara iyileşmez değil. Yeterki yaraya yara
olarak bakalım. Bu memlekette hiçbirşey olmamış ola-
maz da gözüyle bakarak kendimiz kandırmayalım.

Eskiden Namık Kemâl'in bir önemli hatırlatması
vardı

Düşman vatanını bağrına dayamış hançerini
Yokmudur kurtaracak bahtı kara mabedini,

Acı olan odurki bu kez hançerini dayayan düşman
değil. Kendi topraklarında, kendi sütünü emzirdiğin ken-
di insanların. Birbirini yiyip bitirmek isteyen kendi genç-
lerin. Bu işe nasıl dur denilecekse öyle denilsin. Dökül-
mesin insan kanı. Askerde olsa sivilde olsa yazık oluyor
insanlığa. Allah lillah aşkına durdurulsun toprağımızın
kan kokusu.

Yakın olsun her gün gelecek bayramlar.

OZANLARIMIZDAN MAHZUNİ'YE

*E*serleriyle, dinletisi, muhabbeti ve sevgisiyle
gönüllerimizde yaşayacak olan Âşık Mahzuni Şerife
Dostlarımızdan bir kaç sevgi damlaları.

*“Âşık Veysel’in mapushanede tutuklu bulunan
Mahzuni'ye 100 TL lik yazıp gönderdiği şiir.”*

AŞIK VEYSEL'DEN

Duydum çarkıfelek dönmüş başına
Gam yeme Mahzuni oldu olacak
Taktir hüdadandır, gayret boşuna
Herkes aradığın mutlak bulacak.

Bilmezmisin Yakup oğlu Yusuf'u
Zeyneli zindanda bilmez her sofu
Seni devirmesin cahilin lafı
Bu tahta kim geldi, kimler kalacak.

Her aşığa layık değil o makam
Hakkı sevmek kolaymıdır de bakam
Ne valiler kalır, ne kaymakam
Acel birgün her kapıyı çalacak.

Altmış sene göğе çıktı feryadım,
Mümine dost oldum, münküre, yad'ım
Kara günler gelir geçer evladım,
Haktan emir ağlayanlar gülecek.

Veysel aşıklara zindanlar hoştur,
Cana minnet etme, emanet kuştur,
Sen haktan ayrılma ötesi boştur,
Yüz lira gönderdim, Ahmet gelecek.

AŞIK HÜDAİ'DEN

“Mahzuni'nin yaşlanmasını şiirde işleyen H^üdai'-den bir şiir.”

Sesin kısılinca yüreğim sızlar.
Sen niye kocadın koca Mahzuni
Seyrine gelirdi gelinlik kızlar
Sen niye kocadın koca Mahzuni

Erenler ceminde demler içerdin
Sazlar çalar muhabbetler açardın
Sen coştukça sevincimden uçardım
Sen niye kocadın koca Mahzuni

Dilerim ki daha bin yıl çal çağır,
Velakin neyleyim dinleyen sağır
Kilonu demedin düşüncen ağır
Sen niye kocadın koca Mahzuni

Gördüm bugün gönlüm maziye daldı
İçim hüznümlendi gözlerim doldu
Yalnız Hüdai ezelden öldü
Sen niye kocadın koca Mahzuni

GÖNÜLLÜ COŞKUN'DAN

Seni sahnelerde dinleyip duymak
İnan can katıyor cana Mahzuni
Sazına, sözüne mümkünmü doymak
Bütün dünya hayran sana Mahzuni

Soyun Pir Sultan'dan geliyor kesin
Hırsızı, haydutu korkuttu sesin
Eğer yaşıyorsa hiç incinmesin
O seni doğuran ana Mahzuni

İnsanlık yoluna adadın seri
Dönen dönsün dedin dönmedin geri
İzindeyim yedi yaşından beri
Sen verdin ilhamı bana Mahzuni

Tüm insanlar huzur bulacak birgün
Gönüllere sevgi dolacak birgün
Özlemlerin gerçek olacak birgün
Hiç şüphem yok benim buna Mahzuni

Gönüllü Çoşkun'um bir başka tadın
Temiz vermiş sana süt veren kadın
Bu dünya durdukça söylenir adın
Laiksin şöhrete şana Mahzuni

GÜRANİ DOĞAN'DAN

Gönlümüzde sevgin öyle büyükk
Dünya versek sana azdır ozanım
Sende,"Beni" gördüm başka şey yokki
Bende "Ben" bitti bizdir ozanım

Aşka geliyoruz biz dinleyerek
Çağımızın Pir Sultan'ı diyerek
Sana sevgi sana gönlümüz gerek
Geri kalanları sözdür ozanım

Bu menekşe yazdı seni tâ başa
Arttı arttı sevgin tarşırdı dışa
Vaz geçer diyerek düşünme boşa
İster küstür ister kızdır ozanım

Kendini okuyup gönüle dalıp
Zalıma münkire korkmadan çalıp
GÜRANİ DOĞAN'ı gönlüne alıp
Gittiğin yerlerde gezdir ozanım

CEYHUNİ'DEN MAHZUNİ'YE

Engin gönlün sevgi dolu
Sözün tatlı, bal Mahzuni
Halkın için yıllar yılı
Çile çektin, bol Mahzuni

Felek ile aran yoktur
Bu dünyada zalim çoktur
Kavgan güzel alnın aktır
Doğru diyen dil Mahzuni

Kör cahiller selam salmaz
Elbet sevmez seni yobaz
Çağdaş telinden anlamaz
İste böyle hal Mahzuni

Bak kerimler hala ağa
Sırtı yaslamışlar dağa
Koymadın kurtları bağa
Gariplere kol Mahzuni

Gözün yoktur yağda balda
Ne parada ne de malda
Pir Sultan'la aynı yolda
Dosta giden yol Mahzuni

Nehir oldun, umman oldun
Gönüllere liman oldun
Köleliğe düşman oldun
Zalim yıkan sel Mahzuni

Zoru aldın her dem göze
Vavaş açtınhep bağnaza
Dertli dertli vurdun vaze
Telin verdik bil Mahzuni

Ceyhaniyim durmaz çağlar
Zirve olmuş ulu dağlar
Senin ile güzel bağlar
Bülbüllere gül Mahzuni

KUL HASAN'DAN

*“Mahzuni'nin vefatından sonra Halk Ozanı Hasan
GÖREN tarafından yazılan şiir.”*

Mahzuni'ye öldü demek hatadır,
Mahzuni halkın bağrına gömüldü.
Bu destanım cümle halka notadır.
Mahzuni halkın bağrına gömüldü.

Mahzuni'den ayrı düştüm yanaram,
Ah çektikçe içten içten kanarım,
Mahzuni öldü diyen kınarım,
Mahzuni halkın bağına gömüldü

Kokuşmuş düzene karşı çıkmıştı,
Sanatıyla yurt dışına taşmıştı,
Halkı için candan baştan geçmişti,
Mahzuni halkın bağına gömüldü.

Halk derdinden şad olup da gülmedi,
Ecele kimseler çare bulmadı,
Halk ölür mü, Mahzuni de ölmedi,
Mahzuni halkın bağına gömüldü.

Yolun açık olsun git güle güle,
Yananlara selam götür vur tele,
İlelebet yaşar ölmez halk ile,
Mahzuni halkın bağına gömüldü

Bülbül idi arzu vardı güllerde,
Mecnun gibi gezdi sahra çöllerde,
Türküleri söyleniyor dillerde,
Mahzuni halkın bağına gömüldü.

Sen beşikte iken ninni çalmıştım,
Pehlül Edengilde çok dem almıştım,
Berçenek'e göçmüş komşu olmuştum,
Mahzuni halkın bağına gömüldü.

Şakir Baba Berçenek'in piriydi,
Cırık Baba muhabbetin eriydi,
Ala Deli dalgalının biriydi,
Mahzuni halkın bağına gömüldü.

Sen ölmedin esesizler ölüyor,
Nice dostlar senin için ağlıyor,
Sıra, dolanarak bize geliyor,
Mahzuni halkın bağrına gömüldü.

Âşık idi Hak Muhammet Ali'ye
Üçler, beşler, yedilerle uluya,
Mihman oldu kırklar ile veliye,
Mahzuni halkın bağrına gömüldü.

Seni karşıladım yolcu eyledim,
Hasretliğin düşündükçe ağladım,
Destanımı on ikiye bağladım,
Mahzuni halkın bağrına gömüldü.

Kul Hasan der, hazret aşkın dağ olsun,
Yattığın yer gül, gülüstan bağ olsun,
Türkiye halkının başı sağ olsun,
Mahzuni halkın bağrına gömüldü...

ALİ YÜKSEL'DEN

Bir büyük ozandı Mahzuni Şerif
Avvalın eylemek mümkünmü tarif
Kâmil insanıdı hemide arif
Kervanı yürüttü Hacı Bektaş'a

Ezel âşıktı pir-e, evladına
Her yıl yüz sürerdi hakı payına
Aklımız yetmiyor böyle oyuna
Bedeni ekildi Hacı Bektaş'a

Avrupa Horasan gelmektir töre
Miskin'de açıldı böyle bir yara
Ol ışık kavuştu var olan nura
Büstüde yakışır Hacı Bektaş'a

*“Mahlası (Miskin) olan Ali Yüksel Amasya - Gümüş-
hacıköy - Keçi köyünde oturan bir Bektaşî dervişidir!...”*

ALİ İHSAN AKTAŞ'TAN

“Yakın dostu olmakla kendini dünyanın en varlıklı insanı sayan A. İhsan AKTAŞ’ın Ozan için 1969 yılında yazdığı şiir o günün tadıyla.”

Yiğitliğin gördüm senin
Hüseyin mi geldin dostum
Turablığın gördüm senin
Ali'den mi aldın dostum

Hak uğrunda savaşın var
Zehirlenmiş bir aşın var
Emek için uğraşın var
Cehaleti deldin dostum

Gönüllere sultan oldun
Yiğitlere kalkan oldun
Bir patlayan volkan oldun
Uludanmı buldun dostum

Mahzuni'dir senin adın
Damaklarda vardır tadın
Halkın içindir feryadın
Okuduğun bildin dostunu

Aşkın deryadır bilene
Sorarım gidip gelene
İhsan aldanmaz yalana
İşidince güldün dostum

BÜYÜ OZAN ARTIK HACIBEKTAŞ'TA!

Büyük Ozan, böyle olmasını istedi. Ve onun istediği oldu. Bir daha hiç ayrılmamasına Büyük Ozan, Anadolu'nun kültür ocağı Hacibektaş toprağıyla buluşup bütünleşecek, sonsuzluğu yaşamaya başlayacaktı. Yüz binlerin katılımı, yüz binlerin dostluğu, sevgi ve hasretliği arasında.

O gün, 19 Mayıs 2002, O büyük günde: Yüz bin Anadolu insanı "tek bir insan" olmuş, Büyük Ozanını kucaklamaya gelmişti Hacibektaş ilçesine.

İşte yarım yüzyıllık ozan için son sözle,yakın dostu Ali İhsan AKTAŞ'ın sesinden:

Mahzuni Şerif

Bir Hak - Emek savaşçısıydı. Bakarsınız "Pir Sultan" olmuş, zalıma sömürene soyanlara karşı saziyla sözüyle savaşır dururdu.

Bakarsınız (Âşık Kerem) Karacaoğlan gibi aşktan sevgiden söz ederdi. Gün olur Natı - Ali okurdu.

Nesimi (Edip Harabi) gibi...

*Gün olurdu Dertli'leşir, Emrah'laşır, Yunus'laşırdı
Ama o her zaman Mahzuni idi!...*

Bir başka anlatımla, o hiçbir politik kurumun vede kişinin fanatikliğini yapmadı.

O Atatürk yolunda devrimciydi; ülkenin bütünlüğü konusunda milliyetçi, Nebileri, Velileri anlatırken gerçekçiydi. Yani o nesneleri öznel kurgularla değil, öznelere nesnel kurgularla betimlerdi!...

Ama o hep Anadolu insanıydı, duygulu, sevdalıydı deyişlerinde ki ağırlık çalışandan haklıdan yanaydı

Yiğitleri, güzelleri, güzellikleri, yücelikleri övüyor, karşıtlarını yuhluyordu.

Sevgili dostum, güzel insan, büyük ozan Mahzuni Şerif sana selam olsun. Selam olsun diyorum çünkü bu günler senin doğum günlerin. Milyonlarca seven gönüllerde yeniden doğacak, karanlıklarda kavgan devam edecek!...

ANLAMLI SÖZLER

Adem Hak'kı kendinde görebilseydi, cehennem oluşmazdı.

Amacı olmayan yolcu, eşeğe ters binmiş insana benzer.

Hiç yalan söylemiyorum diyenin bu sözü de yalandır.

Kendi kulağı kendi sesini duymazsa, boşa bağırır.

İçi yaralı olanın yüzü güçle olur.

Gözü özü, öz sözü etkiler.

Hak sende, sen neredesin.

İnsanlığın parçalayanlar, Tanrı'yı nasıl birlerler bilemem.

Her kul sultan olabilir de, her sultan kul olamaz.

Veli'ler gelirler, ama gitmezler.

Hak'ka yürüyenler, görerek yürürler.

Gerçeği sadakatsızlıktan saklamak için bin yalan söyledik.

Güneşten güzel görünen sevgililer, âşıkların özendiği yalandır.

Ölmüşe dua, sağlama şifadan daha mı başka.

Kuru selâmların bazan, yaş işleri çok olur.

Ben sazın hep ortasından başlar çalarım.

Bir aydın bir âlimden bir derece aşağı, iki derece yukarıdır.

Hastaların hep yuttuğu an, şubat ayında üzüm istediği andır.

Sevgi varsa güven de vardır.

Aşk delidir, sevgi uslu.

Aşk yücelir, sevgi güzelleşir.

Aşk övünür, sevgi güvenir.

Aşk incidir, bazen da incitir.

Sevgi ne incenir ne de incitir.

Aşkta hayal var, sevgide cemâl.

Sevgi aratır, aşk arar, aşksız sevgi neye yarar.

AÇIKLAMA

(Sözcüklerde felsefi içerik)

Dağ	: Yücelik, yiğitlik, kurtuluş.
Deniz	: Durgunluk, sabır, bilgeli, doyumluluk.
Toprak	: Alçak gönüllülük, bereket, analık varlık (Turab)
Pazar	: Mutluluk ve söyleşi, alışveriş (Bazar).
Felek	: İnsanın ruhsal boşalmasını sağlayan, Tanrı'nın en hoşgörülü adı.
Yara-Yâre	: Yaşamın acı tatlı anlarını gönülden duymuş.
Doktor-Tabib	: Öğüt verne, akıl veren bilge kişi (çare, ilaç, sağlık).
Kör-körlük	: Varlığı gerçeği görmemek, duyguyu anlamamak (bilgisizlik).
Yuva	: Gönül, konut, mekân, yer
Gül	: «Muhabbet» İçtenlikle yapılan söyleşi, (aşk-sevgi) «Muhammet»in (alınteri).
Sümbül	: Güzellik (Kâmillik).
Herif	: Küçümsenen kişi (sıradan insan).
Sine	: Duyarlı yürek, vücutun simgesi (göğüs).
Bağ	: Güzelliğin, iyiliğin, duyguluğun devinim kazandığı ortam, var eden yer.
Zülfükâr	: Etkileyen dil (nüfus).
Tabi	: Bağlı.
Tabii	: Elbette
Tabîî	: Doğasına uygun.
Leyla-Mecnun	: Seven-sevilen,
Nuh	: Can-ruh
Nuh'un gemisi	: Beden «kâmil insan» bedeni.
Deccal	: Yoldan çıkartan, insanları yanılsa, eğriye, çirkinne götüren kişi.
Beytullah	: Allah'ın evi, kalp.
Oniki İmam	: (1. Hz. Ali), (2. İmam Hasan), (4. İ. Hüseyin), (4. Zeynel Abidin), (5. Muhammet Bâkır), (6. Cefer-us-Sadık), (7. Musa-Kâzım), (8. Ali Rıza), (9. Muhammet Taki), (10. Ali Nâki), (11. Hasan-ül Askeri), (12. Mehdi).

İÇİNDEKİLER

Anadolu'nun Kucakladığı Ozan	.5
Büyük Ustamız Mahzuni Şerif	.6
Mahzuni Şerif Özgeçmişi	.7
Öğretmenim	.8
Aşka Başlarken	.9
Görün	.11
Kazak Abdal Gibi	.12
Divan	.13
Yuh Yuh	.14
Yiğitler	.15
Gençliğe Çağrı	.16
Köln Radyosunda	.18
Dönmek Zor	.20
Uyan	.20
Rest	.21
Akarçay Tokat Festivali	.23
Erzurumlu Emrah'a Öykünme	.24
Aman Gelin Olurken	.25
İtiraf	.26
Olmuyor	.28
Ağlarım	.29
Bir Muhabbet	.29
Softalar	.31
Ne Güzel Uymuş	.33
İntizar	.34
Hacı Bektaş Veli	.35
Düştü	.36
Özeleştirir	.36
Atatürke I	.37
Atatürke II	.39
Tavsiye	.40
Ne Güzel	.40
Softaya Sorular	.42
Medet Aramak	.43
Ali'nin Sırrı	.43
Yolcu	.45
Elveda	.45
Sıla Efkarı	.46
Londra Geceleri	.48

Almanya'ya Sitem	.48
Amerika'ya Tepki	.50
Milli Arzu	.51
İlk Plak	.51
Bir Ayrılış	.52
İhsan Aktaş'a	.53
Gümüşhacıköy	.54
Türkçeye Önem	.55
Deli Türleri	.56
Osmanlı ve Türkler	.57
Vergi Kaçıranlara	.58
Mapus Sonrası	.59
Kızılmak	.60
Dile Kolaydır	.61
Kıbrıs'ta Bir Şehit	.62
1974 Kıbrıs Savaşı	.63
Gülebi'den Mahzuni'ye	.64
Güllere Sitem	.65
Acı Doktor	.66
Yaşamaya Geldim	.67
Durmuş'a Mektup	.67
Dumanlı Dumanlı	.68
Yaratan Doğru Getire	.68
Diyarbakır Geceleri	.69
Düzene Tepki	.70
Erenler	.71
Bir Kurultayda	.72
Kim Neye Güvenir	.73
Ararlar Beni	.74
Hız Ali Gerçeği	.75
Aliyle Pazarlık	.77
Ya Ali	.78
Bilemedim	.79
Espiri	.79
Felek	.80
Eşi Fatma'ya	.80
Fatma'ya Sitem	.81
Yakışmaz	.81
Yurt Sevgisi	.82
Yürü	.83

Hünkâr'a Yalvarış	84	Bana	114
Secere	85	Çok Şey İsterler	114
Taliplere Uyarı	87	Nem Kaldı	115
Öğüt	88	Sevdiklerime Veda	116
Öze Dönüş	88	Doğmuş Gibiyim	117
İntizar ve Sevda	89	Yaylalar	118
Aşık Veysel'e	90	Uyan Çoban	118
Gardaş	92	Dilber	119
Yalnız Berçenek	93	Tembih	120
12 Eylül Sonrası	94	Karacaoğlan	121
Poz İçinde Poz	95	Bizim Memleket	121
Eyvah Gönül	96	Ben Neyim	122
Fermanım mı Var	97	Nedir	123
Sultan Süleyman	97	Ey Erenler	124
Bir Daha	98	Gel Gönül	125
Vah Vah	98	Yollar Bizim	125
Neredesin	99	Dokunma Keyfine	126
Divane Gönüm	99	Canandan Gayri	127
Güzel Şey	100	Geçen Günler	127
Pişman Oldum	101	Kahbe Felek	128
Yalan Mıdır	101	Dürzüler	128
Sultanım Ol	102	Bir Hesap	129
Gülyüzlü	103	Bir Dağ Bir Canavar	129
Bayram Olur	103	Tavşan	130
Bilmem	104	Deliler	130
Ortaklık	104	Kâtip	131
Felek	105	Benim Benden	131
Doğru ve Yalan	105	Köyün Çobanı	132
Adaletsiz Dünya	106	Yazık	132
Baştan Başa	106	Kerim Ağa	134
Ağla Sazım	107	Efendiler	134
Gelmedi Deli	108	Devran	135
Sevdim Diyenler	108	Vurun Beyler	135
Biz miyiz	109	Zam Yapılır	136
Pişmanlık	110	Beni Ben	136
Düşkün	110	Buldular Beni	137
Yarım Softa	111	Dünyanın İş i	138
İş in Doğrusu	111	Gündüz Gece	138
Beni de	112	Garip Yolcu	139
Veysel'e Ünleme	113	Çal Bize Gayri	140

Yeniye Bak	140	Yar Beni	165
Yaralarım	141	Gücenme Softa	166
Zam Fakiri	142	Onikimam Ali	166
Heybe ve Dede	143	Hapisane	167
Bize Çatanlar	144	Kıran Kırana	167
Dertli Köyüm	144	Bu Yıl Benim	168
Neye Yanayım	145	Senin Olsun	168
İhtiyar Oldum	145	Barışak	169
Ne Deyim	146	Hak Diyerek	170
Mehmet Emmi	147	Güldüremedim	170
Gelemem	148	Aman Üstüne	171
Yıllar Yılı	149	Yok Yok	171
Sorma Beni	149	Bilmem Ağlasam mı	172
Ulan Dünya	150	Gel Hey Gel Hey	172
Nenni Nenni	150	Soyan Soyana	173
Efendim	151	Mamudo	174
Dön	152	Kundaklı Gelin	174
Leyla'nın Gidişi	152	Kara Gözlüm	175
Anamı Ağlatan	153	Yürü Mervan	175
Gam Yeme Gönül	153	Arifler Güzeller	176
Acı Doktor	154	Bahar Ayı	176
Eğleme Beni	155	Gel Gizli Gizli	177
Delik Deşik Yuva	155	Süleyman Bey	177
Gücenme Ey Sofu	156	Hurman Vadisi	178
Boşu Boşuna	156	Ambargo	179
Gül Yüzlü Cananım	157	Yaralıyım	179
Kıran Kırana	157	Usandım	180
Doğma Güneş	158	Ferhat Şirin	180
Oy Göresim Geldi	158	Elbistan Özlemi	181
Oy Tabip	159	Yollar Bizim	181
Dokunma	159	Kimin Kime Sözü	182
Köyüme Benim	160	Böyle Dediniz	182
Birgün	160	Kötü Kader	183
Benim	162	Dörtler	183
Gönül	162	Dünya Vatanı	185
İhsan Aktaş'a	163	Bozguna Döndüm	185
Belki de	163	Nereden Gelmiş	186
Bir Deli	164	Tanrı Korusun	186
Durma Gönül	164	Unutma Emi	187
Döner Belki	165	Ağlama	188

Fadime Gelin	188
Deneyerek	189
Kirveler	190
Benim Neyime	191
Kırklar	191
Beni Yaradana	192
Ya Ali	193
Dur Geri Geri	194
Ulu Şehir	195
Gördüm Özümle	195
Gönül Hancısı	196
Ne Güzel	196
Seni Düşündüm	197
Telli Turnam	198
Eski Günler	198
Zeyno (Babası)	199
Bostan Beli	200
Berbat Görüntü	200
Var Diye Bana	201
Şu Bizim Dağlar	201
Kanadımı Kır Kır	202
Zam Fakiri	202
Diri Daha	203
Şaşkınlık ve Gerçek	204
Saki	205
Eşek Gibiyim	205
Mustafa Kemal	206
Elveda Erenler	208
Üç Gerçek	209
Anamı Ağlatan	210
Kavga Olmaz	211
Yanlış Anlama	211
Bir Hoş Sarhoş	212
Bunamış Gibi	213
Almanya'ya Çağrı	214
Belalı Baş	215
İnan	215
Şahin Yuvası	216
Gene Bahar Geldi	217
Aşık Ala Deliye	217

Sakın	218
Değmez	219
İmam Rıza	220
Hırsız Var	221
Ne Güzel Uymuş	221
Kahpe Dünya	222
Yalan mıdır	223
Naz İçinde Naz	224
Çeşmi Siyahım	224
Hediye	225
İhsan Aktaş'tan Mahzuni'ye	226
Dost	227
Yeni Dost	228
Deli Gönül	229
Güman	229
Yaşam Datı	230
Ali	231
Kim Derse	232
Ozanlığım Üstümdeyken	233
Dünyadan Kaçan	235
Mini Etekli Kızımız	235
Yumuşak Koltuk	236
Kavgayı Durdurun	238
Özünü Yargılamak	238
Türkülerimiz	239
Ozanlarımızdan Mahzuni'ye	241
Aşık Hüdaî'den	242
Göntüllü Coşkun'dan	242
Gürani Doğan'dan	243
Geyhuni'den Mahzuni'ye	244
Kul Hasan'dan	245
Ali Yüksel'den	247
Ali İhsan Aktaş'tan	248
Büyük Ozan Artık Hacibektaş'ta	249
Anamlı Sözler	250
Açıklama	252
İçindekiler	253

Anadolu'nun Kucakladığı Ozan!

Mahzuni Şerif,

Halk damarından gelen, halkın ak sütüyle beslenmiş,
Sazını, sözünü, yüreği ve canını tam yarım yüzyıldır,
Halkının yoluna koymuş, çağdaş, yiğit bir ozanımız.
Türküleri, deyişleri ve sazıyla; bir baştan bir başa
Dalgalandırdı yamanca Anadolu'yu...
İnsan dedi, ekmek dedi, kardeşlik dedi, paylaşım dedi,
Dedi de dayak yedi, dedi de acı çekti, dedi de hapis yattı.
"Bazen acılardan al ilacını" dedi yoluna devam etti
Bir büyük ozan oldu, Kucakladı Anadolu'yu...

Acılardan Alıyoruz İlacımızı!

O Büyük Ozan, Hacıbektaş toprağının sonsuzluğunda şimdi
Boz yüz, soluk giysili yüz binlerce Anadolu yiğidiyle birlikte
Halkına adadığı, acı çekmiş, derin yara izleri taşıyan bedenini
Hacıbektaş toprağının evrenselliğine, dostluğunu teslim ettik.
"Anadolu'da nice Mahzuniler doğuracak analar var"
Sözündeki serinliği yüreğimize çekerek yürüdük Ankara'ya.
Dilimizden hiç düşmedi o türküsü:
"Bazen acılardan al ilacını.."

Bu kez Anadolu kucaklıyordu yarım yüzyıllık C
Bir daha ayrılmamasına...

Ağustos 2016
İslam ÇANKAYA

